

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

Kokoustiedot

Aika Keskiviikko 23.5.2018 klo 14.05–15.54
Torstai 24.5.2018 klo 9.06–13.20

Paikka Kuntatalo, luentosali ja neuvotteluhuoneet
Toinen linja 14, Helsinki

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

Asiat

- 17 Kokouksen avaus
- 18 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- 19 Pöytäkirjan tarkastajien valinta
- 20 Esityslistan hyväksyminen
- 21 Toimitusjohtajan ajankohtaiskatsaus
- 22 Kuntaliiton kolme roolia: edunvalvoja, kehittäjä ja palveluntarjoaja
- 23 Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätös vuodelta 2017
- 24 Suomen Kuntaliiton vuosikertomus vuodelta 2017
- 25 Neuvottelukuntien toimintakertomukset 2017
- 26 Eronpyyntö Kuntaliiton valtuuskunnan jäsenen tehtävästä
- 27 Eronpyyntö Kuntaliiton valtuuskunnan jäsenen tehtävästä
- 28 Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenmaksu vuosille 2019-2022
- 29 KL-Kuntahankinnat Oy:n ja Hansel Oy:n yhdistyminen
- 30 Seuraava kokous
- 31 Muut asiat
- 32 Kokouksen päättäminen

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

17

Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avaa valtuuskunnan kokouksen.

Ehdotus

Todetaan.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14.05.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

18

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Liite 1, 18 § Allekirjoitettu osanottajalista

Kuntaliiton sääntöjen 18 §:n mukaan valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseensa kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maaliskuussa ja syyskokoukseen syys-joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja paikassa.

Kuntaliiton hallitus on vuoden 2018 kokousaikataulun hyväksyessään päättänyt, että valtuuskunnan kevätkokous pidetään 23.-24.5.2018.

Kuntaliiton hallitus on 19.4.2018 kokouksessaan edellä olevan nojalla kutsunut valtuuskunnan koolle kokoukseen mainittuna aikana Kuntatalolle, Toinen linja 14, Helsinki.

Kutsu valtuuskunnan kokoukseen on toimitettava kullekin jäsenelle tämän ilmoittamaan osoitteeseen lähetetyllä kirjeellä tai sähköisesti vähintään kymmenen päivää ennen kokousta. Kutsuun on mahdollisuuksien mukaan liitettävä esityslista.

Kutsu lähetetään 11.5.2018.

Edelleen mainitun sääntökohdan nojalla valtuuskunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä.

Ehdotus

Todetaan, että tähän valtuuskunnan kokoukseen osallistuvat valtuuskunnan jäsenet ja varajäsenet sekä muut läsnäolijat allekirjoitetun osanottajalistan mukaisesti.

Samalla todetaan, että kokous on kutsuttu koolle laillisesti ja että se on päätösvaltainen.

Päätös

Todettiin, että tähän valtuuskunnan kokoukseen osallistuvat valtuuskunnan jäsenet ja varajäsenet sekä muut läsnäolijat allekirjoitetun osanottajalistan (liite 1, 18 §) mukaisesti.

Samalla todettiin, että kokous on kutsuttu koolle laillisesti ja että se on päätösvaltainen.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

19

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Valtuuskunnan työjärjestyksen 16 §:ssä todetaan, että valtuuskunnan pöytäkirjan allekirjoittavat puheenjohtaja ja sihteeri. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksessa valittua valtuuskunnan jäsentä.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan kaksi jäsentä aakkosjärjestyksen mukaisesti, kuitenkin siten, että pöytäkirjan tarkastajat eivät edusta samaa puoluetta.

Ehdotus

Valtuuskunta päättää, että pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan valtuuskunnan jäsenet Marika Ala-Herttuala, SDP ja Fatim Diarra, Vihr.

Päätös

Hyväksyttiin ehdotus.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

20
Esityslistan hyväksyminen

Ehdotus Valtuuskunta hyväksyy kokouksen esityslistan.

Päätös Hyväksyttiin kokouksen esityslista.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

21

Toimitusjohtajan ajankohtaiskatsaus

Toimitusjohtaja Jari Koskinen esittelee Kuntaliiton ajankohtaiset asiat.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Toimitusjohtaja Jari Koskisen ajankohtaiskatsaus sekä KL-Kuntahankinnat Oy:n toimitusjohtajan Raili Hilakarin selostus esityslistan asiasta KL-Kuntahankinnat Oy:n ja Hansel Oy:n yhdistyminen merkittiin tiedoksi.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

22

Kuntaliiton kolme roolia: edunvalvoja, kehittäjä ja palveluntarjoaja

Liite 1, 22 § Kuntaliiton 25-vuotisjuhlaesitelmä

Suomen Kuntaliitto on toimialansa edunvalvoja, kehittäjäkumppani sekä korkeatasoisten asiantuntija- ja tietopalvelujen tarjoaja.

Varatoimitusjohtaja Timo Reina, tutkimus- ja kehitysjohtaja Jenni Airaksinen ja yhteysjohtaja Lauri Lamminmäki esittelevät Kuntaliiton toimintaa näistä kolmesta näkökulmasta kokouksessa.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Esitykset Kuntaliiton toiminnasta merkittiin tiedoksi.

Kokous keskeytettiin klo 15.54.

Puheenjohtaja avasi kokouksen 24.5.2018 klo 9.06.

Kaupunkineuvos Hannes Manninen piti Kuntaliiton 25-vuotisjuhlaesitelmän, joka otettiin pöytäkirjan liitteeksi (liite 1, 22 §).

Kokous keskeytettiin klo 9.51 valtuuskuntaryhmien kokouksia varten.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

23

Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätös vuodelta 2017

Liite 1, 23 § tilinpäätös ja toimintakertomus 2017 sekä tilintarkastuskertomus

Kuntaliiton sääntöjen mukaan yhdistyksen tilit päätetään kalenterivuosittain. Niiden samoin kuin muiden yhdistyksen hallintoa ja taloudenpitoa koskevien asiakirjojen on oltava valmiina tilintarkastajan tarkistettavaksi huhtikuun 20. päivään mennessä.

Edelleen sääntöjen mukaan valtuuskunnan tehtävänä on kevätkokouksessaan hyväksyä hallituksen kertomus yhdistyksen toiminnasta edellisenä vuonna samoin kuin vahvistaa yhdistyksen tilinpäätös saatuaan asiasta tilintarkastajan lausunnon. Kunnallisen työmarkkinalaitoksen tulojen ja menojen tilitys sisältyy liiton tilinpäätökseen.

Kuntaliitto-konsernin 2017 ylijäämä on 16.671.008 euroa ja Kuntaliiton (emoyhdistys) ylijäämä 17.153.094,92 euroa. Konsernitaseen loppusumma on 132.121.226 euroa ja Kuntaliiton (emoyhdistys) taseen loppusumma on 109.838.759,49 euroa.

Liitteenä olevan Suomen Kuntaliiton (emoyhdistys) vuoden 2017 tilinpäätöksen keskeisiä lukuja ovat:

1000 euroa	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2017	Tilinpäätös 2016
Varsinainen toiminnan kulujäämä	- 19.040	- 20.206	- 175.598
Varainhankinta	18.949	18.937	18.943
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	17.243	1.600	119.442
Tilikauden tulos	17.153	331	-37.212

Luvut ovat tilintarkastettuja.

Esityslistan liitteenä on ehdotus Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätökseksi ja toimintakertomukseksi vuodelta 2017.

Ehdotus

Valtuuskunta päättää

1. merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomuksen.
2. hyväksyä Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelta 2017 esityslistan liitteen mukaisena.
3. että Suomen Kuntaliiton vuoden 2017 tilikauden ylijäämä 17.153.094,92 euroa lisätään liiton omaan pääomaan.
4. vastuuvapauden myöntämisestä vuodelta 2017 liiton hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

Päätös

Kokousta jatkettiin klo 12.31.

Suoritettiin nimenhuuto ja todettiin, että paikalla on 55 jäsentä ja varajäsentä, joten kokous on päätösvaltainen.

1. Merkittiin tiedoksi tilintarkastuskertomus.
2. Hyväksyttiin Suomen Kuntaliiton ja Kuntaliitto-konsernin tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2017 esityslistan liitteen mukaisena.
3. Suomen Kuntaliiton vuoden 2017 tilikauden ylijäämä 17.153.094,92 euroa lisätään liiton omaan pääomaan.
4. Myönnettiin vastuuvapaus vuodelta 2017 liiton hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

24

Suomen Kuntaliiton vuosikertomus vuodelta 2017

Kuntaliiton vuosikertomus vuodelta 2017 on toteutettu verkkosivustona. Tavoitteena on esitellä työn tuloksia tiiviisti ja mielenkiintoisella tavalla. Vuosikertomus on osa Kuntaliitto.fi- ja Kommunförbundet.fi -palveluja. Alla linkki vuosikertomukseen.

<https://www.kuntaliitto.fi/kuntaliiton-vuosikertomus-2017>

Vuosikertomus tiivistää vuonna 2017 tehtyä työtä:

- Visualisoiduilla numerotiedoilla: mm. edunvalvontatoimenpiteet, asiakaspalvelumäärät, verkostojen lukumäärä jne.
- Aikajanalla: Vuoden tärkeimmät tapahtumat ja niiden tulokset
- Tarinoilla: Vuoden 2017 toiminnasta erikseen valitut tärkeimmät onnistumiset esitellään tarinamuodossa.

Vuosikertomuksen painopiste on vuoden 2017 tärkeimmissä onnistumisissa ja aikaansaannoksissa.

Ehdotus

Valtuuskunta merkitsee tiedoksi Kuntaliiton vuoden 2017 vuosikertomuksen.

Päätös

Merkittiin tiedoksi Kuntaliiton vuoden 2017 vuosikertomus.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

25

Neuvottelukuntien toimintakertomukset 2017

Liite 1, 25 § Pienten kuntien neuvottelukunnan toimintakertomus 2017

Liite 2, 25 § Ruotsinkielisen neuvottelukunnan toimintakertomus 2017

Hallituksen hyväksymän neuvottelukuntien toimisäännön mukaan neuvottelukunnan on laadittava vuosittain toimintakertomus.

Valtuuskunta on asettanut seuraavat neuvottelukunnat:

Pienten kuntien neuvottelukunta
Ruotsinkielinen neuvottelukunta

Neuvottelukuntien toimintakertomukset vuodelta 2017 ovat tämän esityslistan liitteinä.

Ehdotus

Valtuuskunta merkitsee tiedoksi esityslistan liitteiden mukaiset neuvottelukuntien toimintakertomukset vuodelta 2017.

Päätös

Merkittiin tiedoksi neuvottelukuntien toimintakertomukset vuodelta 2017 sekä Taina Väreén selonteko pienten kuntien neuvottelukunnan toiminnasta ja Björn Månssonin selonteko ruotsinkielisen neuvottelukunnan toiminnasta.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

26

Eronpyyntö Kuntaliiton valtuuskunnan jäsenen tehtävästä

Kuntaliiton valtuuskunnan jäsen Sirpa Paatero on pyytänyt eroa Kuntaliiton valtuuskunnan jäsenyydestä. Hänet on valittu valtuuskuntaan Kaakkois-Suomen vaalipiiristä Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen ehdokaslistalta.

Kuntaliiton sääntöjen 14 §:n mukaan, jos jäsen on vapautettu toimestaan, valtuuskunnan puheenjohtaja kutsuu hänen sijaansa jäljellä olevaksi toimikaudeksi asianomaisen ehdokaslistan järjestyksessä ensimmäisen varajäsenen.

Valtuuskunnan vaalijärjestyksen 3 §:n mukaan, mikäli varajäsenten määrä jää vajaaksi, vaalilautakunnan on valtuuskunnan puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varajäseniä. Jollei kaikkia varajäsenten paikkoja saada täytetyksi, jää varajäsenten määrä vajaaksi.

Valtuuskunnan vaalissa Kaakkois-Suomen vaalipiiristä SDP:n ehdokaslistalta valituiksi tulivat varsinaisiksi jäseniksi Sirpa Paatero ja Satu Taavitsainen ja varajäseniksi Timo Salmisaari ja Miika Lumitsalo.

Sen jälkeen, kun Sirpa Paaterolle on myönnetty ero valtuuskunnan jäsenyydestä, valtuuskunnan puheenjohtajan tulisi kutsua valtuuskunnan varsinaiseksi jäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi vaalituloksen mukaan Timo Salmisaaren. Valtuuskunnan puheenjohtajan tulisi myös pyytää valtuuskunnan vaalilautakuntaa määräämään uuden varajäsenen Kaakkois-Suomen vaalipiiristä SDP:n ehdokaslistalta. Vaalituloksen mukaan uudeksi varajäseneksi tulee Jarkko Harjumaaskola.

Ehdotus

Valtuuskunta päättää myöntää Sirpa Paaterolle eron valtuuskunnan jäsenen tehtävästä.

Päätös

Myönnettiin Sirpa Paaterolle ero valtuuskunnan jäsenen tehtävästä.

Merkittiin pöytäkirjaan, että valtuuskunnan puheenjohtaja

1. kutsui valtuuskunnan varsinaiseksi jäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi vaalituloksen mukaan Timo Salmisaaren ja
2. pyysi valtuuskunnan vaalilautakuntaa määräämään uuden varajäsenen Kaakkois-Suomen vaalipiiristä SDP:n ehdokaslistalta.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

27

Eronpyyntö Kuntaliiton valtuuskunnan jäsenen tehtävästä

Kuntaliiton valtuuskunnan jäsen Kirsi Pelvola on pyytänyt eroa Kuntaliiton valtuuskunnan jäsenyydestä. Hänet on valittu valtuuskuntaan Pirkanmaan vaalipiiristä Vihreän liiton ehdokaslistalta.

Kuntaliiton sääntöjen 14 §:n mukaan, jos jäsen on vapautettu toimestaan, valtuuskunnan puheenjohtaja kutsuu hänen sijaansa jäljellä olevaksi toimikaudeksi asianomaisen ehdokaslistan järjestyksessä ensimmäisen varajäsenen.

Valtuuskunnan vaalijärjestyksen 3 §:n mukaan, mikäli varajäsenten määrä jää vajaaksi, vaalilautakunnan on valtuuskunnan puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varajäseniä. Jollei kaikkia varajäsenten paikkoja saada täytetyksi, jää varajäsenten määrä vajaaksi.

Valtuuskunnan vaalissa Pirkanmaan vaalipiiristä Vihreän liiton ehdokaslistalta valituiksi tulivat varsinaiseksi jäseneksi Kirsi Pelvola ja varajäseneksi Sonja Koto.

Sen jälkeen, kun Kirsi Pelvolalle on myönnetty ero valtuuskunnan jäsenyydestä, valtuuskunnan puheenjohtajan tulisi kutsua valtuuskunnan varsinaiseksi jäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi vaalituloksen mukaan Sonja Koton. Valtuuskunnan puheenjohtajan tulisi myös pyytää valtuuskunnan vaalilautakuntaa määräämään uuden varajäsenen Pirkanmaan vaalipiiristä Vihreän liiton ehdokaslistalta. Vaalituloksen mukaan uudeksi varajäseneksi tulee Väinö Friman.

Ehdotus

Valtuuskunta päättää myöntää Kirsi Pelvolalle eron valtuuskunnan jäsenen tehtävästä.

Päätös

Myönnettiin Kirsi Pelvolalle ero valtuuskunnan jäsenen tehtävästä.

Merkittiin pöytäkirjaan, että valtuuskunnan puheenjohtaja

1. kutsui valtuuskunnan varsinaiseksi jäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi vaalituloksen mukaan Sonja Koton ja
2. pyysi valtuuskunnan vaalilautakuntaa määräämään uuden varajäsenen Pirkanmaan vaalipiiristä Vihreän liiton ehdokaslistalta.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

28

Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenmaksu vuosille 2019-2022

Kuntaliiton sääntöjen 9 §:n mukaan varsinainen jäsen ja yhteistyöjäsen on velvollinen suorittamaan yhdistykselle vuosittaisen jäsenmaksun.

Kuntaliiton jäsenmaksut ovat vuosina 2015-2018 olleet 17,1 miljoonaa euroa vuodessa.

Sairaanhoitopiirien, maakuntaliittojen, koulutuskuntayhtymien ja erityishuollon kuntayhtymien yhteistyöjäsenmaksut ovat vuosina 2015 - 2018 olleet noin 1,9 miljoonaa euroa vuodessa.

Kuntaliiton sääntöjen 9 §:n mukaan valtuuskunta vahvistaa ensimmäisessä varsinaisessa kokouksessaan jäsenmaksun seuraaviksi neljäksi vuodeksi. Vuosittaista jäsenmaksua muutetaan samassa suhteessa kuin kuntien maksuun pantavaa kunnallisveroa vastaavat verotettavat tulot ovat keskimäärin muuttuneet neljän edellisen vuoden aikana.

Sääntöjen 9 §:n mukaan yhteistyöjäsenen jäsenmaksut porrastetaan valtuuskunnan määrittämällä periaatteilla. Jäsenmaksu muodostuu perusmaksusta ja lisäosasta. Lisäosan suuruus määräytyy jäsenen organisaation luonteen mukaan asukasluvusta, oppilasmäärästä, liikevaihdosta tai muusta toiminnan laajuutta kuvaavasta perusteesta. Lisäosaa tasataan erikseen määrittelevällä kertoimella.

Liiton sääntöjen 9 §:n mukaan jäsenmaksu määräytyy kuntakohtaisesti siten, että kokonaissummasta 3/4 jaetaan kuntien asukasluvun perusteella ja 1/4 verotettavien tulojen perusteella, kuitenkin niin, että yli 20 000 asukkaan menevältä osalta on kunnan asukasperusteinen jäsenmaksu 15 %:lla alennettu ja, jos jäsenkunnan verotettavat tulot asukasta kohti ylittää kaikkien jäsenkuntien keskimääräiset verotettavat tulot asukasta kohti, alennetaan kunnan verotettaviin tuloihin perustuvaa jäsenmaksuosuutta keskiarvon ylittävältä osalta 25 %:lla. Ahvenanmaan kuntien jäsenmaksu on lisäksi alennettu 25 %:lla edellä mainitulla tavalla määräytyvästä jäsenmaksusta. Jäsenmaksu on suoritettava vuosittain maaliskuun 1. päivään mennessä, ellei valtuuskunta toisin määrää.

Vuosille 2019-2022 esitetään, että Kuntaliiton jäsenmaksu pysyy vuosien 2015 -2018 tasolla 17,1 miljoonassa eurossa ja että sairaanhoitopiirien, maakuntaliittojen, koulutuskuntayhtymien ja erityishuollon kuntayhtymien yhteistyöjäsenmaksujen perusmaksu pysyy aikaisemmalla tasolla.

Mikäli toimintaympäristössä tai liiton toiminnassa tapahtuu merkittäviä muutoksia tai muusta syystä johtuen, voi valtuuskunta sääntöjä muuttamalla tehdä kauden 2019-2022 jäsenmaksuista uuden päätöksen.

Ehdotus

Valtuuskunta päättää

- vahvistaa sääntöjen 9 §:n mukaisesti liiton vuosittaiseksi kokonaisjäsenmaksun suuruudeksi 17 070 971 euroa vuosina 2019 – 2022, joka jyvitetään jäsenille voimassa olevien periaatteiden ja sääntöjen mukaisesti
- että liiton sääntöjen mukaan jäsenmaksu on suoritettava maaliskuun 1. päivään mennessä

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

Päätös

Hyväksyttiin ehdotus.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

29

KL-Kuntahankinnat Oy:n ja Hansel Oy:n yhdistyminen

Liite 1, 29 § Tietoa KL-Kuntahankinnat Oy:stä

Liite 2, 29 § Tietoa Hansel Oy:stä

Liite 3, 29 § KL-Kuntahankinnat Oy:n ja Hansel Oy:n sulautuminen, päävaiheet

Liite 4, 29 § Yhdistysmissopimus

Liite 5, 29 § Due diligence Hansel Oy

Liite 6, 29 § Sulautumissuunnitelma

Liite 7, 29 § Osakassopimus

Liite 8, 29 § Hansel-laki, luonnos

Liite 9, 29 § Aikataulusuunnitelma

KL-Kuntahankinnat Oy (yritys- ja yhteisötunnus 2159215-6) ("Kuntahankinnat") ja Hansel Oy (yritys- ja yhteisötunnus 0988084-1) ("Hansel") ovat syksyllä 2017 avanneet keskustelun siitä, miten Kuntahankinnat ja Hansel voisivat yhdessä tehostaa koko julkisen sektorin hankintatoimintaa tarjoamalla kilpailutustoiminnan rinnalla asiakaskunnalleen uusia palveluita, lisäämällä digitalisaatiota, kehittämällä innovatiivista hankintaa ja muita moderneja menettelyitä.

Kuntahankinnat on Suomen Kuntaliitto ry:n ("Kuntaliitto") kokonaan omistama osakeyhtiö. Kuntahankinnat toimii julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä tarkoitettuna yhteishankintayksikkönä Kuntaliiton jäsenenä oleville kunnille.

Kuntahankintojen toimintaa on kuvattu liitteessä 1, 29 §.

Hansel on Suomen valtion ("Valtio") kokonaan omistama osakeyhtiö, joka toimii Hansel-laissa (1096/2008) säädetyllä tavalla ja julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä tarkoitettuna yhteishankintayksikkönä Hansel-laissa säädetylle asiakaskunnalle, pääosin valtiohallinnon yksiköille.

Hanselin toimintaa on kuvattu liitteessä 2, 29 §.

Käytyjen keskustelujen perusteella yhtiöiden hallitukset ovat selvittäneet mahdollisuuksia Kuntahankintojen ja Hanselin yhteistyön tiivistämiseksi ja mahdollisesti liiketoimintojen yhdistämiseksi. Valmistelun perusteella Kuntahankintojen hallitus arvioi, että Kuntahankintojen ja Kuntaliiton kannalta paras vaihtoehto olisi yritysjärjestely, jossa Kuntahankinnat sulautuisi Hanseliin ("Järjestely").

Mahdollista Järjestelyä on käsitelty Kuntaliiton hallituksessa 15.3.2018 ja 19.4.2018 sekä Kuntaliiton hallituksen työvaliokunnassa 22.11.2017, 14.12.2017, 1.2.2018, 1.3.2018 ja 5.4.2018.

Osana valmistelua Kuntahankinnat on yhdessä taloudellisen neuvonantajan KPMG Oy Ab:n ja juridisen neuvonantajan Dittmar & Indrenius Asianajotoimisto Oy:n kanssa valmistellut Järjestelyn kannalta keskeistä dokumentaatiota, jonka ehdoista on neuvoteltu Hanselin ja Valtion edustajien kanssa loppuvuodesta 2017 ja alkuvuodesta 2018. Neuvottelut Hanselin ja Valtion kanssa Järjestelyn keskeisistä ehdoista on saatu päätökseen toukokuussa 2018.

Yritysjärjestelyjen yhteydessä tehdään tyypillisesti due diligence – tarkastus järjestelyn kohteena olevien yhtiöiden liiketoiminnasta ja pro-

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

sesseista, mutta myös vastuista ja mahdollisista riskeistä. Tässä tapauksessa Kuntahankinnat on tehnyt due diligence -tarkastuksen Hanselista ja vastavuoroisesti Hansel due diligence -tarkastuksen Kuntahankinnoista. Tarkastuksella on pyritty kattavasti informoimaan osapuolia toisesta yhtiöstä, mikä tukee Järjestelyä koskevaa päätöksentekoa ja prosessin edistymistä.

Due diligence -tarkastus on kattanut taloudellisen selvityksen lisäksi juridisen ja verotuksellisen selvityksen. Koska yhtiöiden osalta erityisen tärkeä osa liiketoimintaa ovat puitesopimukset, on juridinen selvitys olennainen.

Molempien yhtiöiden tilintarkastaja toimiva ja Kuntahankintojen taloudellisena neuvonantaja toimiva KPMG on toteuttanut Hanselia ja Kuntahankintoja koskevat due diligence -tarkastukset.

Järjestelyn päävaiheet ja keskeiset ehdot

Suunniteltu Järjestely toteutettaisiin Kuntahankintojen sulautumisena Hanseliin. Järjestelyn päävaiheet olisivat seuraavat:

- (a) Järjestelyä koskevan yhdistymissopimuksen ("Yhdistymissopimus") tekeminen Kuntahankintojen ja Hanselin välillä

Yhdistymissopimuksen mukaan Kuntahankinnat sulautuu Hanseliin tiettyjen ehtojen täyttyessä ja jos yhtiöiden osakkeenomistajat päättävät sulautumisesta ja osakassopimuksen hyväksymisestä.

Yhdistymissopimuksen tarkoitus ja keskeiset ehdot on kuvattu tarkemmin liitteessä 3, 29 §. Yhdistymissopimus (sisältäen yhdistyneen Hanselin yhtiöjärjestyksen) on liitteenä 4, 29 §.

Aikataulu: Toukokuussa 2018, ennen Kuntaliiton valtuuskunnan kokousta 23.-24.5.2018

- (b) Molemminpuolinen Kuntahankintoja ja Hanselia koskeva fokusoitu juridinen, taloudellinen ja verotuksellinen due diligence -tarkastus

Hanselia koskeva due diligence tarkastus

KPMG on tehnyt Hanselia koskevan juridisen, taloudellisen ja verotuksellisen due diligence -tarkastuksen 27.3.-11.4.2018 välisenä aikana.

Hanselia koskevassa juridisesta, taloudellisesta ja verotuksellisesta due diligence -tarkastuksesta ei ole käynyt ilmi suunniteltuun Järjestelyyn oleellisesti vaikuttavia havaintoja tai seikkoja, joiden johdosta suunniteltua Järjestelyä ei tulisi toteuttaa.

Hanselia koskeva tarkastus on kuvattu tarkemmin liitteessä 5, 29 §.

Kuntahankintoja koskeva due diligence-tarkastus

KPMG on tehnyt Kuntahankintoja koskevan juridisen, taloudellisen ja verotuksellisen due diligence -tarkastuksen 9.-27.4.2018 välisenä aikana.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

Kuntahankintoja koskevassa juridisesta, taloudellisesta ja verotuksellisesta due diligence -tarkastuksesta ei ole käynyt ilmi suunniteltuun Järjestelyyn oleellisesti vaikuttavia havaintoja tai seikkoja, joiden johdosta suunniteltua Järjestelyä ei tulisi toteuttaa.

- (c) Sulautumissuunnitelman ("Sulautumissuunnitelma") hyväksyminen Kuntahankintojen ja Hanselin hallituksissa

Sulautumissuunnitelman mukaan sulautumisen täytäntöönpano on ehdollinen muun muassa sille, että Hansel-lain muutos on toteutettu sulautumisen tarkoituksen mahdollistavalla tavalla.

Sulautumissuunnitelman keskeiset ehdot on kuvattu tarkemmin liitteessä 3, 29 §. Sulautumissuunnitelma on liitteenä 6, 29 §.

Aikataulu: Allekirjoitus toukokuussa 2018, ennen Kuntaliiton valtuuskunnan kokousta 23.-24.5.2018

- (d) Sulautumissuunnitelman rekisteröiminen

Aikataulu: Sulautumissuunnitelman hyväksymisen (kohta (c) edellä) jälkeen Sulautumissuunnitelma on ilmoitettava rekisteröitäväksi viimeistään kuukauden kuluttua Sulautumissuunnitelman allekirjoittamisesta.

- (e) Sulautumissuunnitelman mukaisesta sulautumisesta ja yhdistyneitä Hanselia koskevan osakassopimuksen ("Osakassopimus") hyväksymisestä päättäminen

Osakassopimus turvaa Kuntaliiton oikeuksia Hanselin osakkeenomistajana ja antaa Kuntaliitolle oikeuden myydä Hanselin osakkeet Valtiolle, jos Hansel ei olennaisen olosuhteiden muutoksen johdosta pysty toteuttamaan tarkoitustaan.

Osakassopimuksen tarkoitus ja keskeiset ehdot on kuvattu tarkemmin liitteessä 3, 29 §. Osakassopimus on liitteenä 7, 29 §.

Sulautumissuunnitelman mukaisesta sulautumisesta ja Osakassopimuksen hyväksymisestä päättävät yhtiöiden osakkeenomistajat, Kuntahankintojen osalta päätöksen tekee Kuntaliiton valtuuskunta ja Hanselin osalta päätöksen tekee Valtion puolelta Valtiovarainministeriö.

Aikataulu: Kuntaliiton valtuuskunta 23.-24.5.2018, Valtio syksyllä 2018

- (f) Hansel-lain muutoksen hyväksyminen ja voimaantulo

Järjestely edellyttää Hansel-lain muuttamista siten, että Kuntaliitosta voisi tulla Hanselin osakkeenomistaja ja kunnista yhdistyneen Hanselin asiakkaita (ilman käyttöpakkoa).

Luonnos Hansel-laista, liite 8, 29 §.

Arvioitu aikataulu: Eduskunnan syysistuntokauden 2018 aikana

- (g) Sulautumisen täytäntöönpano

Arvioitu aikataulu: 1.1.2019

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

Järjestelyn aikataulu

Järjestely toteutettaisiin vuoden 2018 aikana. Tarkempi aikataulusuunnitelma päätöksentekovaiheeseen on kuvattu liitteessä 9, 29 §.

Järjestelyn/sulautumisen toteutuminen edellyttää Hansel-lain muutosta sekä eduskunnan suostumusta. Lakimuutoksen ja eduskuntakäsittelyn aikataulu vaikuttaa keskeisesti Järjestelyn kokonaisaikatauluun. Mikäli aikataulu muuttuu Yhdistymissopimuksessa ja Sulautumissuunnitelmassa esitetystä, asia tuodaan uudelleen päätettäväksi.

Jotta Järjestely olisi toteutettavissa vuoden 2018 aikana, Sulautumissuunnitelman mukaisesta sulautumisesta tulisi päättää Kuntahankintojen osalta Kuntaliiton valtuuskunnan kokouksessa 23.-24.5.2018 edellä kuvatun mukaisesti. Suunnitellun aikataulun puitteissa Hansel aloittaisi uudella konseptillaan toimintansa 1.1.2019 ja integraatio vietäisiin läpi vuosina 2019-2020.

Yhdistynyt Hansel

Järjestelyn toteutuessa yhdistynyt ja uudistunut Hansel tarjoaisi palvelujaan niin valtiolle, kunnille kuin maakunnille. Kunnilla ja maakunnilla olisi valinnanvapaus palveluiden hyödyntämisessä.

Yhdistynyt Hansel keskittyisi jatkossa kilpailutuksiin ja puitejärjestelyihin, joissa on pääsääntöisesti globaalit markkinat jättäen tilaa maakuntien paikallisille tai alueellisille kilpailutuksille.

Hanselin palvelutarjonta kunnille ja maakunnille laajentuisi käsittämään hankintojen kehittämispalveluita, kilpailuttamispalveluita ja digitaalisia palveluita.

Järjestelyn ja yhdistyneen Hanselin tavoitteena on hankintalain mukaisesti tehostaa julkisten varojen käyttöä, edistää laadukkaiden, innovatiivisten ja kestävien hankintojen tekemistä sekä turvata yritysten tasapuoliset kilpailumahdollisuudet.

Kuntahankintojen koko henkilöstö, jota on informoitu järjestelyn vaiheista mm. viikoittaisissa henkilöstökokouksissa, siirtyisi vanhoina työntekijöinä Hanseliin. Hanselin toimitilat olisivat Hanselin nykyisissä tiloissa Postitalossa. Lisäksi yhtiölle tulisi toimipiste Kuntataloon solmupaikaksi tavata kuntakentän edustajia ja sidosryhmiä sekä järjestää tilaisuuksia.

Kuntaliiton sijoitus ja omistusosuus Hanselissa

Sulautumissuunnitelman mukaisen sulautumisen täytäntöönpanon yhteydessä Kuntaliitto saa sulautumisvastikkeena 38.783 kappaletta Hanselin osakkeita, mikä vastaa 35 % osuutta Hanselin osakekannasta. Vastaavasti Valtion omistusosuus Hanselistä olisi Järjestelyn toteutuessa 65 %.

Yhdistymissopimuksen mukaan Kuntahankintojen nettokassa (likvidien rahavarojen (kassa- ja pankkisaamiset) sekä korollisten velkojen erotus) on oltava vähintään 3.500.000 euroa per sulautumisen täytäntöönpanon rekisteröintipäivä ja vastaavasti Hanselin nettokassan vähintään 6.500.000 euroa.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

Kuntahankintojen hallituksen arvion mukaan Kuntahankintojen nettokassaa koskeva vähimmäisvaatimus tulee mahdollistamaan osingonjaon Kuntaliitolle ennen sulautumisen täytäntöönpanoa. Kuntahankintojen hallitus tulee tekemään esityksen osingonjaosta Kuntaliiton hallituksen päätettäväksi ennen Sulautumissuunnitelman mukaisen sulautumisen voimaantuloa. Osingonjakoehdotus tullaan tekemään siten, että se ei vaaranna Kuntahankintojen maksukykyä eikä Yhdistymissopimuksen mukaisen Kuntahankintojen nettokassan vähimmäismäärää koskevan ehdon toteutumista.

Kuntaliiton ja kuntakentän etujen turvaaminen Järjestelyssä

Kuntaliiton ja siten välillisesti kuntakentän oikeudet ja vaikutusvalta yhdistyneessä Hanselissa turvattaisiin ensisijaisesti osakeomistuksen ja Osakassopimuksen tuomien oikeuksien kautta. Valmistelun lähtökohtana on ollut, että Kuntaliitto omistaisi yli 1/3 yhdistyneestä Hanselist ja olisi edustettuna yhdistyneen Hanselin hallituksessa (2/5 hallituspaikkaa, Kuntaliitolla oikeus nimetä hallituksen varapuheenjohtaja). Nimityksissä tulee noudattaa tasa-arvolakia. Kuntahankintojen toimitusjohtajasta tulisi yhdistyneen Hanselin varatoimitusjohtaja keskeisenä vastuualueenaan yhtiöiden integraation johtaminen. Kuntaliitolla olisi oikeus irtaantua yhdistyneestä Hanselist (valtiolla on osakkeiden lunastusvelvollisuus) tilanteessa, jossa yhdistynyt Hansel ei kykene täyttämään tarkoitustaan.

Yhdistyneen Hanselin hallitustyöskentelyn keskeisiä perusteita ovat jäsenten kokemus ja asiantuntemus, hallituksen yhteistyökyvyn ja riittävän toimialaosaamisen varmistaminen sekä tasa-arvotavoitteiden noudattaminen.

Osakassopimuksen keskeiset ehdot on kuvattu liitteessä 3, § 29.

Toiminnallisen integraation läpivienti ja osallistaminen

Järjestelyn toteuttaminen edellyttää ison toiminnallisen kokonaisuuden organisointia ja suunnittelua yhdessä Kuntahankintojen ja Hanselin johdon sekä asiantuntijoiden kanssa. Jos Kuntaliiton valtuuskunta päättää edetä Järjestelyssä, työn alle otetaan välittömästi uuden yhtiön strategian, organisaatorakenteen ja johtamisjärjestelmän määrittäminen sekä vuoden 2019 budjetti sekä kehityshankkeet. Kahdeksaan työryhmään on jo nimetty edustajat kummastakin yhtiöstä.

Viestinnällä on merkittävä rooli Järjestelyn onnistumisessa. Yhteisen viestintäsuunnitelman, jossa huomioidaan eri kohderyhmien tietotarpeet, valmistelu on jo aloitettu niin, että heti 24.5.2018 valtuuskunnan kokouksen jälkeen Järjestely julkistetaan monipuolisesti.

Henkilöstön osallistaminen integraatioon ja kunkin työntekijän osallistamista parhaiten vastaavien työtehtävien löytäminen uuden työnantajan palveluksessa ovat avainasemassa järjestelyn onnistumisen kannalta.

Erittäin tärkeää on myös kytkeä asiakaskunta mukaan uuden Hanselin konseptin kehittämiseen. Suunnitelmana on koota eri asiakasryhmien edustajat osallistumaan prosessiin sekä vaikuttamaan ja tuomaan asiakkaan ääntä esille uudistuvan Hanselin toimintakonseptin kehittämisessä.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

Johtopäätökset

Kuntahankintojen toimivan johdon ja hallituksen arvion mukaan Järjestely olisi paras vaihtoehto Kuntahankinnoille, Kuntaliitolle ja Kuntaliiton jäsenille. Arvion mukaan Järjestely olisi parempi vaihtoehto kuin Kuntahankintojen liiketoiminnan itsenäinen kehittäminen erittäin haasteellisessa toimintaympäristössä.

Järjestelyn myötä yhdistynyt ja uudistuva Hansel voisi "leveämmillä hartioilla" paremmin ja laajemmin vastata kunta- ja maakuntakentän tarpeisiin. Kuntahankinnoille tulevaisuuden kannalta merkitykselliset investoinnit asiantuntijapalveluihin ja sähköisiin järjestelmiin mm. hankintadatan avaamiseen voitaisiin toteuttaa Hanselissa jo käytössä olevilla ratkaisulla. Myös muita synergiaetuja ja uusia toimintamalleja voitaisiin tehokkaammin tuoda koko julkiselle sektorille muun muassa innovatiivisissa hankinnoissa, vastuullisuudessa ja asiakaskunnan laajemmassa osallistamisessa.

Kansallisesti Järjestely selkeyttäisi eri hankintayksiköiden työnjakoa, estäisi epäterveen kilpailuasetelman syntymisen yhteishankintayksiköiden kesken sekä tukisi yhteistyötä sekä verkostomaista toimintaa alueellisten, kansallisten ja eurooppalaisten yhteishankintayksiköiden kanssa. Laajemmilla resursseilla vaikuttaminen mm. lainsäädännön valmisteluun EU:n tasolla ja kansallisesti olisi huomattavasti helpompaa.

Kuntahankintojen toimivan johdon ja hallituksen arvion mukaan Järjestelyn tuomista uusista mahdollisuuksista ja käytännöistä hyötyisivät niin kunnat, maakunnat, valtio kuin julkisten palvelujen käyttäjät, tarjoajayritykset sekä veronmaksajat.

Ehdotus

Valtuuskunta tekee seuraavat päätökset:

- (a) Valtuuskunta päättää Sulautumissuunnitelman mukaisen sulautumisen hyväksymisestä.
- (b) Valtuuskunta päättää Osakassopimuksen hyväksymisestä.
- (c) Valtuuskunta päättää valtuuttaa Kuntaliiton hallituksen nimeämään kaksi henkilöä, joista toinen on myös Hanselin hallituksen varapuheenjohtaja, Hanselin hallitukseen Kuntaliiton nimittämiksi hallituksen jäseniksi Osakassopimuksen mukaisesti. Nimeämisessä on huomioitava tasa-arvolaki.
- (d) Valtuuskunta päättää valtuuttaa Kuntaliiton toimitusjohtaja Jari Koskisen ja Kuntaliiton talous- ja hallintojohtaja Timo Leivon yhdessä tai, heidän molempien tai jommankumman estyneenä ollessa, Kuntaliiton hallituksen valtuuttama(t) henkilö(t) tekemään viranomaisen edellyttämät ja muut vähäisenä pidettävät tarvittavat muutokset Sulautumissuunnitelman mukaista sulautumista koskeviin asiakirjoihin tai Osakassopimukseen.
- (e) Valtuuskunta päättää valtuuttaa toimitusjohtaja Jari Koskisen ja talous- ja hallintojohtaja Timo Leivon yhdessä tai, heidän molempien tai jommankumman estyneenä ollessa, Kuntaliiton hallituksen valtuuttama(t) henkilö(t) allekirjoittamaan Kuntaliiton puolesta kaikki Sulautumissuunnitelman mukaisen sulautumisen täytäntöönpanoa ja rekisteröintiä varten tarvittavat asiakirjat ja Osakassopimuksen.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

Valtuuskunta toteaa, että Kuntaliiton hallituksen tulee ennen Sulautumissuunnitelman mukaisen sulautumisen voimaantuloa ja muutoin toimia siten, että Kuntahankintojen Yhdistymissopimuksen mukainen nettokassa on vähintään 3.500.000 euroa Sulautumissuunnitelman mukaisen sulautumisen täytäntöönpanon rekisteröinnin yhteydessä.

Valtuuskunta toteaa, että Kuntahankintojen sulautuminen on yleisraanto, johon ei liity Kuntahankintojen yhtiöjärjestyksen mukaista osakkeen lunastusoikeutta tai yhtiön suostumusta.

Päätös

Hyväksyttiin ehdotus.

Valtuuskunta edellyttää, että se saa kaksi kertaa vuodessa raportin uuden yhtiön toiminnasta.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

30

Seuraava kokous

Kuntaliiton sääntöjen 18 §:n mukaan valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseen kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maaliskuussa ja syyskokoukseen syys-joulukuussa hallituksen määrämällä aikana ja paikassa.

Kuntaliiton hallitus on vuoden 2018 kokousaikataulun hyväksyessään päättänyt, että valtuuskunnan syyskokous pidetään 21.-22.11.2018.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Valtuuskunta 23.-24.5.2018

31
Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

32
Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.20.

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja

Mauri Pekkarinen

Sihteeri

Riitta Myllymäki

Käsitellyt asiat

17 - 32 §

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka

11.6.2018 Mänttä-Vilhelmina

Allekirjoitus

Marika Ala-Herttuala

3.2.2018 HELSINKI

Fatim Diarra

Valtuuskunnan jäsenet
Förbundsdelegationens medlemmar

Varsinaiset jäsenet
Ordinarie medlemmar

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä
Ersättare i inträdesordning

Helsingin vaalipiiri / Helsingfors valkrets

Askko-Seljavaara Sirpa

Saxberg Mirita

Kok.

Kaleva Atte

Niskanen Dani-Joakim

Kok.

Urho Ulla-Marja

Apter Ted

Kok.

Jalovaara Ville

Heinäluoma Eveliina

SDP

Kivekäs Otso

Vanhanen Reetta

Vihr.

Djarra Fatim

Vesikansa Sanna

Vihr.

Harjanne Atte

Ohisalo Maria

Vihr.

Malin Petra

Arhinmäki Paavo

Vas.

Borgarsdóttir Sandelin Silja

Rantala Marcus

RKP

Uudenmaan vaalipiiri / Nylands valkrets

Markkula Markku

Laiho Mia

Kok.

Perttu Helinä

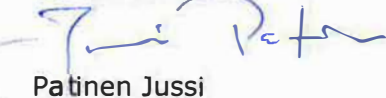
Lehmuskallio Paula

Kok.

Vestman Heikki

Tamminen Sami

Kok.

Patinen Jussi

Koroma-Hintikka Maria

Kok.

Kiljunen Kimmo

Sistonen Markku

SDP

Pahlman Irma

Korpi Marianne

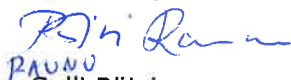
SDP

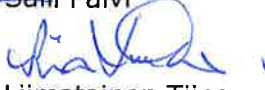
Varsinaiset jäsenet
Ordinarie medlemmar

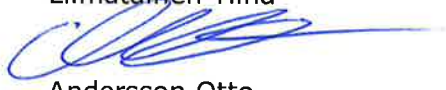

Räsänen Joonas

Havula Tapio

Aura Anssi

RAUNO
Salli Päivi

Liimatainen Tiina

Andersson Otto

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä
Ersättare i inträdesordning

Kähärä Sirkka-Liisa

SDP

Metsäkivi Sari

Kesk.

Lintula Tiia

Vihr.

Nieminen Eeva-Liisa

Vihr.

Lehto Timo

Vas.

Walls Anders

RKP

Varsinais-Suomen vaalipiiri / Egentliga Finlands valkrets

Kattelus Lauri

Forsblom Toni

Kok.

Mikkola Mari

Ruohonen Sini

Kok.

Pokki Pertti

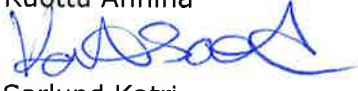
Koivusalo Mari-Eliina

SDP

Ruottu Annina

Santalahti Samuli

Kesk.

Sarlund Katri

Lindberg Marko

Vihr.

Rinne Pirjo

Rand Jorma

Vas.

Satakunnan vaalipiiri / Satakunta valkrets

Laitinen-Pesola Jaana

Marttinen Matias

Kok.

Jokinen-Anttila Leena

Viitala Juha

SDP

Jalonen Vesa

Vuorela Sari

Kesk.

Saarinen Pauli

Rantanen Jani

PS

Varsinaiset jäsenet
Ordinarie medlemmar

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä
Ersättare i inträdesordning

Ahvenanmaan maakunnan vaalipiiri / Landskapet Ålands valkrets

Eriksson Tage

Karlsson Bo-Yngve

Åland

Hämeen vaalipiiri / Tavastlands valkrets

Vahter Merja

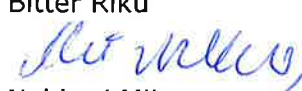
Lähteenkorva Jaana

Kok.

Bitter Riku

Karjalainen Riitta

Kok.

Nahkuri Miia

Laatikainen Anne

SDP

Lehtimäki Kirsi-Maarit

Hyytiä Kari

SDP

Häggman Johanna

Talja Martti

Kesk.

Ronkainen Jari

Nieminen Mira

PS

Falk Sonja

Portin Ismo

KD

Pirkanmaan vaalipiiri / Birkalands valkrets

Parhankangas Kirsi

Kostiainen Leena

Kok.

Andersson Jari

Taina Anneli

Kok.

Jokinen Jenni

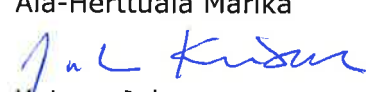
Järvinen Pekka

SDP

Ala-Herttua Marika

Lounasranta Marko

SDP

Kuisma Juha

Sarvijärvi Minna

Kesk.

Pelvola Kirsi

Koto Sonja

Vihr.

Varsinaiset jäsenet
Ordinarie medlemmar

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä
Ersättare i inträdesordning

Kaakkois-Suomen vaalipiiri / Sydöstra Finlands valkrets

Kirjavainen Marika

Leppänen Jouko

Kok.

Paatero Sirpa

Salmisaari Timo

SDP

Taavitsainen Satu

Lumitsalo Miika

SDP

Pakkanen Markku

Helminen Kristiina

Kesk.

Kulkka Seija

Tynkkynen Jonne

Kesk.

Lehto Raul

Aksels Tuulikki

PS

Savo-Karjalan vaalipiiri / Savolax-Karelen valkrets

Berg-Väänänen Nelli

Törmälä Anssi

Kok.

Suhonen Timo

Lahtela Esa

SDP

Ojalampi Mari

Sokka Irja

SDP

Kauppinen Markku

Saastamoinen Kari

Kesk.

Markkanen Sallamaarit

Musikka Sinikka

Kesk.

Vaasan vaalipiiri / Vasa valkrets

Koski Susanna

Heinonen Kimmo

Kok.

Berg Kim

Isotalus Tiina

SDP

Lehtimäki Esko

Rintamäki Merja

Kesk.

Kerola Mari

Ojaniemi Kati

Kesk.

Stenman Ulf

Björklund Mikaela

RKP

Varsinaiset jäsenet
Ordinarie medlemmar

Nummensalo Kati

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä
Ersättare i inträdesordning

Rantanen Kimmo

KD

Keski-Suomen vaalipiiri / Mellersta Finlands valkrets

Heikkinen Maarit

Selin Jaakko

Kok.

Puro Markku

Kalmari Leena

SDP

Pekkarinen Mauri

Honkonen Petri

Kesk.

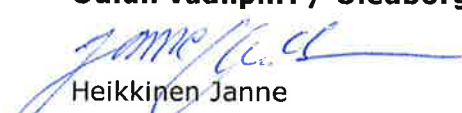

Mäkinen Tuija

Kuorelahti-Juntunen Pulmu

Vihr.

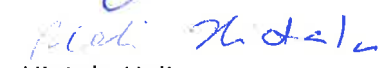
Oulun vaalipiiri / Uleåborgs valkrets

Heikkinen Janne

Heinonen Niilo

Kok.

Hietala Heli

Laine Sanna

SDP

Vehkaperä Mirja

Mattila Hanna-Leena

Kesk.

Mulari Keijo

Karjalainen Esa

Kesk.

Hänninen Tuomo

Uusitalo Anna-Kaarina

Kesk.

Paasimaa Veli

Räisänen Aki

Vas.

Moilanen Ahti

Aavakare Eila

PS

Lapin vaalipiiri / Lapplands valkrets

Salmijärvi Petteri

Keskitalo Sari

Kesk.

Ronkala Markku

Kesk.

Keränen Pertti

Ahlakorpi Anni

Vas.

KOKOUKSESTA POISTUMISILMOITUS

PALAUTETAAN KOKOUKSEN SIHTEERILLE

Kuntaliiton valtuuskunnan kokous 23.5. (pvm)

Satu Taavitsainen

Nimi

15:00

Poistumisaika klo

KOKOUKSESTA POISTUMISILMOITUS

PALAUTETAAN KOKOUKSEN SIHTEERILLE

Kuntaliiton valtuuskunnan kokous 23.5.2018 (pvm)

Johanna Häggman

Nimi

15

Poistumisaika klo

Suomen Kuntaliiton hallituksen jäsenet
Medlemmarna i Finlands Kommunförbunds styrelse

Varsinaiset jäsenet
Ordinarie medlemmar

Paatero Sirpa

SDP

Rautio Sari

Kok.

Tapani Tölli

Kesk.

Kankaanniemi Toimi

PS

Kokko Annika

Kok.

Korhonen Martti

Vas.

Lehtonen Harri

SDP

Lehtosalo-Lönnberg Eeva-Kaisa

Kesk.

Lumela Meri

Vih.

Lyly Lauri

SDP

Nylander Mikaela

SFP

Rantanen Tuomas

Vih.

Rautava Risto

Kok.

Sankelo Janne

Kok.

Taponen Merja

Kesk.

**Varajäsenet
Suppleanter**

Arve Minna

Kok.

Autto Heikki

Kok.

Blomqvist Thomas

SFP

Hertell Sirpa

Vihr.

Honkasalo Veronika

Vas.

Karjalainen Mira

Kesk.

Korhonen Ari

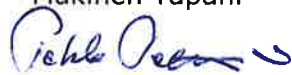
SDP

Lepola Kaisa

SDP

Mäkinen Tapani

Kok.

Pelttari Pekka

Kesk.

Reijonen Minna

PS

Röppänen Neeta

SDP

Saario Mari

Vihr.

Seppälä Topi

Kesk.

Talvitie Mari-Leena

Kok.

Muut läsnäolijat
Övriga närvarande

Koskinen Jari

Toimitusjohtaja
Verkställande direktör

Reina Timo

Varatoimitusjohtaja
Vice verkställande direktör

Tainio Hanna

Varatoimitusjohtaja
Vice verkställande direktör

Wikberg Kristina

Johtaja, ruotsinkieliset ja kansainväliset asiat
Direktör, enheten för svenska och
internationella frågor

Myllymäki Riitta

Valtuuskunnan sihteeri
Förbundsdelegationens sekreterare

**Kunnallissihteerit
Kommunalsekreterare**

Kokko Annika, Kok./Saml

Pakarinen Helena, Kesk./C

Elo Tiina, Vihr./Gröna

Minna Österholm, Sfp/RKP

Tuuri Pekka, SDP

Konttinen Heimo, PS/Sannf

Koikkalainen Mikko, Vas./Vf

Rekimies Mikko, KD

Valtuuskunnan jäsenet
Förbundsdelegationens medlemmar

Varsinaiset jäsenet
Ordinarie medlemmar

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä
Ersättare i inträdesordning

Helsingin vaalipiiri / Helsingfors valkrets

Asko-Seljavaara Sirpa

Saxberg Mirita

Kok.

Kaleva Atte

Niskanen Dani-Joakim

Kok.

Urho Ulla-Marja

Apter Ted

Kok.

Jalovaara Ville

Heinäluoma Eveliina

SDP

Kivekäs Otso

Vanhanen Reetta

Vihr.

Diarra Fatim

Vesikansa Sanna

Vihr.

Harjanne Atte

Ohisalo Maria

Vihr.

Malin Petra

Arhinmäki Paavo

Vas.

Borgarsdóttir Sandelin Silja

Rantala Marcus

RKP

Uudenmaan vaalipiiri / Nylands valkrets

Markkula Markku

Laiho Mia

Kok.

Perttu Helinä

Lehmuskallio Paula

Kok.

Vestman Heikki

Tamminen Sami

Kok.

Patinen Jussi

Koroma-Hintikka Maria

Kok.

Kiljunen Kimmo

Sistonen Markku

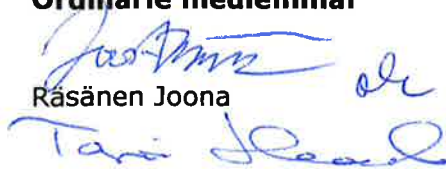
SDP

Pahlman Irma

Korpi Marianne

SDP

Varsinaiset jäsenet
Ordinarie medlemmar

Räsänen Joonas

Havula Tapio

Aura Anssi

Raunu Päivi

Liimatainen Tiina

Andersson Otto

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä
Ersättare i inträdesordning

Kähärä Sirkka-Liisa

SDP

Metsäkivi Sari

Kesk.

Lintula Tiia

Vihr.

Nieminen Eeva-Liisa

Vihr.

Lehto Timo

Vas.

Walls Anders

RKP

Varsinais-Suomen vaalipiiri / Egentliga Finlands valkrets

Kattelus Lauri

Forsblom Toni

Kok.

Mikkola Mari

Ruohonen Sini

Kok.

Pökki Pertti

Koivusalo Mari-Eliina

SDP

Ruottu Annina

Santalahti Samuli

Kesk.

Sarlund Katri

Lindberg Marko

Vihr.

Rinne Pirjo

Rand Jorma

Vas.

Satakunnan vaalipiiri / Satakunta valkrets

Laitinen-Pesola Jaana

Marttinen Matias

Kok.

Jokinen-Anttila Leena

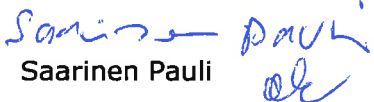
Viitala Juha

SDP

Jalonen Vesa

Vuorela Sari

Kesk.

Saarinen Pauli

Rantanen Jani

PS

Varsinaiset jäsenet
Ordinarie medlemmar

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä
Ersättare i inträdesordning

Ahvenanmaan maakunnan vaaliipiiri / Landskapet Ålands valkrets

Eriksson Tage

Karlsson Bo-Yngve

Åland

Hämeen vaaliipiiri / Tavastlands valkrets

Vanther Merja

Lähteenkorva Jaana

Kok.

Bitter Riku

Karjalainen Riitta

Kok.

Nahkuri Miia

Laatikainen Anne

SDP

Lehtimäki Kirsi-Maarit

Hyytiä Kari

SDP

Häggman Johanna

Talja Martti

Kesk.

Ronkainen Jari

Nieminen Mira

PS

Falk Sonja

Portin Ismo

KD

Pirkanmaan vaaliipiiri / Birkalands valkrets

Parhankangas Kirsi

Kostiainen Leena

Kok.

Andersson Jari

Taina Anneli

Kok.

Jokinen Jenni

Järvinen Pekka

SDP

Ala-Herttua Marika

Lounasranta Marko

SDP

Kuisma Juha

Sarvijärvi Minna

Kesk.

Pelvola Kirsi

Koto Sonja

Vihr.

Varsinaiset jäsenet
Ordinarie medlemmar

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä
Ersättare i inträdesordning

Kaakkois-Suomen vaalipiiri / Sydöstra Finlands valkrets

Kirjavainen Marika

Leppänen Jouko

Kok.

Paatero Sirpa

Salmisaari Timo

SDP

Taavitsainen Satu

Lumitsalo Miika

SDP

Pakkanen Markku

Helminen Kristiina

Kesk.

Kuikka Seija

Tynkkynen Jonne

Kesk.

Lehto Raul

Aksels Tuulikki

PS

Savo-Karjalan vaalipiiri / Savolax-Karelens valkrets

Berg-Väänänen Nelli

Törmälä Anssi

Kok.

Suhonen Timo

Lahtela Esa

SDP

Ojalampi Mari

Sokka Irja

SDP

Kauppinen Markku

Saastamoinen Kari

Kesk.

Markkanen Sallamaarit

Musikka Sinikka

Kesk.

Vaasan vaalipiiri / Vasa valkrets

Koski Susanna

Heinonen Kimmo

Kok.

Berg Kim

Isotalus Tiina

SDP

Lehtimäki Esko

Rintamäki Merja

Kesk.

Kerola Mari

Ojaniemi Kati

Kesk.

Stenman Ulf

Björklund Mikaela

RKP

Varsinaiset jäsenet
Ordinarie medlemmar

Nummensalo Kati

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä
Ersättare i inträdesordning

Rantanen Kimmo

KD

Keski-Suomen vaalipiiri / Mellersta Finlands valkrets

Heikkinen Maarit

Selin Jaakko

Kok.

Puro Markku

Kalmari Leena

SDP

Pekkarinen Mauri

Honkonen Petri

Kesk.

Mäkinen Tuija

Kuorelahti-Juntunen Pulmu

Vihr.

Oulun vaalipiiri / Uleåborgs valkrets

Heikkinen Janne

Heinonen Niilo

Kok.

Hietala Heli

Laine Sanna

SDP

Vehkaperä Mirja

Mattila Hanna-Leena

Kesk.

Mulari Keijo

Karjalainen Esa

Kesk.

Hänninen Tuomo

Uusitalo Anna-Kaarina

Kesk.

Paasimaa Veli

Räisänen Aki

Vas.

Moilanen Ahti

Aavakare Eila

PS

Lapin vaalipiiri / Lapplands valkrets

Salmijärvi Petteri

Keskitalo Sari

Kesk.

Ponkala Markku

Kesk.

Keränen Pertti

Ahlakorpi Anni

Vas.

Suomen Kuntaliiton hallituksen jäsenet
Medlemmarna i Finlands Kommunförbunds styrelse

Varsinaiset jäsenet
Ordinarie medlemmar

Paatero Sirpa

SDP

Rautio Sari

Kok.

Tapani Tölli

Kesk.

Kankaanniemi Toimi

PS

Kokko Annika

Kok.

Korhonen Martti

Vas.

Lehtonen Harri

SDP

Lehtosalo-Lönnberg Eeva-Kaisa

Kesk.

Lumela Meri

Vih.

Lyly Lauri

SDP

Nylander Mikaela

SFP

Rantanen Tuomas

Vih.

Rautava Risto

Kok.

Sankelo Janne

Kok.

Taponen Merja

Kesk.

Varajäsenet
Suppleanter

Arve Minna Kok.

Autto Heikki Kok.

Blomqvist Thomas SFP

Herteli Sirpa Vihr.

Honkasalo Veronika Vas.

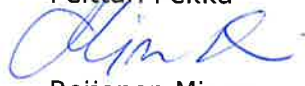

Karjalainen Mira Kesk.

Korhonen Ari SDP

Lepola Kaisa SDP

Mäkinen Tapani Kok.

Pelttari Pekka Kesk.

Reijonen Minna PS

Rökkänen Neeta SDP

Saario Mari Vihr.

Seppälä Topi Kesk.

Talvitie Mari-Leena Kok.

Svenska delegationen
Ruotsinkielinen neuvottelukunta

Björn Månsson, Helsinki

Muut läsnäolijat
Övriga närvarande

Koskinen Jari

Toimitusjohtaja
Verkställande direktör

Reina Timo

Varatoimitusjohtaja
Vice verkställande direktör

Tainio Hanna

Varatoimitusjohtaja
Vice verkställande direktör

Wikberg Kristina

Johtaja, ruotsinkieliset ja kansainväliset asiat
Direktör, enheten för svenska och
internationella frågor

Myllymäki Riitta

Valtuuskunnan sihtööri
Förbundsdelegationens sekreterare

Kunnallissihteerit
Kommunalsekreterare

Markkanen Jouni, Kok./Saml

Pakarinen Helena, Kesk./C

Elo Tiina, Vihr./Gröna

Minna Österholm, Sfp/RKP

Tuuri Pekka, SDP

Konttinen Heimo, PS/Sannf

Koikkalainen Mikko, Vas./Vf

Rekimies Mikko, KD

KOKOUKSESTA POISTUMISILMOITUS

PALAUTETAAN KOKOUKSEN SIHTEERILLE

Kuntaliiton valtuuskunnan kokous 24.5.2018 (pvm)

Markku Markkula

Nimi

12.29
Poistumisaika klo

KOKOUKSESTA POISTUMISILMOITUS

PALAUTETAAN KOKOUKSEN SIHTEERILLE

Kuntaliiton valtuuskunnan kokous 24.5.2018 (pvm)

Seija Kuikley

Nimi

13.05
Poistumisaika klo

Hannes Manninen
Helsinki 24.05.2018

Julkaisuvapaa 24.05.2018 kello 9.00.
Muutosvarauksin.

SIITÄ ON LÄHDETTÄVÄ, ETTÄ TÄHÄN ON TULTU

Kunnallisen itsehallintomme yli 150 vuoden menestystarina ei olisi voinut toteutua ilman kuntien toimivaa edunvalvontaa. Tuosta ajasta kuntien järjestäytynyt edunvalvonta on toiminut noin 100 vuoden ajan. On vaikea kuvitella, millainen hyvinvointiyhteiskuntamme olisi ilman nykymuotoista kuntajärjestelmäämme.

Esitelmäni aluksi tuon esiin asioita, jotka mielestäni mahdollistivat Kuntaliiton synnyn 25 vuotta sitten. Toiseksi arvioin sen edunvalvonnan onnistumista osana kunta-valtiosuhdetta sekä Kuntaliiton roolia yhteiskunnallisissa uudistuksissa. Lopuksi tuon esiin ajatuksia kuntien ja maakuntien edunvalvonnan järjestämisestä mahdollisen maakunta- ja soteuudistuksen toteuduttua.

Esiitykseni ei ole historiallinen tutkimus, vaan perustuu ennen kaikkea kokemuksiini vuosikymmeniä kuntajohtajana eli asiakkaana, yli 20 vuotta Kaupunkiliiton ja Kuntaliiton hallituksissa päättäjänä sekä eduskunnan kunta-asioita käsittelevän hallintovaliokunnan jäsenenä ja kuntaministerinä.

Edunvalvonnan organisointi ennen Kuntaliittoa

Kuntien edunvalvonta rakentui alun perin kuntamuotojen ja äidinkielen mukaan. Kaupunkien ja kauppaloitten edunvalvontaa hoiti Suomen Kaupunkiliitto (1917), jonka synty on vuonna 1912 perustetussa kaupunkien ja kauppaloitten kunnallisessa keskustoimistossa. Suomenkielisten maalauskuntien edunvalvojaksi perustettiin Maalauskuntien Liitto vuonna 1921, vuodesta 1969 alkaen Suomen Kunnallisliitto. Vastaavasti ruotsinkielisten maalauskuntien edunvalvontaa varten syntyi vuonna 1926 Finlands Svenska landskommunernas förbund, myöhemmin (1970) Finlands Svenska Kommunförbund.

Kuntien toiminnan laajennuttua seutukaavoitukseen, erikoissairaanhoidon (keskussairaalat) ja pakolliseen ammattikoulutukseen sekä lakisääteisiin valtakunnallisiin virka- ja työehtosopimuksiin perustettiin jokaiselle toimialalle oma edunvalvontajärjestö. Näin syntyivät Sairaalaliitto, Suomen maakuntien liitto, Suomen ammatillisten oppilaitosten liitto ja kunnallinen työmarkkinalaitos, josta muista poiketen oli säädetty lailla.

Kuntaliiton synnyttämisessä oli siten kysymys kolmen kunnallisen keskusjärjestön ja kolmen valtakunnallisen erillisen edunvalvontaliiton sekä kunnallisen työmarkkina-laitoksen käytännön toiminnan yhdistämisestä. Tehtävä oli haastava ja siksi valmistelut kestivätkin reilut kymmenen vuotta eli yhden soten verran.

Mitkä asiat auttoivat ratkaisuun pääsemisessä?

Yhteiskunnalliset muutokset sekä taloudellisten voimavarojen rajallisuus johtavat yleensä organisaatioiden muutoksiin. Voikin todeta, että aika oli kypsä ja se oli yksinkertaisesti ajanut ohi tuolloisen edunvalvontarakenteen, koska kuntamuotojen väliset lainsäädännölliset erot olivat loppuneet lähes kokonaan. Myönteistä oli, että aloitteellisuus yhdistämiseen tuli jäsenkentältä.

Muuttuneesta tilanteesta huolimatta jokaisella liitolla ja järjestöllä oli arvostettu aseman jäsenistön ja valtiovallan silmissä. Valtion komiteoihin, työryhmiin ja yhteistoimintaelimiin valittiin aina kaikkien kolmen liiton edustus. Samoin oli laita muiden toimialajärjestöjen osalta. Ulkomaanmatkojakin konferensseihin ja kokouksiin riitti useammalle.

Konkreettisia asioita muutospaineissa olivat uusien kaupunkien synty ja sitä seurannut kuntien kaksoisjäsenyyksien lisääntyminen liitoissa sekä poliittisten voimasuhteiden muutos erityisesti Kaupunkiliitossa; vasemmiston ja ei-sosialistien välillä kuten tuolloin tavattiin sanoa.

Tilannetta helpottivat neuvottelujen aikana tapahtuneet toimitusjohtajien sukupolvenvaihdokset. On vaikea kuvitella, että kokeneet ja vahvat sekä kunnioittamani toimitusjohtajat, kaupunkineuvos L.O. Johansson ja maaneuvos Paavo Pekkanen olisivat voineet luontevasti ryhtyä johtamaan uutta liittoa jommankumman alaisuudessa.

Yhdistämiselle oli myös valtiovallan tuki. Valtio katsoi, että erityyppisten kuntien pitäisi sopia keskenään kantansa kuntia koskeviin asioihin, ettei valtio joudu ratkaisemaan järjestöjen välisiä kiistakysymyksiä. Toisaalta monet katsoivat, että valtio käyttää liittojen erilaisia kantoja omaksi hyödykseen. Liitoksen vastustajat puolestaan arvioivat, että kolmen liiton voima on suurempi jos ja kun ollaan samaa mieltä kuten useimmiten oltiin.

Uusien kaupunkien synty

Tänä päivänä keskustellaan vilkkaasti kaupunkipolitiikasta ja erityisesti suurten kaupunkien roolista siinä. Samalla heitetään perusteettomia väitteitä, jotka johtavat tarpeettomaan vastakkain asetteluun. Keskustelijoilta näyttää puuttuvan keskinäisriippuvuuden ymmärrystä. Useimpien kannattaisi syventyä maamme kaupunkilaitoksen syntyyn ja ideaan.

Hallitsijan antamiin kaupunkioikeuksiin kuului erioikeuksia, mutta myös merkittäviä taloudellisia velvoitteita verrattuna maalaiskuntiin ja kauppaloihin. Viimeinen ns. vanha kaupunki on vuonna 1905 perustettu Lahti. Nämä vanhojen kaupunkien erityisrasitukset (maistraatti, raastuvanoikeus, osallistuminen poliisilaitoksen kustannuksiin jne.) poistettiin vasta vuonna 1977. Näyttää siltä, että erioikeudet haluttaisiin säilyttää mutta kustannusrasituksista ei olisi niin väliä.

Vuonna 1959 annettiin laki, jonka mukaan kauppalalle voidaan myöntää kaupunkioikeus ilman, että sille tulee kaupunkien erityisrasituksia. Näin syntyi uusi kuntamuoto ns. uudet kaupungit. Kauppaloita muuttui kaupungeiksi ja vuoden 1976 kuntalaki lakkautti loputkin kauppalat. Ne muuttuivat automaattisesti kaupungeiksi.

Vuoden 1976 annetun lain perusteella valtioneuvosto sai mahdollisuuden myöntää asetuksella kaupunkinimityksen myös maalaiskunnalle, jos kunnan yhdyskuntarakenteen katsottiin täyttävän kaupungin vaatimukset. Vuoden 1995 kuntalaki jätti lopulta kaupunkinimestä päättämisen kunnan omaan harkintaan.

Uudet kaupungit liittyivät Kaupunkiliiton jäseniksi, mutta myöhemmin Kunnallisliitto antoi niille mahdollisuuden jäädä tai liittyä myös Kunnallisliiton jäseneksi puolella jäsenmaksulla. Näin syntyi kaksoisjäsenyyksiä.

Poliittisten voimasuhteiden muutokset

Kaupunkiliitossa oli vasemmistoenemmistö aina vuoteen 1981 saakka. Tosin viimeisen kauden (1979-1981) arpaonnella legendaariseksi muodostuneilla Rovaniemen kaupunkipäivillä. Kaupunkipäivillä edustajien määrä oli tasan, jonka vuoksi viimeinen hallituspaikka ratkaistiin arvalla. Vuoden 1981 Vaasan

kaupunkipäivillä tuli hallitukseen ei-sosialistinen enemmistö 8 – 7 ylipormestari Raimo Ilaskiven johdolla.

Poliittiset rintamalinjat olivat tuolloin tiukat. Asioista oltiin pääosin täysin yksimielisiä. Jos erimielisyyttä ilmeni, niin puheenjohtaja totesi 8 – 7 ilman, että ensimmäisen kokouksen testauksen jälkeen koskaan tosiasiallisesti äänestettiin hänen 12 vuoden puheenjohtajuuden aikana. Tämä oli mahdollista, koska ei-sosialistisilla ryhmillä oli yhteiset ryhmäkokoukset.

Kunnallisliitossa oli puolestaan keskustalla enemmistö, joka tietysti vaivasi muita puolueita. Yhteistyö yli puoluerajojen oli Kunnallisliitossa kuitenkin vapaampaa ja saamani tiedon mukaan viimeisinä vuosina ei pidetty enää edes hallituksessa olevien puolueiden ryhmäkokouksia.

Neuvotteluista

Yhdistymis- ja yhteistyöneuvotteluja käytiin kolmen kunnallisen keskusjärjestön kesken. Ajatuksena oli, että toimialajärjestöt liittyisivät, jos keskusjärjestöt päättäisivät yhdistyä, koska kunnat olivat välillisesti näidenkin järjestöjen jäseniä.

Käytettävissäni olevissa asiakirjoissa ensimmäinen merkintä on KYYA:n 4.11.1983 asettama työryhmä, jonka muistio valmistui 9.4.1984. Todellisuudessa oli asiaa valmisteltu jo aiemmin, koska KYYA:lle teki esitykset pienempi KYN-ryhmä.

Muistiossa perusteltiin yhdistymisen tarkoituksenmukaisuutta ennen kaikkea yhteiskunnan ja väestörakenteen voimakkaalla muutoksella sekä kuntataloutta koskevalla edunvalvonnalla. Alue- ja elinkeinopolitiikka olivat keskeisesti esillä muistioissa ja myöhemmin vuoden 1989 järjestöjen kunta- ja kaupunkipäiville esitetystä aiempöytäkirjassa. Siinä oli tavoitteena uusi keskusjärjestö 1.1.1994.

Keskeisiä periaatteita olivat seuraavat: Päätöksenteko rakentuu liitovaltuustoon (100 jäsentä), hallitukseen (15 varsin. + 15 varajäsentä) ja pienten kuntien neuvottelukuntaan sekä ruotsinkielisten kuntien neuvottelukuntaan. Liitto on kaksikielinen. Toimielimet muodostetaan kuntavaalien tuloksen perusteella eri alueet ja kuntatypit huomioiden siten, että johtopaikoista: puheenjohtajat ja toimitusjohtaja jaetaan valintaperiaatteella puolueiden suuruusjärjestyksessä.

Muistiosta ilmenee, että maan eri osien tasa-arvoa korostettiin toteamalla mm. seuraavaa: ”Maakunnallisten keskusten kehittäminen on välttämätöntä pääkaupunkiseudun kasvupaineiden tasaamiseksi ja alueellisten erityispalvelujen tarjonnan turvaamiseksi. Hyvin toimiva ja elävä maaseutu on myös kaupunkien kehityksen pohja”. Kunnallista jaotusta aiottiin kehittää vapaaehtoisuuden pohjalta.

Henkilöstö siirtyi liikkeenluovutusperiaatteella uudelle liitolle, mutta samalla ilmoitettiin muistini mukaan noin 70 henkilölle, että heille ei ehkä järjesty paikkaa uudessa liitossa. Tilanne kehittyi niin, että suurin osa heistä siirtyi pois palveluksesta ennen yhdistymistä, joten irtisanominen kohtasi vain pientä osaa heistä.

Keskusjärjestöjen jäsenkokousten hyväksyttyä aiempöytäkirjan vuonna 1989 ohjeeksi liitoille asiat etenivät niin, että yhdistyminen alkoi sisäänajolla jo vuoden 1993 kesällä.

Kannattaa kuitenkin mainita, että pientä närää aiheutti Kunnallisliiton Kunnallispainon myynnistä saadun merkittävän omaisuuden betonointi säätiöön yhdistymisen epäonnistumisen varalta. Sen pääoma olisi mahdollistanut uuden liiton käynnistämisen. Onnistuneiden sijoitusten ansiosta säätiöstä on tullut merkittävä tutkimus- ja projektirahoittaja, toisin sanoen Kunnallisalan kehittämissäätiö.

Muutoinkin on syytä todeta, että Kuntaliittoon kertyi vähitellen merkittäviä omaisuuksia mm. entisen velkaisen Kunnallistiedon saneerauksen, myöhemmin Novo Group yhtiön, samoin kuin alun perin ongelmajätelaitoksen eli myöhemmin Ekokemin realisoinnista. Näissä toimissa on onnistuttu erinomaisesti ja omaisuutta on säätiöity viime vuosina.

Kuntaliitto edunvalvojana ja palvelijana

Kuntaliittoon kohdistui paljon odotuksia. Aiemmat keskusjärjestöt tarjosivat hyvinkin yksityiskohtaista lainopillista neuvontaa jäsenmaksuun kuuluvana palveluna. Ohje- ja johtosäännöt valmisteltiin tarkoin tosin jo yhteistyönä viimeisen vuosikymmenen aikana. Lakien soveltamisohjeita koskevia kiertokirjeitä lähetettiin ja koulutusta annettiin kahdessa opistossa, jotka molemmat on myyty. Kunnallisliitto oli erikoistunut lomakesuunnitteluun ja painotöihin Kunnallispainossa.

Kokemukseni mukaan Kuntaliittoon siirtyi erittäin vahva asiantuntemus kaikilta kunnallisen toiminnan sektoreilta. Esimerkiksi kuntalain parhaat asiantuntijat ovat

koko uuden liiton toiminnan ajan olleet Kuntaliitossa. He ovatkin kansliapäällikkö Aarno Hannuksen jäätyä eläkkeelle olleet keskeisiä henkilöitä kuntahallintomme lainvalmistelussa ja -tulkinnassa. Valtion voimavarat ovat olleet tässä suhteessa huomattavan pienet. Sama asiantuntemus koskee myös muita toimialoja.

Palvelujen kehittämisessä on siirrytty entistä enemmän osittain maksulliseen palveluun, koska jäsenkuntien tarpeet ovat erilaiset. Edunvalvonta on aina jäsenten mielestä riittämätöntä, mutta oman käsitykseni mukaan Kuntaliitolle voi antaa tässäkin suhteessa asiallisen arvosanan. Erityyppisten kuntien edut on monista vaikeuksista huolimatta saatu kohtuullisesti yhteen sovitettua.

Erityisesti kuntatalouden neuvottelu- ja suunnittelujärjestelmä on vahvistunut merkittävästi ensimmäisten järjestelyasiakirjojen ajasta. Valtiokin on ymmärtänyt, että julkista taloutta on järkevää hoitaa kokonaisuutena eikä vain siirtää kustannuksia eri osapuolten välillä.

Kokonaisuutena pidän järjestöjen yhdistämistä onnistuneena ratkaisuna enkä usko että Kunnallisanalan kehittämissäätiön uudelleen suuntaamiseen on ollut tai tulee olemaan tarvetta.

Maakuntien ja kuntien edunvalvonta tulevaisuudessa

Maakuntaudistuksen ja siihen liittyvän sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen mahdollisen toteutumisen jälkeen on tultu jälleen uuteen tienhaaraan. Tulevaisuudessa kunnilla ja maakunnilla on paitsi yhteisiä myös vastakkaisia intressejä. Mikä on sitten maakuntien edunvalvonnan ja KT:n asema tulevaisuudessa. Riskinä on uudelleen hajautuminen. Mielestäni olisi suuri vahinko, jos niin käy.

Osasyyn nykytilanteeseen on, että Kuntaliitossa olevaa asiantuntemusta ei ole täysin hyödynnetty maakunta- ja sotevalmistelussa. Uskon, että yhdessä valtion kanssa olisi saavutettu nopeammin ja joustavammin asetettuja tavoitteita.

Tavoitteeksi tulisi asettaa yhteinen Maakunta- ja kuntaliitto, jossa saman katon alla toimisi kaksi linjaa; maakunta- ja kuntalinja. Kummallakin olisi omat, melko itsenäiset johtokuntatasoiset päätöksentekuelimet. Yleisestä hallinnosta ja strategisten asioiden kokonaiskoordinoinnista vastaisi liiton yhteishallitus ja

laajempaa kentän demokratiaa toisi nykyisenkaltainen valtuuskunta, jossa olisi edustajia noin puolet maakunnista ja puolet peruskunnista.

Nykyisestä kuntaliiton henkilöstöstä muodostettaisiin asiantuntijayksikkö, joka organisoitaisiin palvelemaan eri linjoja ja koko hallintoa.

Nyt tarvitaan päättäjiltä kaukonäköisyyttä ja yhteishenkeä, sillä edunvalvonnan pirstaloituminen ei ole kummankaan osapuolen edun mukaista. Kuntaliiton 25 vuoden taival on osoittanut voimavarojen kokoamisen viisauden. Eturistiriidat kuvitellaan usein paljon suuremmiksi kuin ne todellisuudessa ovat. Mielilauseeni oli Paras-hankkeen eri vaiheissa: ”Uskon, että kun järkevät ihmiset käyvät samaan neuvottelupöytään, niin yhteisymmärrykseen päästään”. Tuo lause on tänäänkin yhtä ajankohtainen tilanteessa, johon olemme tulleet. Ja sitä paitsi melkoinen osa päättäjistä tulee olemaan samoja henkilöitä molemmissa organisaatioissa.

Kaupunkineuvos Hannes Mannisen juhlaesitelmä Suomen Kuntaliiton valtuuskunnan 25-vuotisjuhla-
kokouksessa, Kuntatalolla 24.05.2018.

SUOMEN KUNTALIITTO RY
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS
1.1. – 31.12.2017

	sivuno
Toimintakertomus	1 - 2
Tuloslaskelma	3
Tase	4 - 5
Konsernin tuloslaskelma	6
Konsernin tase	7 - 8
Liitetiedot	9 - 18
Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	19
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	20

Liitteet:
budjettivertailu

Tämä tilinpäätös on säilytettävä 31.12.2027 asti.

Osoite Toinen linja 14
 00530 HELSINKI

Y-tunnus 0926151-4
Kotipaikka Helsinki

SUOMEN KUNTALIITTO

Suomen Kuntaliitto -konsernin tilinpäätös ja toimintakertomus 2017

Suomen Kuntaliitto ry:n (Y-tunnus 0926151-4) konsernitilinpäätökseen sisältyy Kuntaliiton oman ja KT Kuntatyönantajien tilinpäätöksen lisäksi KL-Kuntahankinnat Oy:n sekä Kuntaliiton omistaman Kuntaliitto Holding -konsernin tilinpäätökset. Kuntaliiton toimintaa on selvitetty vuosikertomuksessa erikseen ja toiminnasta on lisäksi annettu erillinen raportti valtuustolle. KT Kuntatyönantajien tuottojen ja kulujen yhteismäärä sisältyy Kuntaliiton tilinpäätökseen.

Suomen Kuntaliitto ry:n (emoyhdistys) tilinpäätös

Kuntaliiton tilinpäätöksen tulos on 17 153 094,92 euroa ylijäämäinen.

Konsernin ja emoyhdistyksen tilinpäätösten keskeiset tiedot ovat seuraavat:

	2017 (1000 euroa)	2016 (1000 euroa)
Tulos		
Tilikauden ali-/ylijäämä (konserni)	16 671	-53 616
Suomen Kuntaliitto ry:n tilikauden ali-/ylijäämä, (emoyhdistys)	17 153	-37 212
 Tytäryhtiöiden jakamat osingot yhteensä	 4 800	 1 550
Liikevaihto		
Varsinainen toiminta (konserni)	14 216	12 849
Suomen Kuntaliitto ry (emoyhdistys)	4 583	5 098
Varainhankinta (emoyhdistys)	18 949	18 943
Taseet		
Taseen loppusumma (konserni)	132 121	118 127
Suomen Kuntaliitto ry (emoyhdistys)	109 839	101 339
Henkilökunta (keskimäärin)		
Henkilökunta (konserni)	1043	982
Henkilökunta (Kuntaliitto)	162	165
Henkilökunta (KT Kuntatyönantajat)	54	54
Henkilökunta (tytäryhtiöt)	827	763

Liiton sijoitus- ja rahoitustoiminta on 17 243 409 euroa ylijäämäinen. Kuntaliiton varainhankinta perustuu sääntöjen mukaiseen ja valtuuston hyväksymään jäsenmaksuun, jonka suuruus on 17 070 969 euroa. Kuntayhtymät maksoivat lisäksi jäsenmaksurahoitteista palvelua vastaavista palveluista erillistä palvelumaksua, jonka suuruus on 1 878 292 euroa.

Kuntaliiton tilikauden kulujäämä ennen sijoitus- ja rahoitustoimintaa on -90 314 euroa. KT Kuntatyönantajien tilityksen mukaiset tulot ja menot ovat 6 764 159 euroa.

Muutokset konsernirakenteessa

Osa FCG:n Ruotsissa toimivasta tytäryhtiöstä FCG SIPU International AB:stä sekä FCG ORGUT AB fuusioitiin FCG Swedish Development AB:ksi alkuvuodesta 2017. FCG SIPU International AB:n koulutukseen liittyvät toiminnot jatkuvat aiemmalla yhtiönimellä.

Oleennaiset tapahtumat tilikauden jälkeen

FCG Finnish Consulting Group Oy myi Viron tytäryhtiönsä FCG Invincta Oü:n helmikuussa 2018.

Toiminnan ja talouden riskit

Kunta- ja maakuntakenttää koskeva keskeinen rakenteiden ja lainsäädännön muutostyö jatkuu. Tämä aiheuttaa haasteita koko kuntakentälle ja edellyttää liitolta keskeistä roolia yhteiskunnallisena toimijana.

Kuntaliiton sijoitussuunnitelmassa on vahvistettu sijoitussalkun sijoitustuotteittaiset ja alueelliset valinnat. Tässä on pyritty löytämään mahdollisimman hyvä tuottotaso normaalitilanteessa käyttäen yleisiä riski-tuottoperiaatteita.

Vuoden 2018 toiminta ja talous

Vuoden 2018 talousarviossa on Kuntaliiton toiminnallisen tuloksen arvioitu olevan noin 176 627 euroa ylijäämäinen sijoitus- ja rahoitustuottojen jälkeen.

Henkilökunta

Kuntaliiton palveluksessa oli tilivuoden 2017 lopussa 227 henkilöä, joista 56 henkilöä hoiti KT Kuntatyönantajien tehtäviä. Palkkojen ja välittömien henkilöstösivukulujen yhteismäärä oli 16 987 701 euroa. Tästä on KT Kuntatyönantajien osuus 4 228 441 euroa. Henkilöstökertomus on erillisenä julkaisuna.

Ympäristönsuojelu

Kuntaliitto vaikuttaa ympäristöpäämäärien toteutumiseen edunvalvonnan kautta. Tässä pyritään tunnistamaan ja ottamaan huomioon kuntien kannalta olennaiset ympäristökysymykset ja ne pyritään sisällyttämään Kuntaliiton neuvontapalveluihin.

Hallitus ehdottaa, että Suomen Kuntaliitto ry:n 2017 tilikauden ylijäämä 17 153 094,92 euroa lisätään muuhun omaan pääomaan.

Helsingissä päivänä huhtikuuta 2018

Paatero Sirpa
puheenjohtaja
Rautio Sari I varapuheenjohtaja
Tölli Tapani II varapuheenjohtaja

Kankaanniemi Toimi
Kokko Annika
Korhonen Martti
Lehtonen Harri
Lehtosalo-Lönnberg Eeva-Kaisa
Lumela Meri
Lyly Lauri
Nylander Mikaela
Rantanen Tuomas
Rautava Risto
Sankelo Janne
Taponen Merja

TULOSLASKELMA

	2017		2016	
Varsinainen toiminta				
Kunnallinen edunvalvonta				
Tuotot		4 582 647,33		5 097 532,94
Kulut				
Henkilöstökulut	-12 759 260,66		-11 848 124,35	
Poistot	-33 183,87		-31 421,61	
Muut kulut	-10 829 777,30	-23 622 221,83	-168 815 491,98	-180 695 037,94
		-19 039 574,50		-175 597 505,00
KT Kuntatyönantajat				
Tuotot		6 764 158,85		8 220 886,27
Kulut				
Henkilöstökulut	-4 228 440,61		-4 281 802,40	
Poistot	-2 131,56		-248 385,14	
Muut kulut	-2 533 586,68	-6 764 158,85	-3 690 698,73	-8 220 886,27
		0,00		0,00
Kulujäämä		-19 039 574,50		-175 597 505,00
Varainhankinta				
Tuotot		18 949 260,73		18 942 967,62
Kulujäämä		-90 313,77		-156 654 537,38
Sijoitus- ja rahoitustoiminta				
Tuotot	20 069 446,77		121 106 027,62	
Kulut	-2 826 038,08	17 243 408,69	-1 663 754,32	119 442 273,30
Tuotto-/Kulujäämä		17 153 094,92		-37 212 264,08
Tilikauden yli-/alijäämä		<u>17 153 094,92</u>		<u>-37 212 264,08</u>

SUOMEN KUNTALIITTO

	31.12.2017	31.12.2016
V a s t a a v a a		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	4 133,24	7 439,96
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	115 237,17	115 237,17
Koneet ja kalusto	175 253,69	198 531,28
Muut aineelliset hyödykkeet	346 691,80	346 691,80
	<u>637 182,66</u>	<u>660 460,25</u>
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	35 343 366,67	35 343 366,67
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	3 583 386,90	3 583 386,90
Muut osakkeet ja osuudet	972 848,83	972 848,83
Muut saamiset	535 718,58	535 718,58
	<u>40 435 320,98</u>	<u>40 435 320,98</u>
Pysyvät vastaavat yhteensä	41 076 636,88	41 103 221,19
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet/Tavarat	132 299,00	71 247,52
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 119 753,41	1 029 746,41
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	402 390,17	206 346,53
Muut saamiset, lyhytaikainen	180 176,46	1 822 037,66
Siirtosaamiset	1 272 781,22	736 340,54
	<u>2 975 101,26</u>	<u>3 794 471,14</u>
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	65 431 593,91	56 247 981,30
Rahat ja pankkisaamiset	<u>223 128,44</u>	<u>122 229,39</u>
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	68 762 122,61	60 235 929,35
Vastaavaa yhteensä	<u>109 838 759,49</u>	<u>101 339 150,54</u>

SUOMEN KUNTALIITTO

	31.12.2017	31.12.2016
Vastattavaa		
Peruspääoma	16 818 792,65	16 818 792,65
Muu oma pääoma	55 193 737,89	92 406 001,97
Tilikauden yli- / alijäämä	17 153 094,92	-37 212 264,08
OMA PÄÄOMA	<u>89 165 625,46</u>	<u>72 012 530,54</u>
 PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	8 681 500,00	9 386 000,00
 VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	386 805,28	515 382,82
Ostovelat	799 296,63	635 538,41
Velat saman konsernin yrityksille	6 589 274,89	14 738 863,70
Muut velat	396 448,39	432 983,13
Siirtovelat	3 819 808,84	3 617 851,94
	<u>11 991 634,03</u>	<u>19 940 620,00</u>
Vieras pääoma yhteensä	11 991 634,03	19 940 620,00
 Vastattavaa yhteensä	<u><u>109 838 759,49</u></u>	<u><u>101 339 150,54</u></u>

SUOMEN KUNTALIITTO

KONSERNI (1000 euroa)

TULOSLASKELMA

	Liitetieto no			
	1-3	2017		2016
Varsinainen toiminta				
Kunnallinen edunvalvonta				
Tuotot		14 216		12 849
Kulut				
Henkilöstökulut	-17 567		-16 438	
Poistot	-632		-684	
Muut kulut	-11 593	-29 792	-168 593	-185 715
		-15 576		-172 866
KT Kuntatyönantajat				
Tuotot		6 764		8 221
Kulut				
Henkilöstökulut	-4 228		-4 282	
Poistot	-2		-248	
Muut kulut	-2 534	-6 764	-3 691	-8 221
		0		0
Kulujäämä		-15 576		-172 866
Varainhankinta				
Tuotot		18 949		18 943
Kulujäämä		3 374		-153 923
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	4			
Tuotot		98 602	181 131	
Kulut		-85 304	-80 825	100 306
Tilikauden ali-/ylijäämä		16 671		-53 616

SUOMEN KUNTALIITTO**KONSERNI (1000 euroa)****TASE 31.12.2017**

VASTAAVAA	Liitetiedot	2017		2016	
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet	6				
Aineettomat oikeudet		46		93	
Muut pitkävaikutteiset menot		874		399	
Konserniliikearvo		<u>6 785</u>	7 705	<u>6 712</u>	7 205
Aineelliset hyödykkeet	7				
Maa- ja vesialueet		207		227	
Rakennukset ja rakennelmat		0		10	
Koneet ja kalusto		2 380		3 021	
Muut aineelliset hyödykkeet		<u>370</u>	2 957	<u>372</u>	3 630
Sijoitukset	8				
Lainasaamiset		536			
Osuudet saman kons yritysissä		434			
Osuudet omistusyhteysyritysissä		339		536	
Osakkeet ja osuudet		1576		531	
Muut saamiset		<u>168</u>	3 053	<u>1 735</u>	2 802
Pysyvät vastaavat yhteensä			13 715		13 636
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet		67		27	
Valmiit tuotteet/Tavarat		<u>132</u>	199	<u>71</u>	98
Lyhytaikaiset saamiset	10				
Myyntisaamiset		16 664		16 264	
Lainasaamiset		62		137	
Siirtosaamiset		13 556		10 412	
Muut saamiset		<u>838</u>	31 121	<u>2 415</u>	29 228
Rahoitusarvopaperit	11				
Muut arvopaperit		<u>70 194</u>	70 194	<u>61 425</u>	61 425
Rahat ja pankkisaamiset			16 892		13 739
Vaihtuvat vastaavat yhteensä			<u>118 407</u>		<u>104 491</u>
Vastaavaa yhteensä			<u><u>132 121</u></u>		<u><u>118 127</u></u>

KONSERNI (1000 euroa)

VASTATTAVAA		2017		2016
OMA PÄÄOMA	12			
Peruspääoma		16 819		16 819
Edell.tilikaus.ylijäämä		53 524		107 275
Tilikauden ali-/ylijäämä		<u>16 671</u>	87 014	<u>-53 616</u>
				70 478
VÄHEMMISTÖOSUUS			513	53
PAKOLLISET VARAUKSET	13		8 935	9 653
VIERAS PÄÄOMA	14			
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta		4 331		4 037
Laskennalliset verovelat		<u>319</u>	4 649	<u>283</u>
				4 320
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Saadut ennakot		7 297		5 617
Ostovelat		4 475		4 287
Lainat rahoituslaitoksilta		1 288		7 369
Siirtovelat		13 655		12 428
Muut lyhytaikaiset velat		<u>4 295</u>	31 010	<u>3 923</u>
				33 623
Vieras pääoma yhteensä			35 660	37 943
Vastattavaa yhteensä			<u>132 121</u>	<u>118 127</u>

SUOMEN KUNTALIITTO KONSERNI

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

31.12.2017

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Suomen Kuntaliiton tilinpäätös ja konsernitilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain ja muiden tilinpäätösten laadintaan vaikuttavien säännösten mukaan.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostus

Rakennukset	20-30 vuotta
Rakennuksissa olevat koneet	20-30 vuotta
Tutkimusalus	15 vuotta
Laboratoriokalusto	7 vuotta
Toimistokalusteet	7 vuotta
Ajoneuvot	4 vuotta
ATK-laitteet	3 vuotta
Ohjelmistot	5 vuotta
Liikearvo	5 vuotta
Konsernin liikearvo	5-10 vuotta *
Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta

* Konserni liikearvon vaikutusaika on katsottu olevan 10 vuotta 5 vuoden sijaan.

KT Kuntatyönantajien käyttöomaisuushankinnat poistetaan kokonaan hankintavuonna tilivuositain tasattavien kuntakohtaisten maksuosuuksien vuoksi.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on aktivoitu varovaisuuden periaatetta noudattaen välittömään hankintamenoonsa tai sitä alempaan todennäköiseen myyntihintaan.

Pitkän valmistusajan vaativien hankkeiden tuloutus

FCG-konserni: Projektit, joilla on kiinteä budjetti, kirjataan tuotoksi tehdyn työn mukaan varovaisesti siihen asti kun budjettia on käytettävissä. Budjetin ylittävät työt ja kulut kirjataan projektin kuluksi. Näitä vastaavia tuottoja ei jaksoteta. Muut hankkeet tuloutetaan juoksevasti laskutuksen mukaan.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot on kirjattu vuosikuluksi niiden syntymisvuonna.

Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden arvostus

Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden arvopaperit on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan markkinahintaan.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Suomen Kuntaliiton konsernitilinpäätökseen sisältyy Kuntaliiton oman ja KT Kuntatyönantajien lisäksi liiton kokonaan omistaman tytäryhtiön KL-Kuntahankinnat Oy:n tilinpäätökset sekä Kuntaliiton 100 % omistaman Kuntaliitto Holding- konsernin tilinpäätös. Konsernitilinpäätökseen ei ole yhdistelty SIPU AB-nimistä 60%:sti omistettua yhtiötä. Yhdistelemättä jättäminen perustuu kirjanpitolain 6 luvun 3 pykälän 1. kohtaan.

SUOMEN KUNTALIITTO

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Konsernin sisäinen omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Konsernin sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Osakkuusyhtiöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä. Omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiön tilikauden tuloksesta on esitetty rahoitus- ja sijoituserissä.

Tuloslaskelmassa tytäryhtiöt on yhdistetty siihen toimintoon, johon ne luonteensa vuoksi kuuluvat. KL-Kuntahankinnat Oy, KL-Kustannus Oy, KL-Tarkastuspalvelut Oy, Kuntaliitto Holding Oy ja Kuntaliitto Palvelut Oy liiton varsinaiseen toimintaan, FCG Finnish Consulting Group -konserni ja sen tytäryhtiöt sekä Kunta-Efeko Oy sijoitustoimintaan.

Toimintokohtaisiin eriin tuotoiksi ja kuluiksi yhdistetään tytäryhtiöiden tuotot tuottoihin ja kulut ao. kuluihin. Toiminnanaloille on kohdistettu toiminnan erilliskulut. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotoiksi ja kuluiksi yhdistetään tytäryhtiöiden rahoitustuotot ja -kulut sekä sijoitustoimintaa palvelevien tytäryhtiöiden tulos.

Tuloverot

Verot on esitetty sijoitustoiminnan kuluina.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Kertyneistä poistoeroista on laskettu laskennallinen verovelka.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahaksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Noteeraamattomien valuuttojen osalta on käytetty liikepankkien ohjeellisia kurssseja. Ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat on muutettu tilikauden keskikurssiin ja taseet on muutettu euromääräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin ja kurssiero sisältyy tilikauden voittoon.

Konsernin sisäisen omistuksen eliminoinnista syntyvä muuntoero on esitetty edellisten vuosien voittovaroista.

Eläkevastuut

Kuntaliiton ja sen tytäryhtiöiden palveluksessa olevien henkilöiden eläketurva on järjestetty Kevan kautta, lukuun ottamatta FCG Finnish Consulting Group Oy:tä, jonka eläkevakuutukset on hoidettu työeläkevakuutusyhtiöiden kautta.

Kevan valtuuskunta vahvistaa vuosittain eläkemenoperusteisen eläkemaksun kokonaismäärä. Kokonaismäärä jaetaan jäsenyhteisöjen maksettavaksi sen perusteella, miten paljon nyt maksussa olevista eläkkeistä on karttunut kunkin jäsenyhteisön palveluksessa ennen vuotta 2005 tehdystä työstä. Eläkemenoperusteisen eläkemaksun kokonaismäärä vuonna 2017 on yhteensä 663 miljoonaa euroa (vuonna 2016 yhteensä 880 miljoonaa euroa). (Lähde: Keva.fi)

Kuntaliiton ja KL-Kustannus Oy:n eläkevastuu on arvioitu Finanssivalvonnan säännösten mukaan tehdyn laskelman perusteella ja kirjattu pakolliseksi varaukseksi. Kuntaliiton vastuun kokonaismääräksi on arvioitu 8,8 milj. euroa. Tästä varauksesta on vähennetty KT Kuntatyönantajien lainsäädännön perusteella, kuntien vastuulla oleva 1,3 milj. euroa.

Koko konsernin eläkemenoperusteinen varaus on tilinpäätöshetkellä 7,6 milj. euroa. Eläkevastuu KUEL:n ulkopuolisista varhennetuista eläkkeistä esitetään pakollisena varauksena. Liitolla ei ole muita kattamattomia eläkevastuita.

SUOMEN KUNTALIITTO

Tuloslaskelman liitetiedot (1000 €)

1 Liitetiedot henkilöstöstä

	Konserni		Emoyhdistys	
	2017 henkilöä	2016 henkilöä	2017 henkilöä	2016 henkilöä
1.1 Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	1 043	982	216	219
KT Kuntatyöntekijien osuus	54	54	54	54

1.2 Henkilöstökulujen erittely

	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
Palkat ja palkkiot	-49 338	-47 962	-14 029	-14 080
Eläkekulut	-7 866	-6 521	-2 417	-1 249
Muut henkilösivukulut	-2 604	-2 967	-542	-801
Henkilöstökulut	-59 808	-57 450	-16 988	-16 130
Henkilöstökulut sisältyvät tuloslaskelmaan seuraavasti:				
Kunnallinen edunvalvonta	-17 567	-16 438	-12 759	-11 848
KT Kuntatyöntekijät	-4 228	-4 282	-4 228	-4 282
Sijoitustoiminta	-38 012	-36 731	0	0
	-59 808	-57 450	-16 988	-16 130

1.3 Johdon palkat ja palkkiot

Johdon palkat, hallituksen-, työvaliokunnan ja valtuuston palkkiot	2 762	2 599	869	869
---	-------	-------	-----	-----

2 Poistot

	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
Poistojen kokonaismäärä				
Aineettomat hyödykkeet	-3 667	-3 010	3	2
Rakennukset ja rakennelmat	0	-7	0	0
Koneet ja kalusto	-802	-1 144	32	277
	-4 470	-4 161	35	280

Poistot sisältyvät tuloslaskelman eriin seuraavasti:

Kunnallinen edunvalvonta	-632	-684	33	31
KT Kuntatyöntekijät	-2	-248	2	248
Sijoitustoiminta	-3 835	-3 228	0	0
	-4 470	-4 161	35	280

3 Kokonaistuotot ja -kulut

	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
Varsinaisen toiminnan tuotot	20 980	21 070	11 347	13 318
Varainhankinta	18 949	18 943	18 949	18 943
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	98 602	181 131	20 069	121 106
Tuotot yhteensä	138 531	221 144	50 366	153 367
Varsinaisen toiminnan kulut	-36 556	-193 936	-30 386	-188 916
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut	-85 304	-80 825	-2 826	-1 664
Kulut yhteensä	-121 860	-274 760	-33 212	-190 580
Tilikauden tulos	16 671	-53 616	17 153	-37 212

3.1 Tilintarkastajan palkkiot

	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
Tilintarkastuspalkkiot	181	148	46	40
Vero-,lakineuvonta	191	241	0	193
Muut palkkiot	161	5	57	5
	<u>533</u>	<u>394</u>	<u>103</u>	<u>238</u>

4 Sijoitus- ja rahoitustoiminta

	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
Tuotot				
Osinkotuotot	278	1 607	3 523	1 607
Korkotuotot	5	124	28	127
Myyntivoitot	15 140	1 205	14 442	1 205
Arvonpalautukset rahoitusarvopapereista	2 077	1 417	2 077	1 363
Muut rahoitustuotot	1 010	99 495	0	116 804
Tuotot yhteensä	<u>18 510</u>	<u>103 848</u>	<u>20 069</u>	<u>121 106</u>
Kulut				
Korkokulut	-176	-45	-19	-33
Muut rahoituskulut	-49	-894	-15	-690
Myyntitappiot, arvopaperit	-1 088	-64	-897	-64
Arvonlennukset rahoitusarvopapereista	-2 058	-722	-1 894	-876
Kulut yhteensä	<u>-3 372</u>	<u>-1 725</u>	<u>-2 826</u>	<u>-1 664</u>
Liiketoiminnan tulos	-1 340	-1 779		
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	0	-37		
Yhteensä	<u>-1 340</u>	<u>-1 816</u>		

Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä

17 243

119 442

4.1 Liiketoiminta eriteltynä

	Konserni	
	2017	2016
Liikevaihto	79 574	76 602
Liiketoiminnan muut tuotot	517	591
Materiaalit ja palvelut	-17 705	-16 156
Henkilöstö- ja muut henkilösivukulut	-38 012	-36 731
Poistot ja arvonalentumiset	-3 835	-3 228
Liiketoiminnan muut kulut	-20 515	-21 141
Liikevoitto	23	-63
Rahoitustuotot ja -kulut	501	-417
Verot	-1 841	-1 347
Vähemmistön osuus	-23	47
Tilikauden voitto	<u>-1 340</u>	<u>-1 779</u>

5 Tilinpäätössiirrot

	Konserni	
	2017	2016
Tuloverot	-1799	-1393
Laskennallisen verosaamisen muutos	-1	-5
Poistoero	-68	-29
Ruotsin vapaaehtoinen varaus	27	55
	<u>-1841</u>	<u>-1373</u>

SUOMEN KUNTALIITTO

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot (1000 €)

PYSYVÄT VASTAAVAT

	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
6 Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	2 033	2 366	10	0
Lisäykset	33	19	0	10
Vähennykset	-1	-352		
Hankintameno 31.12.	2 065	2 033	10	10
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	-1 968	-2 199	-2	0
Luovutusten kertyneet poistot	1	328		
Tilikauden poisto	-58	-97	-3	-2
Kertyneet poistot 31.12.	-2 025	-1 968	-6	-2
Kirjanpitoarvo 31.12.	40	65	4	7
Liikearvo				
Hankintameno 1.1.	1 106	1 116		
Lisäykset	0	0		
Vähennykset	-7	-10		
Hankintameno 31.12.	1 099	1 106		
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	-1 077	-1 047		
Luovutusten kertyneet poistot	7	8		
Tilikauden poisto	-22	-38		
Kertyneet poistot 31.12.	-1 092	-1 077		
Kirjanpitoarvo 31.12.	6	29		
Konserniliikearvo				
Hankintameno 1.1.	18 133	16 442		
Vähennys	0	0		
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	3 250	0		
Lisäykset	105	1 691		
Hankintameno 31.12.	21 489	18 133		
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	-11 422	-8 684		
Tilikauden poisto	-3 282	-2 738		
Kertyneet poistot 31.12.	-14 704	-11 422		
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 785	6 712		
Kehittämismenot				
Hankintameno 1.1.				
Lisäys	150			
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	580			
Vähennys	-11			
Hankintameno 31.12.	719			
Kertyneet poistot				
Kertyneet poistot, uudet tytäryhtiöt	-55			
Tilikauden poistot	-163			
Kertyneet poistot 31.12.	-218			
Menojäännös 31.12.	501			
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	4 374	4 353		
Lisäykset	106	92		
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	13			
Vähennykset	-11	-71		
Hankintameno 31.12.	4 482	4 374		
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	-3 975	-3 909		
Vähennysten kertyneet poistot	9	71		
Kertyneet poistot, uudet tytäryhtiöt	-1			
Tilikauden poisto	-142	-137		
Kertyneet poistot 31.12.	-4 109	-3 975		
Kirjanpitoarvo 31.12.	373	399		

7 Aineelliset hyödykkeet**Maa- ja vesialueet, liittymismaksut**

	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
Hankintameno 1.1.	227	1 264	115	115
Luovutukset	-19	-1 037	0	0
Hankintameno 31.12.	207	227	115	115
Kirjanpitoarvo 31.12.	207	227	115	115

Rakennukset ja rakennelmat

Hankintameno 1.1.	87	21 708
Lisäykset	0	0
Luovutukset	-43	-21 621
Hankintameno 31.12.	44	87
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1	-76	-6 514
Vähennysten/luovutusten kertyneet poistot	33	6 445
Tilikauden poisto	0	-7
Kertyneet poistot 31.12.	-44	-76
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	10

Koneet ja kalusto

Hankintameno 1.1.	11 044	11 091	521	261
Lisäykset	840	1 421	60	369
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	119	206		
Vähennykset	-1 928	-1 674	-61	-109
Väh. Yrit sis siirrosta	-21	0		
Hankintameno 31.12.	10 055	11 044	521	521
Kertyneet poistot ja arvonalennukset	-8 023	-7 708	-323	-122
Kertyneet poistot, uudet tytäryhtiöt	-24	-206		
Vähennysten kertyneet poistot	1 174	1 036	9	
Tilikauden poisto	-802	-1 144	-32	-277
Luovutusten kertyneet poistot	0	0	0	77
Kertyneet poistot 31.12.	-7 675	-8 023	-345	-323
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 380	3 021	175	199

Muut aineelliset hyödykkeet

Hankintameno 1.1.	372	367	347	347
Lisäys	3	5		
Lisäys, uudet tytäryhtiöt	1			
Vähennys	-7			
Hankintameno 31.12.	370	372	347	347
Kertyneet poistot 1.1.	0			
Vähennysten kertyneet poistot	0			
Tilikauden poistot	0	0		
Kertyneet poistot 31.12.	0	0		
Menojäännös 31.12.	370	372		

8 Sijoitukset

Hankintameno 1.1.
Lisäykset
Lisäys, uudet tytäryhtiöt
Vähennykset
Hankintameno 31.12.

Konserni		Emoyhdistys	
2017	2016	2017	2016
2 802	38 094	40 435	77 254
516	82	0	23 541
166			
-432	-35 373	0	-60 360
3 053	2 802	40 435	40 435

8.1 Kuntaliiton tytäryhtiöosakkeet

	Kpl	Konsernin omistus- osuus %
KL-Kuntahankinnat Oy, Helsinki	2 500	100 %
Kuntaliitto Holding Oy, Helsinki	338 280	100 %

8.2 Omistukset konserniyrityksissä

	Kpl	
Kuntaliitto Holding Oy tytäryhtiöt:		
Kuntaliitto Palvelut Oy, Helsinki	2500	100 %
KL-Tarkastuspalvelut Oy, Helsinki	4	100 %
Kunta-Efeko Oy, Helsinki	1 000	100 %
KL-Kustannus Oy, Helsinki	100	100 %
FCG Finnish Consulting Group Oy, Helsinki	18 480 538	100 %
FCG Finnish Consulting Group Oy tytäryhtiöt:		
FCG Koulutus Oy		100 %
FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy		100 %
FCG Konsultointi Oy		100 %
FCG International Oy		100 %
FCG International Danismanlik Hizmetleri Limited Sirketi, Turkki		100 %
FCG City Portal Oy		80 %
FCG-Kuntarekry Oy, Helsinki		100 %
FCG Prodacapo Group Oy		78,5 %
FCG Prodacapo Finland Oy (entinen FCG Datawell Oy)		78,5 %
Nirvaco AS, Norja		78,5 %
FCG Prodacapo Sweden AB		78,5 %
FCG Prodacapo SYD AB (ent. Datawell Ab), Ruotsi		78,5 %
Bellis-Jones Hill Ltd, Englanti		78,5 %
Bellis-Jones, Hill & Prodacapo Ltd		78,5 %
FCG SIPU International AB, Ruotsi		100 %
SIPU AB, Ruotsi		60 %
Oma pääoma 31.8.2016	24 324	
Tulos 1.9.2015-31.8.2016	-27,11	
FCG Anzdec Ltd, Uusi Seelanti		100 %
FCG Oü Invicta, Viro		100 %
Finnish Consulting Group SRL, Romania		100 %
POVVIK EAD, Bulgaria		100 %
LLC Finnish Consulting Group, Ukraina		100 %
FCG Swedish Development AB, Ruotsi		100 %
Orgut Finland Oy		100 %
Orgut UK Ltd, Iso-Brinannia		100 %
Orgut Consulting Ltd, Kenia		98 %
Finnish Consulting Group Asia Pte. Ltd, Singapore		100 %

8.3 Osuudet omistusyhteisyrityksissä

	Konsernin omistus- osuus %	Viimeksi laaditun tilinpäät mukainen oma pääoma	voitto/tappio
Oü Projektkeskus, Viro	27,3 %	2914	-1658
Kiinteistö Oy Södra Bergbacka	21,7 %	1444	0

VAIHTUVAT VASTAAVAT

	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
9 Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet				
Hankintameno 1.1.	98	151	71	102
Lisäys	101	5	61	0
Vähennys	0	-58	0	-30
Hankintameno 31.12.	199	98	132	71
10 Lyhytaikaiset saamiset				
	2017	2016	2017	2016
10.1 Myyntisaamiset	16 664	16 264	1 120	1 030
10.2 Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset	0	0	300	85
Muut saamiset	0	0	102	121
			402	206
10.3 Siirtosaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset				
Muut lyhytaikaiset saamiset				
Kuntien maksuosuudet	140	1 787	40	1 787
Muut	698	628	140	16
	838	2 415	180	1 802
Lyhytaikaisten siirtosaamisten olennaiset erät				
Projektirahoitus	10 250	8 331	659	526
Vuokrat	241	230	0	0
Palkkionpalautukset	119	32	119	32
Rahoitusarvopaperit, avoin tapahtuma	339	0	339	0
Verosaamiset	103	284	0	0
Laskennallinen verosaaminen	51	53	0	0
Työttömyysvakuutuspalautus	77	37	25	37
Henkilöstöön liittyvät saamiset	385	448	64	66
Siirtyvä laskutus	95			
Muut	1 897	996	67	94
	13 556	10 412	1 273	756
11 Rahoitusarvopaperit				
	2017	2016	2017	2016
Muut arvopaperit				
Kirjanpitoarvo 31.12.	70 202	61 425	65 432	56 248
Markkina-arvo	71 007	70 873	66 219	65 538
	805	9 449	788	9 290

Rahoitusarvopaperit sisältävät pääasiassa julkisen kaupankäynnin kohteena olevia rahastosijoituksia. Rahoitusarvopaperit arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon tai sitä alempaan markkina-arvoon.

Rahat ja pankki saamiset

Konsernilla on käytössään konsernipankkitili, jonka omistaja on konsernin emoyhtiö. Tilinpäätöshetkellä tytäryhtiöiden tilien varat/velat raportoidaan emoyhtiön rahavaroissa. Vastaavasti tytäryhtiöissä tilin varat/velat esitetään lyhytaikaisissa saamisissa/veloissa emoyhtiölle.

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot (1000 €)

	Konserni		Emoyhdistys	
12 Oman pääoman ja rahastojen muutokset	2017	2016	2017	2016
Oman pääoman muutokset				
Peruspääoma 31.12.2015	16 819	16 819	16 819	16 819
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1. oikaisut ed.vuosien tulokseen	50 588	104 148	55 194	92 406
	3 071	199	0	0
Muuntoeron muutos	-135	-143		
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	53 659	104 204	55 194	92 406
Tilikauden voitto (tappio)	16 671	-53 616	17 153	-37 212
Oma pääoma yhteensä	87 014	67 407	89 166	72 013

	Konserni		Emoyhdistys	
13 Pakolliset varaukset	2017	2016	2017	2016
Eläkevaraus	8 912	9 624	8 682	9 386
Muut pakolliset varaukset	23	29		
Eläkevaraukset ovat työnantajan maksamia lisäeläkkeitä varten sekä varautuminen eläkemenoperusteiseen maksuun	8 935	9 653		

14 VIERAS PÄÄOMA

Vieraaseen pääomaan kuuluvat olennaiset erät

	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Projektitoimintaan liittyvät ennakot	7 289	5 617	387	515
Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat	0	0	404	517
Muut velat	0	0	6 185	14 222
	7 289	5 617	6 589	14 739
Siirtovelkojen olennaiset erät				
Lomapalkkavelka sos menoiheen	8 700	8 422	3 064	3 103
Projektitoimintaan liittyvät velat	2 680	2 219	30	30
Verot	153	585	0	0
Korot	15			
Muut siirtovelat	2 106	1 202	726	485
	13 655	12 428	3 820	3 618

15 Kuntaliiton taseeseen sisältyvät KT

Kuntatyönantajien saatavat ja velat

	Emoyhdistys	
	2017	2016
Lyhytaikaiset saatavat		
Myyntisaatavat	363	361
Muut saamiset	757	0
Maksuosuudet	140	1 787
Siirtosaamiset	168	165
	1 427	2 314
Pakolliset varaukset, eläkevastuut	449	467
Lyhytaikaiset velat		
Ostovelat	115	86
Muut velat	81	970
Lomapalkkavelka sos menoiheen	713	723
Siirtovelat, muut	70	67
	1 427	2 314

16 Vakuudet ja vastuusitoumukset	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2016	2016
Samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden puolesta annettu vakuus				
Yrityskiinnitykset *	15001	15 001	0	0
*) annettu rahoitusliimitin ja pankkitakausten vakuudeksi				
Leasingvastuut	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
Leasing sopimusten maksamatta olevat määrät				
Erääntyy seuraavana vuonna	1108	695	172	
Myöhemmin maksettavat	1030	874	154	
Yhteensä	2 138	1 570	325	
Toimitilojen vuokravastuut	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
Erääntyy seuraavana vuonna	1 904	2 979		
Myöhemmin maksettavat	8 983	17 123		
Yhteensä	10 887	20 103		
Koronvaihtosopimukset	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
Käypä arvo	-7	-37		
Nimellisarvo	975	3525		
Pitkäaikaiset lainat, jotka erääntyvät 5 vuoden jälkeen	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
Velat saman konsernin yhteisölle	2 389	2 389		
Muut velat	0	0		
Korvausvastuu	Konserni		Emoyhdistys	
	2017	2016	2017	2016
Gustavelund-kokoushotellirakennuksen peruskorjaus-				
kustannukset enintään 500 000 euroa ja 70%				
korjauskustannuksista.				
Kuntaliiton osuus 52,94%			260	
Kuntaliitto Palvelut Oy:n osuus 47,06%			235	
			495	

Lähipiiritapahtumia koskevat liitetiedot

Kuntaliitto-konsernin emoyhteisö on Suomen Kuntaliitto ry, jonka lähipiiriin kuuluvat yhteisöt ja säätiöt, joissa Suomen Kuntaliitto ry suoraan tai välillisesti käyttää määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa, liiton ja yhtiöiden hallitusten jäsenet ja varajäsenet, liiton valtuuston puheenjohtajisto, liiton ja yhtiöiden toimitusjohtajat, varatoimitusjohtajat, liiton hallintojohtaja sekä heidän perheenjäsenensä sekä sellaiset yhtiöt, yhdistykset tai säätiöt joissa em. lähipiiriin kuuluva henkilö käyttää määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa.

Kaikki lähipiirin kanssa tehdyt liiketoimet ovat olleet markkinaehtoisia.

Kunta-Efeko Oy:llä on FCG Finnish Consulting Group Oy:n kanssa sopimus, jossa FCG sitoutuu ostamaan Kunta-Efeko Oy:n henkilöstön työpanoksen ja vastineeksi vastaa näiden henkilöiden palkka-, toimitila- ja työvälinekustannuksista.

Konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot

Suomen Kuntaliitto ry:n konsernitilinpäätös säilytetään osoitteessa:
Toinen linja 14, 00530 Helsinki.

SUOMEN KUNTALIITTO**KÄYTETYT TOSITELAJIT JA -NUMEROT 2017****TOSITELAJI**

2 OSTOLASKUT	Aditron pilvipalvelussa
3 MYYNTILASKUT	Aditron pilvipalvelussa
4 PALKAT	paperitositteet
5 PALKKIOT	paperitositteet
6 PANKKITOSITTEET	paperitositteet
8 MUISTIOTOSITTEET, TILISIIRROT	paperitositteet
9 SISÄISET MUISTIOT	paperitositteet
12 OSTOMAKSUT	paperitositteet
13 MYYNTISUORITUKSET	paperitositteet
14 KORTTIMAKSUTOSITTEET	paperitositteet
15 TRAVEL	Aditron pilvipalvelussa
20 BRYSSELIN TOIMISTO	paperitositteet

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

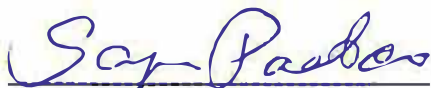
PÄIVÄKIRJA	Aditron pilvipalvelussa
PÄÄKIRJA	Aditron pilvipalvelussa
TILINPÄÄTÖS TILIKAUDELTA	sähköisenä tiedostona
MYNTIRESKONTRA TIETOKONETULOSTEINA	Aditron pilvipalvelussa
OSTORES KONTRA TIETOKONETULOSTEINA	Aditron pilvipalvelussa
PALKKAKIRJANPITO	paperitulosteina
PALKKIOKKIRJANPITO	paperitulosteina
KÄYTTÖOMAISUUS	Aditron pilvipalvelussa

SUOMEN KUNTALIITTO

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

SUOMEN KUNTALIITTO RY:N HALLITUS

Helsingissä 19 päivänä huhtikuuta 2018

Paatero Sari
hallituksen puheenjohtaja

Tölli Tapani
II hallituksen varapuheenjohtaja

Kokko Annika

Lehtonen Harri

Lumela Meri

Nylander Mikaela

Rautava Risto

Taponen Merja

Rautio Sari
I hallituksen varapuheenjohtaja

Kankaanniemi Toimi

Korhonen Martti

Lehtosalo-Lönnberg Eeva-Kaisa

Lyly Lauri

Rantanen Tuomas

Sankelo Janne

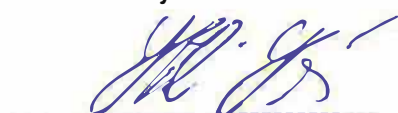
Jari Koskinen
Toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 26. päivänä huhtikuuta 2018

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Heidi Vierros
KHT

Tilintarkastuskertomus

Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Suomen Kuntaliitto ry:n (y-tunnus 0926151-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että yhdistyksen taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sel- laista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiin- tyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevi- denssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätök- sestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausun- tomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toiminta- kertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakerto- mus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausumat

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista ja vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille tarkastamaltamme tilikau- delta.

Helsingissä 26. huhtikuuta 2018

KPMG OY AB

Heidi Vierros
KHT

13.03.2018

PIENTEN KUNTIEN NEUVOTTELUKUNTA TOIMINTAKERTOMUS 2017

Pienten kuntien neuvottelukunnan toiminnassa painottui vuonna 2017 pienten kuntien näkemysten esiintuominen erityisesti yksityistielain uudistuksessa, sote- ja maakuntauudistuksessa sekä mm. lomituspalveluiden ja maatalouden tukihallinnon uudistuksessa.

Pienten kuntien neuvottelukunnassa on 15 jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii Lestijärven kunnanjohtaja Esko Ahonen ja varapuheenjohtajana Pelkosenniemen kunnanvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Hannu Oikarinen. Neuvottelukunnan toiminnasta ja käytännön järjestelyistä vastasi Kuntaliiton erityisasiantuntija Taina Väre yhdessä varatoimitusjohtaja Timo Reinan kanssa.

Neuvottelukunnan kokoukset

Neuvottelukunnan keskeisenä tehtävänä on välittää tietoa pienkuntien erityisongelmista liiton edunvalvonta- ja kehittämistoiminnan pohjaksi. Juoksevien asioiden lisäksi kokouksissa käsiteltiin ajankohtaisia asioita, mm. SOTE- ja maakuntauudistuksen etenemistä ja kuntataloutta sekä käynnissä olevia kehittämishankkeita. Vuoden 2017 pienten kuntien neuvottelukunta kokoontui kaksi kertaa. Pienkuntaseminaari järjestettiin huhtikuun kokouksen yhteydessä Rovaniemellä. Kuntamarkkinoiden sijaan toinen neuvottelukunnan kokous pidettiin ensimmäisen valtakunnallisen Maaseutuparlamentin yhteydessä Leppävirralla.

Neuvottelukunnan kokous 1/2017

4.4.2017, klo 9.00 – 12.00, Luontokeskus Naava, Pelkosenniemi

- Luontokeskus Naavan esittely, asiakaspalvelupäällikkö Katja Heikkinen
- Pyhätunturi Oy:n esittely, kehitysjohtaja Jusu Toivonen
- Kopara Oyn esittely, poromies Anssi Kiiskinen (lounaan jälkeen)
- Pelkosenniemen kunnanjohtajan Petteri **Severinkankaan puheenvuoro**
- Timo Reinan ajankohtaiskatsaus (puheenvuoro pienkuntaseminaarissa Rovaniemellä 03.04.2017)
- Kuntaliiton asiakkuuksien kehittäminen (Lauri Lamminmäen puheenvuoro pienkuntaseminaarissa Rovaniemellä 3.4. 2017).

Neuvottelukunta päätti esittää, että neuvottelukunnan viestintää ja näkyvyyttä kehitetään seuraavilla keinoilla:

1. Neuvottelukunnan puheenjohtajalla olisi osallistumisoikeus Kuntaliiton hallituksen kokouksiin.
2. Neuvottelukunnan viestintää kehitetään mm. perustamalla Facebook –sivu.
3. Tiedonvaihtoa pienten kuntien toiminnasta ja kehittämistarpeista kehitetään KL:n asiantuntijoiden ”kuntavaihdolla”.

Maaseudun kehittäminen:

Maatilojen lomituserjestelmän uudistaminen: STM:n työryhmä toimi 15.8.2016-31.3.2017. HE lomitusta laiksi lähti lausuntokierroksella 4/2017. Kuntaliitto järjesti valtakunnallisen lomituspäivän 13.2. Kuntatalolla. Tilaisuuteen osallistui yli 100 henkilöä sekä paikallisyksiköistä että muista organisaatioista.

Maatalouden tukihallinnon uudistaminen: Maakuntauudistusta käsiteltiin YTA -johtajien syyspäivillä Seinäjoella 7.-8.9. sekä talvipäivillä Jyväskylässä 25.-26.1.2017. MMM järjesti maakuntakiertueen tammi-helmikuussa (5 tilaisuutta). Kuntaliitto ja maaseutuverkostopalvelut vastasivat verkostoistumisen teemaryhmästä. MMM perusti maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan toimintatapavaihtoehtoja maakuntauudistuksessa käsittelevän työryhmän. Kuntaliito jäsen työryhmässä Tarja Hartikainen, varalla Taina Väre.

Yksityistielain kokonaisuudistus: Yksityistielain kokonaisuudistuksen osalta Kuntaliiton AYK-yksikössä valmistelusta on vastannut liikenneasiantuntija Johanna Vilks. Lausuntokierros päättyi 21.3.2017.

Maaseutupolitiikan Elinvoimainen toimintaympäristö verkosto –hanke: Kuntaliitto haki valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoitusta maaseutupolitiikan elinvoimainen toimintaympäristö –verkostolle. Verkosto sai rahoituksen ja toiminta käynnistyi verkostokoordinaattorin rekrytoinnilla.

Maaseutuvaikutusten arviointi työkaluna maakuntauudistuksessa -hanke: Kuntaliitto sai rahoituksen (50 000 euroa, MMM:n valtakunnallisten tutkimus- ja kehittämishankkeet).

Muuta ajankohtaista: Tytti Määttä on mukana ”Mittaristo ja vaikuttavuus”-työryhmässä. THL:n hankkeessa ei ole mukana ”saavutettavuus”-mittareita, jotka olisivat tärkeitä mm. maakuntauudistuksen maaseutuvaikutusten arvioinnin osalta. Suomen ensimmäinen Maaseutupoliittinen julkilausuma poliittisille päättäjille sekä lokakuussa 2017 järjestettävään Euroopan Maaseutuparlamenttiin Hollannissa. Lisätietoa:

http://www.maaseutupolitiikka.fi/uutishuone/maaseutuparlamentti_2017

Neuvottelukunnan kokous 2/2017

1.9.2017, Sport & Spa Hotel Vesileppis, Leppävirta

Osa neuvottelukunnan jäsenistä osallistui valtakunnalliseen **Maaseutuparlamenttiin 1.-3.9.2017**

- Timo Reinan ajankohtaiskatsaus
- Kuntaliiton asiakkuuksien kehittämisohjelma

Maaseudun kehittäminen

Maaseudun INFRA-verkosto: 8/2017 käynnistynyt verkosto on yksi viidestä maaseutupolitiikan verkostosta.

Maaseutuvaikutusten arviointi maakuntauudistuksessa -hanke: Hanke pilotoi maaseutuvaikutusten arviointia Kainuun ja Pirkanmaan maakunnassa ajalla 8/2017-6/2018.

Maatilojen lomitussjärjestelmän uudistaminen: lomituspalveluiden maakuntien välistä yhteistyötä koskeva palaveri järjestetään syksyn aikana. Linkki tallenteeseen: <https://www.kunta.tv/suorat-lahetykset/kuntaliitto-live/lomituspalvelut-maakuntauudistuksessa-5-12-2017/>

Maatalouden tukihallinnon uudistaminen: Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan toimintatapavaihtoehtoja maakuntauudistuksessa käsittelevän työryhmän kokoukset olivat 15.5.2017 ja 14.9.2017.

Muuta ajankohtaista: Todettiin Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläisen keväällä käynnistämä selvitystyö kaksoiskuntalaisuudesta. Todettiin uuden neuvottelukunnan asettaminen vuonna 2018 helmikuussa.

Pienkuntaseminaari 2017

Kevään pienkuntaseminaari oli Rovaniemellä 3.4.2017. Vaalikevään seminaarissa oli Kuntaliiton pienten kuntien vaali-paneeli. Päivän teemana tulevaisuuden kunnan ydintehtävät sekä harvaan asuttujen alueiden tulevaisuuden ratkaisut. Linkki seminaarin tallenteeseen: <https://blogi.eoppimispalvelut.fi/kuntaliitto/>

Ohjelma:

Seminaarin avaus, Pienten kuntien neuvottelukunnan puheenjohtaja Esko Ahonen

Tulevaisuuden kunnan ydintehtävät, varatoimitusjohtaja Timo Reina, Kuntaliitto

Nuorten ehdoilla Pelkosenniellä, rehtori- sivistystoimenjohtaja Aki Koivisto, Pelkosenniemen kunta

Lähidemokratialla kohti elinvoimaista maaseudun tulevaisuutta, alueellisten palvelujen johtaja Meeri Vaarala ja osallisuuden ja vaikuttamisen erityisasiantuntija Maarit Alikoski, Rovaniemen kaupunki

Nuorten puheenvuoro, kerho-ohjaajat Susanna Kinnunen, Sodankylä ja Isa-Miranna Pulska, Savukoski.

Lapin maaseudun tryffit? Johannes Vallivaara, yritysasiantuntija, Pro Agria ja Anne-Mari Väisänen, Projektipäällikkö, Lapin AMK ja Lapin ammattiopisto

Sivistyspalvelut ja maaseudun tulevaisuuden ratkaisut, Terhi Päivärinta, johtaja, opetus ja kulttuuri, Kuntaliitto

Harvaan asutun maaseudun strategia, HAMA-verkoston puheenjohtaja, kunnanjohtaja Tytti Määttä, Vaalan kunta

Kuntaliiton vaalipaneeli:

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue, kansanedustaja Johanna Ojala-Niemelä, Lapin vaalipiiri

Vasemmistoliitto, kansanedustaja Markus Mustajärvi, Lapin vaalipiiri

Kansallinen Kokoomus, Pekka Heikkinen, Sodankylän kunnanvaltuusto

Suomen Keskusta, Olavi Lehtiniemi, Posion kunnanhallituksen puheenjohtaja

Perussuomalaiset, Matti Torvinen, Rovaniemen kaupunginvaltuusto

Vihreä liitto, Birgitta Eira, Enontekiön kunnanvaltuusto

Tilaisuuden päätössanat, Pekka Nyman, Pelkosenniemen kunnanvaltuuston puheenjohtaja

Kuntaliiton erityisasiantuntija Väre on osallistunut vuoden aikana lukuisiin valtakunnallisiin ohjaus- ja työryhmiin, joissa on käsitelty pieniä kuntia ja maaseutua koskevia asioita. Tärkeimmät työryhmät ovat olleet Maaseutupolitiikan neuvosto (MANE) ja sihteeristö, Saaristoasiainneuvottelukunta, Manner-Suomen maaseutuohjelman seurantakomitea, Maaseutupalveluverkoston ohjausryhmä, Mavin YRHA -työryhmä sekä maatalouden tukihallinnon työryhmä/hallinnon toimialaryhmä (MMM). Maakuntauudistukseen liittyvät lomituspalveluiden ja tukihallinnon uudistukset veivät vuoden 2017 aikana suunniteltua enemmän työaika.

Helsinki 13.03.2018

Taina Väre

TOIMINTAKERTOMUS 2017

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan muodostavat puheenjohtaja ja 14 jäsentä. Kullekin jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen. Vähintään yhden jäsenen ja hänen varajäsenensä tulee edustaa Ahvenanmaan kuntia.

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimi kansanedustaja Mats Nylund ja sihteerinä tiiminvetäjä Sandra Bergqvist Suomen Kuntaliitosta.

Vuonna 2017 neuvottelukunta kokoontui kaksi kertaa ja teki yhden vierailun Ahvenanmaalle.

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan tehtävät

Ruotsinkielisen neuvottelukunnan tehtävänä on myötävaikuttaa siihen, että ruotsin- ja kaksikieliset kunnat saavat tarvitsemansa palvelut. Tämä koskee ennen kaikkea sivistys- ja opetusalaan. Neuvottelukunta voi myös pyynnöstä antaa lausuntoja Kuntaliiton päättävälle elimelle ruotsin- ja kaksikielisiä kuntia koskevissa asioissa. Lisäksi neuvottelukunnan tehtävänä on seurata Kuntaliiton ruotsinkielistä toimintaa.

Toiminta 2017

Vuonna 2017 ruotsinkielisen neuvottelukunnan toiminta on keskittynyt sote- ja maakuntauudistukseen ja sen vaikutuksiin ruotsin- ja kaksikielisissä kunnissa. Neuvottelukunta osallistui ruotsinkielisen neuvontaryhmän työhön, joka painottui sote-uudistuksen valinnanvapauteen.

Neuvottelukunta pohti ja arvioi Kuntaliiton ruotsinkielistä toimintaa. Keskiössä on ollut erityisesti koulutustoiminnan uudistus. Neuvottelukunta on myös aktiivisesti seurannut Ahvenanmaan kuntauudistusta ja toisen asteen koulutuksen uudistusta. Neuvottelukunta on myös osallistunut huhtikuussa 2017 pidettyjen kuntavaalien analysointiin.

Ruotsinkielinen neuvottelukunta vieraili lokakuussa 2017 Maarianhaminassa, missä se tapasi Ahvenanmaan kuntien ja kuntaliiton edustajia. Neuvottelukunta sai myös tutustua siihen, miten terveydenhuolto on järjestetty Ahvenanmaalla sekä millaista maakunnan nuorisotoiminta on ja miten sen piirissä tehdään yhteistyötä kuntien, kolmannen sektorin ja viranomaisten välillä.

Vierailun aikana myös Suomen Kuntaliitto toimi isäntänä seminaarissa, jossa käsiteltiin Ahvenanmaan meneillään olevaa kuntauudistusta ja Kuntaliiton ruotsinkielistä toimintaa.

Ruotsinkielinen neuvottelukunta on tehnyt tiivistä yhteistyötä niin ruotsinkielisen asiantuntijaryhmän ja ruotsinkielisen tiimin kuin ruotsinkielisen neuvontaryhmänkin kanssa.

Tietoa KL-Kuntahankinnat Oy:stä

Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunta
23.-24.5.2018
Liite 1, 29 §

PERUSTETTU
2008

2017
OSTOJEN ARVO
475 Meur

PUITESOPIMUKSET
72

TOIMITTAJAT
180

- Suomen Kuntaliitto ry:n omistama valtakunnallinen kuntien yhteishankintayksikkö
- Liikevaihto 4.6 M€, liikevoitto 1.6 M€, taseen loppusumma 6.2 M€ vuonna 2017
- Palvelumaksu keskimäärin 1 %
- Sopimustoimittajista
 - 70 % pk-yrityksiä, 30 % isoja yrityksiä
 - Yritystilasto – www.kuntahankinnat.fi
- Henkilöstö 21, laaja asiantuntija-verkosto tukena

Asiakkaat ja palvelut

- Yhteensä 1 300 asiakasorganisaatiota mm. kaikki kunnat, useita kuntayhtymiä Ev. lut kirkko, Keva
- Asiakastyytyväisyys 4,1 asteikolla 1 – 5
- Puitesopimuskilpailutukset ja niiden sopimushallinta 4 kategoriassa: Energia, Sote, Ict, Muut tavarat ja palvelut
- Hyötyinä asiakkaille kustannussäästöjä ja tehokkuutta – tilaa omille strategisille hankinnoille

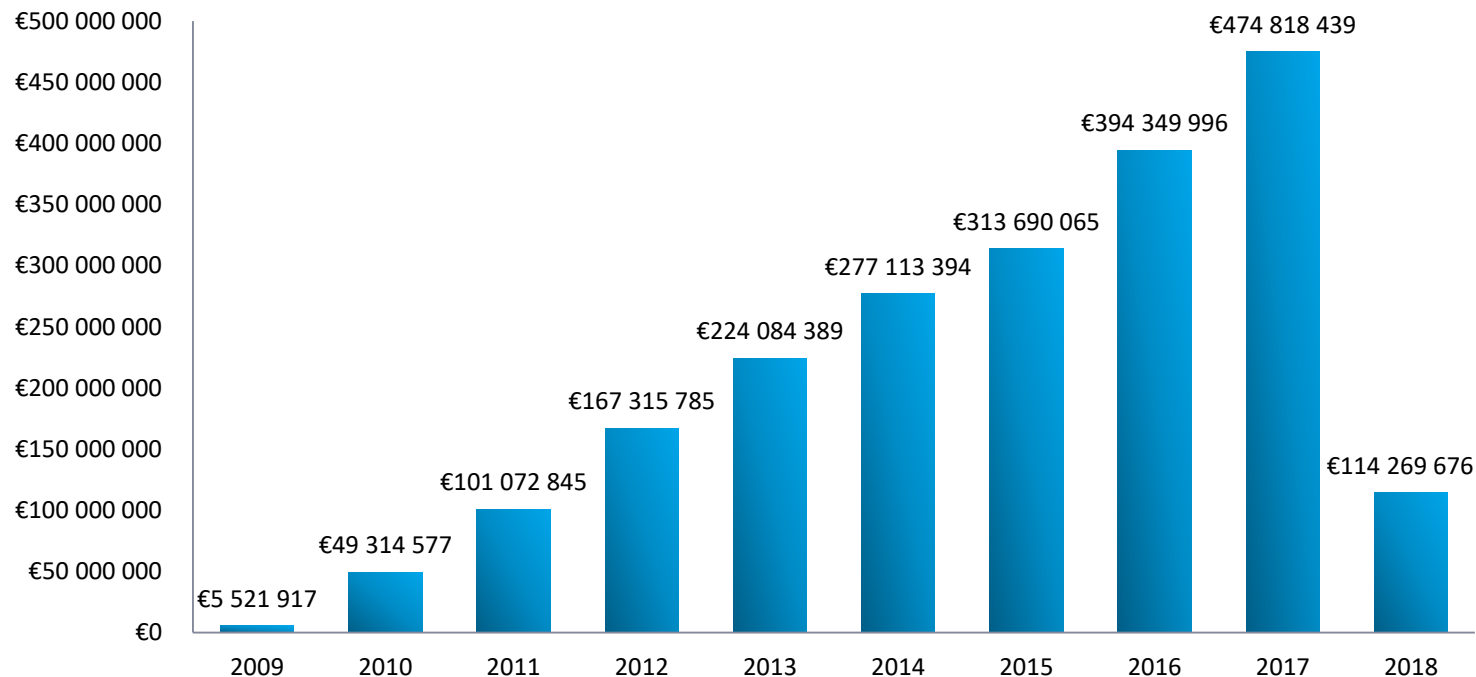
Suurimmat asiakkuudet puitesopimuksissa, t€

Asiakasostot	2017	2016
Oulu	16 878	8 798
Vantaa	14 836	10 362
Helsinki	12 099	12 038
Jyväskylä	11 921	12 273
Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä - HUS	10 778	11 154
Porvoo	9 719	9 237
Nurmijärvi	9 226	6 498
Järvenpää	9 025	8 547
Tuusula	8 661	7 645
Tampere	7 868	4 438
Lohja	7 808	6 845
Mäntsälä	6 649	3 971
Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy	6 615	685
Lahti	6 517	4 688
Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä	5 760	3 808
Espoo	5 184	2 864
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	5 122	3 166
Medbit Oy	5 031	4 155
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	4 866	5 604
Istekki Oy	4 738	3 216

Suurimmat puitesopimukset, t€

Sopimus	2017	2016	Kasvu-%	Osuus-%
IT-laitteet	70 440	60 773	16 %	15 %
Microsoft	56 647	46 683	21 %	12 %
Elintarvikkeet	44 042	37 358	18 %	9 %
ICT-laitteiden leasing	38 424	31 796	21 %	8 %
Oppikirjat	30 673	24 755	24 %	6 %
Asumispalvelut, Kuuma	28 617	22 670	26 %	6 %
Kalusteet	20 225	14 700	38 %	4 %
Polttoaineet, säiliötoimitukset	14 600	20 031	-27 %	3 %
Irtaimiston leasing	14 440	70	20529 %	3 %
Sähköenergia	13 218	14 144	-7 %	3 %
Teleoperaattoripalvelut	12 983	10 112	28 %	3 %
Polttoaineet, jakeluasemat	10 600	9 167	16 %	2 %
Pesuaineet, siivousvälineet, pehmopaperit	9 665	7 717	25 %	2 %
AV-laitteet	9 245	5 563	66 %	2 %
Palvelimet, verkon laitteet ja tallennusratkaisut	8 444	15 112	-44 %	2 %
Muut yhteensä	92 553	71 233	30 %	19 %
Yhteensä	474 816	391 882	21 %	100 %

Ostojen kehitys, M€

- Yritystilasto verkossa: yritykset tarjoajina, sopimustoimittajina, alihankkijoina
 - Kokoluokka
 - Maantieteellinen sijainti
- Uusittu verkkosivusto
 - Käytettävyyden ja kilpailutusten löydettävyyden parantaminen
 - Kilpailutuksiin/sopimukseen liittymisen aktivoiminen
- CRM, jokaisen asiakkaan yhteystiedot
- QlickView, sopimusraportointi, ostojen seuranta
- Sähköinen kilpailutusjärjestelmä
- eNest, viranomaistietojen automatisointi sähköisessä kilpailutuksessa

KL-Kuntahankinnat Oy:n hallitus

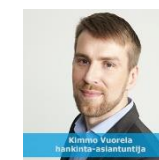
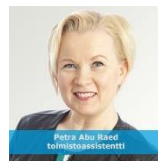
- Timo Leivo, puheenjohtaja
Talous- ja hallintojohtaja, Suomen Kuntaliitto
- Arto Sulonen, varapuheenjohtaja
Lakiasiain johtaja, Suomen Kuntaliitto
- Harri Hagman
Liikelaitoksen johtaja, Satakunnan sairaanhoitopiirin
kuntayhtymän SataDiag-liikelaitos
- Päivi Nurminen
Muutosjohtaja, maakuntauudistus, Pirkanmaa
- Aija Tuimala
Muutosjohtaja, maakuntauudistus, Etelä-Karjala

Kuntahankintojen moniosaajat

- Henkilöstöä 21 + 1, 75 %:lla korkeakoulututkinto
- Osaamista yksityiseltä kuin kunta- ja valtiosektorilta
- Pienellä henkilöstömäärällä toimitaan tehokkaasti
- Asiantuntijat moniosaajia ja asiakaspalvelijoita
 - Vastuuna kilpailutusten suunnittelu, toteutus, sopimushallinnasta yhteistyössä asiakaskunnan ja yritysten kanssa
 - Laaja sopimuskirjo yhdellä asiantuntijalla hoidossa
- Henkilöstöä kannustetaan ammatilliseen koulutukseen
- Työtyytyväisyys kunnossa, sairauspoissaoloja minimaalisesti
- Sulautuminen viikoittaisten henkilöstökokousten agendalla

Henkilökunta muutoksen tukena

www.kuntahankinnat.fi

Tietoa Hansel Oy:stä

Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunta
23.-24.5.2018
Liite 2, 29 §

A group of five people (three men and two women) are walking towards the camera on a paved path. They are all smiling and appear to be in a good mood. The background is a blurred outdoor setting with some architectural elements like a staircase and a building. The overall tone is professional yet approachable.

Tuomme tuottavuutta
valtion hankintatoimeen

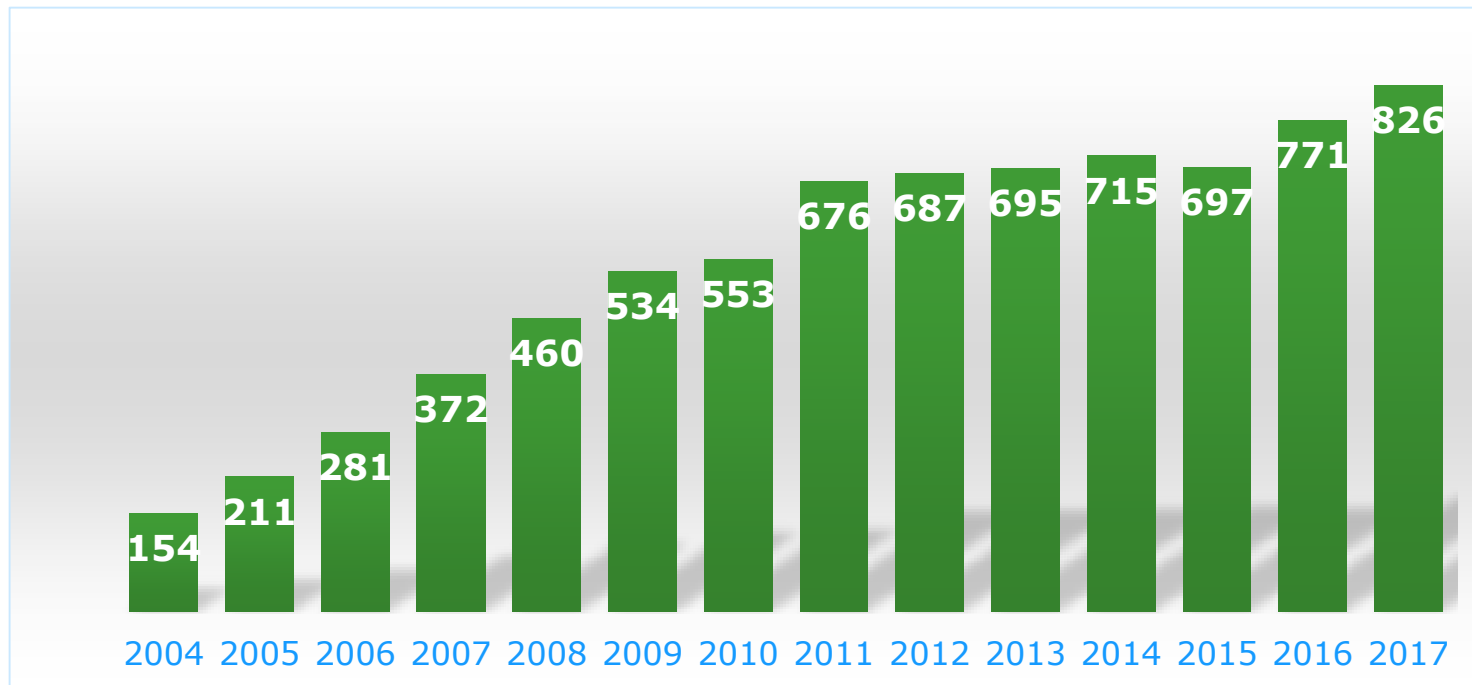
HANSEL

Palvelut

- Yhteishankinnat/puitesopimukset
- Kilpailutuspalvelu
- Hankintatoimen kehittämispalvelu

Yhteishankintojen käyttö, M€

17 kategoriaa, 89 puitejärjestelyä, 1 DPS

Ajoneuvopalvelut	Asiantuntijapalvelut	Energia	Henkilöstö- ja terveyspalvelut	
IT-laitteet	Konesalipalvelut ja -laitteet	Konsultointipalvelut	Kuljetus- ja logistiikkapalvelut	
Kulutustuotteet ja -tarvikkeet	Majoitus- ja kokouspalvelut	Matkustuspalvelut	Ohjelmistot	
Talous- ja rahoituspalvelut	Tietoliikenne	Toimistopalvelut	Toimitilapalvelut	Turvallisuustekniikka

Suurimmat puitejärjestelyt, t€

Puitejärjestelyt top 15	TOT 2017	TOT 2016	kasvu%	osuus%
Työterveyshuollon palvelut	61 196	61 776	-1 %	7 %
Sähkö	60 481	73 635	-18 %	7 %
Tietokoneet	53 658	45 449	18 %	6 %
IT-konsultointi	51 939	47 240	10 %	6 %
Toimitilojen käyttäjäpalvelut	47 897	40 786	17 %	6 %
Konesali- ja kapasiteettipalvelut	40 572	28 346	43 %	5 %
Laitteiden leasingpalvelut	40 055	28 948	38 %	5 %
Autot	37 741	45 407	-17 %	5 %
Microsoft	34 961	30 415	15 %	4 %
Reittilennot	31 636	30 774	3 %	4 %
Toimistokalusteet	29 306	26 233	12 %	4 %
Polttonesteet	28 418	25 040	13 %	3 %
Kotimaan majoitus- ja kokouspalvelut	27 849	24 182	15 %	3 %
Puheratkaisut	20 419	18 826	8 %	2 %
Johdon konsultointipalvelut	16 539	12 463	33 %	2 %
Muut yhteensä	243 816	231 014	6 %	30 %
Yhteensä	826 482	770 533	7 %	100 %

Suurimmat asiakkuudet yhteishankinnoissa, t€

20 suurinta asiakkuutta (kpy-taso)	2017	2016
PUOLUSTUSVOIMAT	94 522	100 900
VALTION TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIKKAKESKUS VALTORI	91 476	63 630
POLIISIHALLITUS	46 118	49 397
ELY-KESKUSTEN JA TE-TOIMISTOJEN KEHITTÄMIS- JA HALLINTOKESKUS	33 639	32 843
VÄESTÖREKISTERIKESKUS	26 123	15 937
SENAATTI-KIINTEISTÖT	25 003	18 044
VEROHALLINTO	24 901	29 757
OIKEUSMINISTERIÖ	24 568	22 517
VR-YHTYMÄ OY	23 266	29 899
LIIKENNEVIRASTO	20 410	15 144
LIIKENTEEN TURVALLISUUSVIRASTO (TRAFI)	20 219	18 006
HELSINGIN YLIOPISTO	19 042	15 904
RIKOSSEURAAAMUSLAITOS	16 746	15 469
PUOLUSTUSHALLINNON RAKENNUSLAITOS	15 579	15 869
KANSANELÄKELAITOS (KELA)	14 405	9 129
RAJAVARTIOLAITOS	14 125	14 824
AALTO-YLIOPISTO	13 982	8 649
TEKNOLOGIAN TUTKIMUSKESKUS VTT OY	12 672	12 245
ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO	12 595	10 282
TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS	10 339	10 657

Vastuullinen asiantuntija

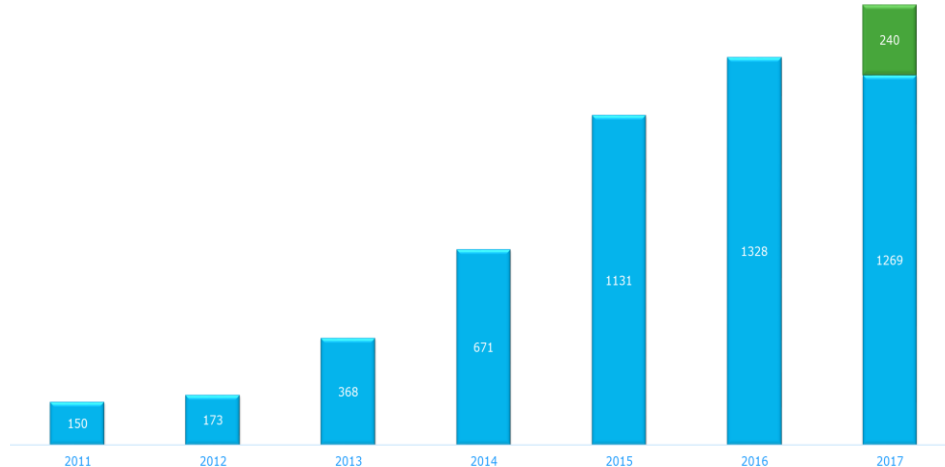
- Vastuullisuus
- Innovaatiot
- Markkinoiden toimivuus
- Kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomainen osaamiskeskus, KEINO, mukana korsortiossa

TOIMITTAJISTA

42%

pk-yrityksiä v. 2017

Kilpailuttamisen tukipalvelut (t€)

Vuoden 2017 suurimmat asiakkuudet olivat Tulli, Valtiokonttori, Palkeet ja Liikennevirasto. Suuri osa hankinnoista oli tietojärjestelmiä ja muita it-toimintoihin liittyviä, mutta joukossa oli myös muita yhteiskunnallisesti merkittäviä hankintoja, kuten sotainvalidien kuntoutuspalvelujen kilpailutus Valtiokonttorille.

- Asiakkaiden käytettävissä julkisten hankintojen, kilpailuttamisen ja sopimusoikeuden huippuosajat, ~ 20 henkilön tiimi
- Rääätälöidyt palvelut asiakkaan tarpeiden mukaisesti
- Veloitusperuste henkilötöypäivä, hinta 900 €/htp (suurasiakkaat 700 €/htp)
- Apuna myös asiakaskohtaisissa ”Avaimet käteen” puitejärjestelyjen kevennetyissä kilpailutuksissa, ns. MinikisaPlus –palvelu 700 €/htp, silloin kuin ilmainen Minikisa –tuki ei asiakkaalle riitä
- Projekteja 2017 yhteensä 196 (ed. vuosi 162)
- Kilpailutettujen projektien hankinta-arvo 500 M€ (ed. vuosi 339 M€)
- Vuonna 2017 hankintatoimen kehittämispalvelut eriytettiin (kts. seuraava sivu) omaksi liiketoiminnaksi (volyyymi kuvassa vihreällä, yht. 240 t€)

- Vuonna 2017 hankintatoimen kehittämispalvelut erotettiin omaksi liiketoiminnaksi, jotta voidaan vastata aikaisempaa paremmin asiakkaiden vaativiin tarpeisiin
- Toteutettiin 19 toimeksiantoa 15 eri asiakkaalle
- Suurimmat asiakkuudet vuonna 2017 olivat Senaatti-kiinteistöt, valtiovarainministeriö ja Säteilyturvakeskus
- Tuotteina mm. hankintatoimen kehittämistä, vuokrahankintapäällikköpalvelua, hankinnan nykytilan selvityksiä, spend-analyysyjä, hankintaohjauksen kehittämistä, valmennusta sekä vastuullisuusosaamista
- Hanselissa kuuden henkilön tiimi, joka kasvussa
- Veloitus 900 €/htp (suuriasiakkaat 700 €/htp)

- Vuonna 2017 hankintojen avoimuutta lisättiin julkaisemalla ostolaskutietoja avoimena datana ja toteuttamalla [Tutkihankintoja.fi](https://tutkihankintoja.fi) -palvelu
- Palvelu on saanut paljon kiitosta ja myös kansainvälistä huomiota, mm. 13.3 esillä EU Komission Contract Register työryhmässä
- Hansel panostaa nyt vahvasti analytiikkatoimintoihin, tiimiä vahvistetaan ja osaamispohjaa laajennetaan
- Työn alla ns. kategorisointikone, jossa koneoppimista hyödyntämällä opetetaan tekoälykone hoitamaan automaattisesti hankintojen kategorisointi ostolaskudatasta

- Vahva panostus digitaalisuuteen
- Johtoryhmään nimetty CDO helmikuussa 2018
- Poimintoja kehityshankkeista 2017-2018
 - uusi HILMA (=Kansallinen hankintailmoitusten julkaisupaikka), tekeminen annettu Hanseliin, 2020 tulossa uudistettu ja aikaisempaa laajempi kokonaisuus
 - Hanselin verkkosivustot, helppokäyttöisyyttä asiakkaille
 - Valtion hankintadatapalvelu, laajaa hankintatietoa helposti
 - Valtion ajoneuvopalvelu uudistettu
 - eNest-projekti, viranomaistietojen automatisoitu selvitys
 - Minikisatoiminnallisuus automatisoitu
 - Hankintasuunnitelmat kerätään sähköisesti

- Korkeakoulututkinto 82 %:lla henkilöstöstä
- Työssä viihtyminen hyvällä tasolla
- Koulutamme jatkuvasti henkilöstä, mm. Hansel Akatemia
- Teemme yhteistyötä akateemisen maailman kanssa, mm. Aalto-yliopisto
- Laaja vastuullisuusraportti julkaistaan vuosittain verkkosivuillamme

KL-Kuntahankinnat Oy:n ja Hansel Oy:n sulautuminen, päävaiheet

Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunta

23. -24.5.2018

Liite 3, 29 §

Järjestelyn päävaiheet

Toimenpide	Vastuutaho(t)	Aikatauluarvio	Kommentti
Yhdistymissopimuksen hyväksyminen ja allekirjoittaminen	KL-Kuntahankinnat Oy:n ("Kuntahankinnat") ja Hansel Oy:n ("Hansel") hallitukset	Viimeistään 22.5.2018	Hansel voi hyväksyä ja allekirjoittaa yhdistymissopimuksen talouspoliittisen ministeriövaliokunnan kokouksen jälkeen, joka on suunniteltu pidettäväksi 18.5.2018. Yhdistyssopimuksen keskeinen sisältö on kuvattu kohdassa 1. Yhdistymissopimus
Fokusoitu taloudellinen ja juridinen due diligence -tarkastus koskien Kuntahankintoja ja Hanselia	Neuvonantajat (KPMG)	Huhti-/toukokuu 2018	Hanselia ja Kuntahankintoja koskevat DD-tarkastukset on saatu päätökseen, tarkastuksissa ei ole tehty merkittäviä havaintoja joilla olisi merkitystä suunnitellun järjestelyn kannalta
Hansel-lain muutoshanke aloitetaan	Valtio	Huhti-/toukokuu 2018	Muutoshanke toteutetaan yhteistyössä valtion, Kuntaliiton, Kuntahankintojen ja Hanselin välillä, muutoshankkeen tulee olla aloitettu ennen sulautumissuunnitelman hyväksymistä
Sulautumissuunnitelman hyväksyminen ja allekirjoittaminen	Kuntahankintojen ja Hanselin hallitukset	Viimeistään 22.5.2018	Sulautumissuunnitelma rekisteröidään kaupparekisteriin allekirjoittamisen jälkeen, viimeistään 1 kk kuluessa allekirjoituksesta. Sulautumissuunnitelman keskeinen sisältö on kuvattu kohdassa 2. Sulautumissuunnitelma
Sulautumisen ja osakassopimuksen hyväksyminen	Sulautumiseen osallistuvien yhtiöiden osakkeenomistajat: Suomen Kuntaliitto ry:n ("Kuntaliitto") valtuuskunta Kuntahankintojen osalta ja valtio Hanselin osalta	Kuntaliitto: 23.-24.5.2018 Valtio: Syksyllä 2018	Valtio voi hyväksyä sulautumisen ja osakassopimuksen kun Hansel-lain muutos on tullut voimaan ja eduskunta on antanut suostumuksen. Osakassopimuksen keskeinen sisältö on kuvattu kohdassa 3. Osakassopimus
Hansel-lain muutoksen hyväksyminen ja voimaantulo	Eduskunta	Syksyllä 2018	Yhdistymissopimuksen mukaan Hansel-järjestelyn toteutumisen edellytyksenä on, että Hansel-lakia on muutettu molempia osapuolia tyydyttävällä tavalla
Sulautumisen voimaantuloa varten tarvittavien toimenpiteiden toteuttaminen	Valtio	Syksyllä 2018	Valtio tekee muodolliset päätökset osakassopimuksessa sovitusta Hanselin yhtiöjärjestyksen muuttamisesta ja hallituksen kokoonpanon muuttamisesta sekä sulautumissuunnitelman mukaisen sulautumisvastikkeen maksamisesta
Sulautumisen täytäntöönpano	Valtio, Kuntaliitto, Hansel ja Kuntahankinnat	1.1.2019	Hanselin on tarkoitus aloittaa uudella konseptillaan 1.1.2019

Sopimusdokumentaation keskeinen sisältö

1. Yhdistymissopimus

- Osapuolet: Kuntahankinnat ja Hansel
- Yhdistymissopimus on Järjestelyn puitesopimus, jolla sovitaan Kuntahankintojen ja Hanselin välisen sulautumisen ("Järjestely") edellyttämistä toimenpiteistä, niiden toteuttamisesta ja aikataulusta
- Yhdistymissopimuksen allekirjoittamisella osapuolet sitoutuvat tekemään kaikki Järjestelyn edellyttämät toimenpiteet sekä pidättäytymään normaalista liiketoiminnasta poikkeavista toimenpiteistä
 - Yhdistymissopimus ei kuitenkaan sido Kuntaliiton tai valtion päätöksentekoa Järjestelyyn liittyvissä asioissa
 - Yhdistymissopimus raukeaa, mikäli Kuntaliitto tai valtio päättää olla hyväksymättä Järjestelyä
- Yhdistymissopimuksessa osapuolet sopivat, että Järjestelyn toteutuessa Kuntahankintojen nettokassa (likvidien rahavarojen (kassa- ja pankkisaamiset) ja korollisten velkojen erotus) on vähintään 3.500.000 euroa ja Hanselin nettokassa vähintään 6.500.000 euroa
 1. Yhdistymissopimuksessa Kuntahankinnat sitoutuu siihen, että sen osakkeenomistaja tekee tarvittaessa sijoituksen Kuntahankintojen sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon, mikäli Kuntahankintojen yllä mainittu nettokassamäärä ei täyty (Hansel sitoutuu vastaavaan oman osakkeenomistajansa osalta)
 2. Kuntahankintojen hallituksen arvion mukaan Kuntahankintojen nettokassaa koskeva vähimmäisvaatimus tulee mahdollistamaan osingonjaon Kuntaliitolle ennen sulautumisen täytäntöönpanoa
- Yhdistyneen Hanselin yhtiöjärjestys otetaan yhdistymissopimuksen liitteeksi, mikä turvaa Kuntahankintojen vaikutusmahdollisuudet sen sisältöön
 - Lisäksi osapuolet sitoutuvat laatimaan yhteistyössä Hanselin liiketoimintaa koskevat tavoitteet ja strategian Järjestelyn toteuduttua
- Molempipuolinen kilpailu- ja rekrytointikielto
 - Osapuolet eivät saa suoraan tai välillisesti perustaa yhteishankintayksikköä, valmistella yhteishankintayksikön perustamista tai toimia yhteishankintayksikkönä maakunnille yhdistymissopimuksen voimassaoloaikana taikka ryhtyä harjoittamaan muuta Järjestelyn tarkoituksen ja tavoitteiden kanssa kilpailevaa toimintaa. Hanselin osalta kilpailevaa toimintaa ei kuitenkaan olisi vireillä olevan lakiehdotuksen (HE 63/2017) mukainen asiakaspiirin laajennus maakuntiin ja maakuntien hankintayksiköihin ja siihen liittyvä toiminta.
 - Osapuolet eivät saa rekrytoida toisen osapuolen johtajia tai työntekijöitä yhdistymissopimuksen voimassaoloaikana
- Yhdistymissopimus on voimassa 31.12.2018 asti, elleivät osapuolet toisin sovi tai sopimus raukea
- Sovitaan viestintäsuunnitelman laatimisesta, jonka mukaisesti osapuolet tiedottavat Järjestelystä

Sopimusdokumentaation keskeinen sisältö

2. Sulautumissuunnitelma

- Osapuolet: Kuntahankinnat ja Hansel
- Sulautumissuunnitelman mukaisesti Kuntahankintojen varat ja velat siirtyvät Hanselille ja Kuntahankinnat purkautuu, kun sulautumisen täytäntöönpano on rekisteröity
 - Kuntahankintojen koko henkilöstö siirtyy Hanselin palvelukseen ns. vanhoina työntekijöinä
 - Kuntahankintojen sopimuskanta siirtyy sellaisenaan Hanselille osakeyhtiölain nojalla (yleisseuraanto)
- Kuntahankintojen osakkeenomistaja saa sulautumisvastikkeen Hanselin osakkeita, jotka muodostavat 35% Hanselin koko osakekannasta
- Sulautumisen täytäntöönpanon edellytyksinä ovat, että (i) Kuntahankinnat tai Hansel ei ole ryhtynyt epätavanomaisiin liiketoimiin, (ii) Hansel-lakia on muutettu, ja (iii) mahdollisesti tarvittavat viranomaisluvut on saatu
- Sulautumisen on arvioitu voimaantuloajankohta on 1.1.2019. Yhdistyneen Hanselin on tarkoitus aloittaa toimintansa uudella konseptilla 1.1.2019 ja integraatio on tarkoitus viedä läpi vuosina 2019–2020

Sopimusdokumentaation keskeinen sisältö

3. Osakassopimus

- Osapuolet: Valtio, Kuntaliitto ja Hansel
- Osakassopimuksessa sovitaan Hanselin osakkeiden omistuksesta, hallinnosta, liiketoiminnan järjestämisestä sekä valtion ja Kuntaliiton oikeuksista ja velvollisuuksista toisiinsa ja Hanseliin nähden, esimerkiksi:
 - Osakkeiden luovutus- ja siirtokielto ilman toisen osakkeenomistajan etukäteistä suostumusta
 - Hallituksen kokoonpano (3 valtion nimeämää + 2 Kuntaliiton nimeämää hallituksen jäsentä)
 - Hallitustyöskentelyn keskeisiä perusteita ovat jäsenten kokemus ja asiantuntemus, hallituksen yhteistyökyvyn ja riittävän toimialaosaamisen varmistaminen sekä tasa-arvotavoitteiden noudattaminen
- Osakassopimuksella vahvistetaan Hanselin tarkoitukseksi toimia yhteishankintayksikkönä valtion ja kuntien hankintayksiköille sekä maakuntaudistuksen toteutuessa myös maakuntien hankintayksiköille ja tuottaa näille Hansel-laissa säädettyjä palveluita (hankintasopimusten ylläpitäminen, yhteishankintatoimintoja ja hankintojen tukitoimintoja sekä hankintatoimeen liittyviä asiantuntija- ja kehittämispalveluja)
 - Tämä tarkoitus vahvistetaan myös Hansel-lain muutoshankkeella
 - Järjestelyn ja Hanselin tavoitteena on hankintalain mukaisesti tehostaa julkisten varojen käyttöä, edistää laadukkaiden, innovatiivisten ja kestävien hankintojen tekemistä sekä turvata yritysten tasapuoliset kilpailumahdollisuudet
- Osakassopimuksella turvataan kuntakentän asemaa
 - Hanselin yhtiökokouksen tehdessä päätöksiä mm. yhtiöjärjestyksen muuttamisesta, Hanselin osakkeisiin liittyvien oikeuksien muuttamisesta tai näiden antamisesta taikka hankkimisesta, Hanselin liiketoiminnan tai olennaisten varallisuuserien myynnistä tai Hanselin varojen jakamisesta, edellytetään molempien osakkeenomistajien suostumusta
 - Vastaavasti Hanselin hallituksen valmistellessa yllä mainittuja asioita yhtiökokousta varten tai tehdessä yhtiökokouksen valtuutuksen nojalla päätöksiä yllä mainituista asioista edellytetään, että hallituksen päätöstä on kannattanut vähintään 1 Kuntaliiton nimeämä hallituksen jäsen ja vähintään 2 valtion nimeämää hallituksen jäsentä
 - Kuntaliiton myyntioikeus: mikäli Hansel ei kykenisi enää Kuntaliiton perustellun harkinnan mukaan toteuttamaan alkuperäistä tarkoitustaan, Kuntaliitolla on oikeus myydä ja valtiolla velvollisuus lunastaa kaikki Kuntaliiton omistamat Hanselin osakkeet
 - Osakassopimuksen mukaan Kuntaliiton osuus kaikista Hanselin osakkeista ja äänistä tulee kaikissa tilanteissa säilyä yli 1/3 ja valtion osuus yli 50%
 - Kuntahankintojen nykyinen toimitusjohtaja Raili Hilakari toimii sulautumisen jälkeen Hanselin varatoimitusjohtajana (vähintään 31.12.2020 saakka)
- Osakassopimus tulee voimaan, kun sulautumisen täytäntöönpano on rekisteröity kaupparekisteriin

HPP ASIANAJOTOIMISTO

Liite 4, 29 §

YHDISTYMISSOPIMUS

[•].[•].2018

HANSEL OY:n

ja

KL-KUNTAHANKINNAT OY:n

välillä

HPP ASIANAJOTOIMISTO

SISÄLLYSLUETTELO

1	Tausta ja tarkoitus	1
2	Määritelmät	1
3	Järjestely	2
4	Yhdistynyt Yhtiö	3
5	Edellytykset Sulautumissuunnitelman allekirjoittamiselle	4
6	Edellytykset Järjestelyn toteuttamiselle	5
7	Tietyt toimenpiteet ja sitoumukset	6
8	Muut ehdot	7
9	Allekirjoitukset	12

LIITTEET

Liite 3.2(i)	Sulautumissuunnitelma (luonnos)
Liite 3.2(ii)	Osakassopimus koskien Hansel Oy:tä (luonnos)
Liite 3.2(iii)	Järjestelyn suunniteltu aikataulu
Liite 4.3	Yhdistyneen Yhtiön yhtiöjärjestys

YHDISTYMISSOPIMUS

Tämä yhdistymissopimus ("Yhdistymissopimus") on tehty [•].[•].2018 seuraavien osapuolten välillä:

- (i) **Hansel Oy** (y-tunnus: 0988084-1), Mannerheiminaukio 1a, 00100 Helsinki ("Hansel" tai "Vastaanottava Yhtiö"); ja
- (ii) **KL-Kuntahankinnat Oy** (y-tunnus: 2159215-6), Toinen Linja 14, 00530 Helsinki ("Kuntahankinnat" tai "Sulautuva Yhtiö")

(i)–(ii) jäljempänä yhdessä "**Osapuolet**" ja kumpikin erikseen "**Osapuoli**".

1 Tausta ja tarkoitus

- 1) Hansel on Suomen valtion kokonaan omistama ja sen hallinnassa oleva osakeyhtiö, joka toimii Hansel-laissa säädetyllä tavalla ja julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä tarkoitettuna yhteishankintayksikkönä Hansel-laissa säädetylle asiakaskunnalle. Hansel tuottaa asiakkailleen kulloinkin voimassaolevassa Hansel-laissa säädettyjä palveluja.
- 2) Kuntahankinnat on Suomen Kuntaliitto ry:n ("**Kuntaliitto**") kokonaan omistama ja sen hallinnassa oleva osakeyhtiö. Kuntahankinnat toimii julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä tarkoitettuna yhteishankintayksikkönä Kuntaliiton jäseninä oleville kunnille.
- 3) Osapuolten tarkoituksena on sopia tässä Yhdistymissopimuksessa Järjestelyn edellyttämien toimenpiteiden toteuttamisesta ja aikataulusta.

2 Määritelmät

Seuraavilla ilmaisuilla on tässä Yhdistymissopimuksessa alla sovittu sisältö, jollei nimenomaisesti ole toisin ilmaistu:

Hansel tai Vastaanottava Yhtiö	on määritelty tämän Yhdistymissopimuksen johdannossa.
Hansel-laki	tarkoittaa Hansel Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annettua lakia (1096/2008, muutoksineen).
Julkisuuslaki	tarkoittaa viranomaisen toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999, muutoksineen).
Järjestely	tarkoittaa Sulautumista ja muita Sulautumiseen liittyviä Järjestelysopimuksissa sovittuja ja niiden perusteella toteutettuja toimenpiteitä.

HPP ASIANAJOTOIMISTO

Järjestelysopimukset	tarkoittaa (i) tätä Yhdistymissopimusta, (ii) Sulautumissuunnitelmaa ja (iii) Osakassopimusta.
Kuntahankinnat tai Sulautuva Yhtiö	on määritelty tämän Yhdistymissopimuksen johdannossa.
Kuntaliitto	on määritelty tämän Yhdistymissopimuksen kohdassa 1.
Luottamuksellinen Tieto	on määritelty kohdassa 8.2.
Nettokassa	on määritelty kohdassa 6.2(vii).
Osakassopimus	on määritelty kohdassa 3.2.
Osakeyhtiölaki	tarkoittaa osakeyhtiölakia (624/2006, muutokseen).
Osapuoli	on määritelty tämän Yhdistymissopimuksen johdannossa.
Sulautuminen	on määritelty kohdassa 3.2.
Sulautumissuunnitelma	on määritelty kohdassa 3.2.
Yhdistymissopimus	on määritelty tämän Yhdistymissopimuksen johdannossa.
Yhdistynyt Yhtiö	tarkoittaa Sulautumisen täytäntöönpanon rekisteröintihetken jälkeistä Hanselia.

3 Järjestely

3.1 Allekirjoitusta edeltäneet toimet

Osapuolet toteavat, että Hansel ja Kuntahankinnat ovat kumpikin erikseen selvittäneet osakkeenomistajiensa suhtautumista Järjestelyyn. Näiden selvitysten perusteella ei ole ilmeistä, että osakkeenomistajat vastustaisivat Järjestelyä siinä määrin, ettei Sulautumista tulisi hyväksymään osakkeenomistajien toimesta.

3.2 Järjestely, Järjestelyn tarkoitus ja aikataulu

Osapuolten toimintojen yhdistäminen toteutetaan yritysjärjestelyllä, jossa Kuntahankinnat sulautuu Hanseliin Osakeyhtiölain 16 luvun 2 § 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla (ns. absorbtiosulautuminen). Sulautumisessa kaikki Sulautuvan Yhtiön varat ja velat siirtyvät selvitysmenettelyttä Vastaanottavalle Yhtiölle ja Sulautuva Yhtiö purkautuu ("**Sulautuminen**").

HPP ASIANAJOTOIMISTO

Osapuolet toteavat, että Järjestelyn toteuttaminen vaatii Hansel-lain muuttamista. Muutoshanke on tarkoitus toteuttaa Hanselin osakkeenomistajan johdolla yhteistyössä Kuntaliiton kanssa.

Tämän Sopimuksen allekirjoitushetkellä voimassa olevassa julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksesta annetussa laissa (1397/2016, hankintalaki) säädetään, että yhteishankintayksikkö voi tarjota asiakkailleen yhteishankintatoimintoja ja hankintojen tukitoimintoja. Hansel-lakiin on tavoitteena säätää yhtiön asiakkaiksi ainakin valtion ja kuntien hankintayksiköt sekä maakuntauudistuksen toteutuessa myös maakuntien hankintayksiköt, mukaan lukien edellä mainittujen tukipalveluyhtiöt ja vastaavat.

Tässä Yhdistymissopimuksessa Järjestelyn toteuttamisena pidetään tässä Yhdistymissopimuksessa sovittujen asioiden toteuttamista, mukaan lukien mutta kuitenkin rajoittumatta Sulautumisen toteuttamiseen ja Osakassopimuksen tekemiseen. Järjestelyn toteuttamisajankohtana pidetään tässä Yhdistymissopimuksessa Sulautumisen täytäntöönpanon rekisteröintihetkeä.

Järjestelyn tarkoituksena on luoda valtakunnallinen toimija yhteishankintatoimintojen ja hankintojen tukitoimintojen sekä hankintatoimeen liittyvien asiantuntija- ja kehittämispalveluiden tarjoamisessa valtion ja kuntien hankintayksiköille sekä maakuntauudistuksen toteutuessa myös maakuntien hankintayksiköille, mukaan lukien maakuntien mahdolliset tukipalveluyhtiöt ja vastaavat.

Järjestelyn tavoitteena on luoda yhtiö, jonka toiminnalla julkisen sektorin hankintatoimea kehitetään ja hankintatoimen tuottavuutta lisätään. Yhdistyneestä Yhtiöstä on tarkoitus tulla koko valtakunnan kattava hankintatoimen kehittämiskeskus, jonka palvelulupauksessa keskeisenä periaatteena on avoimuus sekä asiakkaiden ja tarjoajien tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu. Yhdistyneen Yhtiön tavoitteena on toimia verkostomaisesti, mikä mahdollistaa asiakastarpeiden huomioimisen sekä työnjaon yksittäisten hankinta- tai yhteishankintayksiköiden kesken.

Kohdassa 5 sovittujen edellytysten täytyessä Osapuolet allekirjoittavat liitteen 3.2(i) mukaisen sulautumissuunnitelman, jonka mukaan KL-Kuntahankinnat sulautuu Hanseliin ("**Sulautumissuunnitelma**"). Osapuolten osakkeenomistajat tekevät viimeistään Sulautumisen täytäntöönpanon yhteydessä liitteen 3.2(ii) mukaisen Yhdistynyttä Yhtiötä koskevan osakassopimuksen ("**Osakassopimus**"). Osakassopimuksen voimaantulosta sovitaan tarkemmin Osakassopimuksessa.

Järjestelyn suunniteltu aikataulu sekä Järjestelyn eri vaiheet ja niiden toteutuksesta vastaavat tahot on esitetty liitteessä 3.2(iii).

4 Yhdistynyt Yhtiö

4.1 Kuntahankintojen operatiivisen johdon ja muun henkilöstön siirtyminen Yhdistyneen Yhtiön palvelukseen

HPP ASIANAJOTOIMISTO

Selvyyden vuoksi todetaan, että Kuntahankintojen operatiivinen johto ja muu henkilöstö siirtyy Sulautumisen täytäntöönpanon yhteydessä Yhdistyneen Yhtiön palvelukseen ns. vanhoina työntekijöinä.

4.2 Yhdistyneen Yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja

Järjestelyn toteutuessa Osapuolten osakkeenomistajat sopivat Osakassopimuksesta tarkemmin ilmenevin tavoin, että Yhdistyneen Yhtiön hallitukseen valitaan enintään viisi (5) jäsentä, joista kolme (3) jäsentä valitaan Hanselin osakkeenomistajan ja kaksi (2) jäsentä valitaan Kuntahankintojen osakkeenomistajan ehdotuksesta.

Hansel sitoutuu siihen, että Yhdistyneen Yhtiön varatoimitusjohtajaksi ja toimitusjohtajan sijaiseksi valitaan Järjestelyn toteutuessa Kuntahankintojen nykyinen toimitusjohtaja. Selvyyden vuoksi todetaan, että Hanselin toimitusjohtajaa ei ole tarkoitus vaihtaa Järjestelyn yhteydessä. Osapuolten näkemyksenä on, että varatoimitusjohtajan rooli korostuu Järjestelyn jälkeisessä integraatiovaiheessa vuosina 2019–2020. Varatoimitusjohtajan valinta integraatiovaiheen jälkeen toteutetaan Osakassopimuksessa sovittua noudattaen.

4.3 Yhdistyneen Yhtiön Yhtiöjärjestys

Hanselin yhtiöjärjestystä muutetaan Järjestelyn toteuttamisajankohtana. Ehdotus Yhdistyneen Yhtiön yhtiöjärjestykseksi on liitteenä 4.3.

4.4 Järjestelyn toteutuessa Osapuolet sitoutuvat laatimaan yhteistyössä ja hyväksymään Yhdistyneen Yhtiön liiketoimintaa koskevat tavoitteet ja strategian, jota Yhdistyneen Yhtiön hallitus osana normaalia toimintaansa tarkistaa tarvittaessa.

5 Edellytykset Sulautumissuunnitelman allekirjoittamiselle

5.1 Kummankin Osapuolen velvollisuus allekirjoittaa Sulautumissuunnitelma on riippuvainen kaikkien tässä kohdassa 5 sovittujen edellytysten täyttymisestä viimeistään 31.8.2018, elleivät Osapuolet ole nimenomaisesti yhteisesti luopuneet vaatimasta kyseessä olevan ehdon täyttymistä.

5.2 Sulautumissuunnitelman allekirjoittamisen edellytykset ovat seuraavat:

- (i) Kukin Osapuoli on suorittanut toista Osapuolta koskevan due diligence -tarkastuksen kumpaakin Osapuolta tyydyttävällä tavalla ja kumpaakin Osapuolta tyydyttävin lopputuloksin.
- (ii) Kuntahankintojen hallitus on päättänyt Sulautumissuunnitelman laatimisesta ja allekirjoittamisesta.
- (iii) Hanselin hallitus on päättänyt Sulautumissuunnitelman laatimisesta ja allekirjoittamisesta.

- (iv) Hansel-lain muutosta koskeva hanke on aloitettu.

6 Edellytykset Järjestelyn toteuttamiselle

6.1 Sulautumissuunnitelmassa kirjatun lisäksi kummankin Osapuolen velvollisuus toteuttaa Järjestely on riippuvainen kaikkien tässä kohdassa 6 sovittujen Järjestelyn edellytysten täyttymisestä viimeistään 31.12.2018, elleivät Osapuolet ole nimenomaisesti yhteisesti luopuneet vaatimasta kyseessä olevan ehdon täyttymistä.

6.2 Järjestelyn toteutumisen edellytykset ovat seuraavat:

- (i) Hansel-lain muuttamisesta on päätetty Osapuolia tyydyttävällä tavalla siten, että muutos on tuleva voimaan viimeistään Sulautumisen täytäntöönpanon yhteydessä ja yllä kohdassa 3.2 sovittu Järjestelyn tarkoitus kyetään saavuttamaan toteuttamalla Järjestely.
- (ii) Kuntaliiton valtuuskunta on Kuntahankintojen osakkeenomistajan päätösvaltaa käyttävän tahon ominaisuudessa päättänyt Sulautumisesta ja Osakassopimuksen tekemisestä.
- (iii) Hanselin osakkeenomistaja on päättänyt Sulautumisesta ja Osakassopimuksen tekemisestä.
- (iv) Osapuolten osakkeenomistajat ja Hansel ovat tehneet Osakassopimuksen.
- (v) Hanselin osakkeenomistaja on valinnut Kuntahankintojen osakkeenomistajan ehdotuksen mukaiset jäsenet Yhdistyneen Yhtiön hallitukseen sekä päättänyt Hanselin yhtiöjärjestyksen muuttamisesta kohdissa 4.2 ja 4.3 sovitun mukaisesti.
- (vi) Kohdassa 4.2 sovittujen Yhdistyneen Yhtiön hallituksen kokoonpanon muutokset ja hallituksen jäsenten valinta on toteutettu ennen kuin Osapuolet jättävät Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin Sulautumisen täytäntöönpanoa koskevan ilmoituksen.
- (vii) Osapuolten likvidien rahavarojen (kassa- ja pankkisaamiset) sekä korollisten velkojen erotus ("**Nettokassa**") on seuraava: Hanselin Nettokassa on vähintään 6.500.000 euroa ja Kuntahankintojen Nettokassa on vähintään 3.500.000 euroa.
- (viii) Kumpikin Osapuoli sitoutuu siihen, että sen osakkeenomistaja tekee kyseiseen Osapuoleen sijoituksen sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon, mikäli Nettokassa ei ole yllä sovitun kohdan 6.2(vii) mukainen. Vastaavasti Osapuolella on oikeus jakaa varoja siten, että Nettokassa ei alitu. Kumpikin Osapuoli sitoutuu toimittamaan toiselle Osapuolelle Nettokassaa koskevan laskelman per Sulautumisen täytäntöönpanon rekisteröintipäivä (arviolta 1.10.2018) 30 päivää ennen kyseistä päivää.

- (ix) Kumpikaan Osapuoli ei ole ennen Sulautumisen täytäntöönpanoa ryhtynyt tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeaviin tai merkittäviin, epätavallisiin tai laajakantoisiin toimenpiteisiin ilman toisen Osapuolen hallituksen kirjallista suostumusta. Kumpikin Osapuoli on harjoittanut liiketoimintaansa olennaisesti yhtiössä noudatetun tavanomaisen käytännön mukaisesti ja noudattaen hyvää liiketapaa.

7 Tietty toimenpiteet ja sitoumukset

7.1 Tiedottaminen ja viestintä

Osapuolet sopivat Järjestelystä tiedottamisesta erillisen viestintäsuunnitelman mukaisesti.

Kaikki Järjestelyä koskevat lehdistötiedotteet ja muut julkistukset sovitaan yhteisesti Osapuolten kesken. Osapuolen lehdistötiedotteiden ja muiden julkistusten sisällölle tulee hankkia toisen Osapuolen etukäteinen kirjallinen hyväksyntä, joskaan tällaisen hyväksynnän antamista ei saa perusteetta viivyttää tai evätä.

7.2 Viranomaismenettelyt

Osapuolet käynnistävät tarvittavat viranomaismenettelyt eri viranomaisten asettamien määräaikojen mukaisesti sekä hoitavat menettelyjä mahdollisimman tehokkaasti tarvittavien lupien, suostumusten ja hyväksyntöjen saamiseksi. Osapuolet sitoutuvat avustamaan toisiaan näissä menettelyissä tarvittavin osin. Osapuolet sitoutuvat hoitamaan viranomaisten kanssa käytäviä luottamuksellisia keskusteluja, menettelyjen valmistelua sekä itse menettelyjä mahdollisimman tehokkaasti.

Osapuolet sopivat, että viranomaismenettelyt toteutetaan Hanselin johdolla yhteistyössä Kuntahankintojen kanssa.

7.3 Järjestelyn toteuttamista koskevat sitoumukset

Osapuolet sitoutuvat tekemään Yhdistymissopimuksen allekirjoituksen jälkeen kaikki toimenpiteet, jotka ovat välttämättömiä Järjestelyn toteuttamiseksi.

Osapuolet sopivat erikseen due diligence -tarkastusten toteutukseen liittyvistä menettelyistä.

Osapuolet sitoutuvat toimimaan siten, että Sulautumissuunnitelma voidaan ilmoittaa rekisteröitäväksi Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin viimeistään seitsemän (7) päivän kuluttua Sulautumissuunnitelman allekirjoittamisesta.

Osapuolet sitoutuvat parhaan kykynsä mukaan myötävaikuttamaan Järjestelyn toteuttamiseen ja siihen, että Osapuolten osakkeenomistajat hyväksyvät Järjestelyn ja tekevät sen edellyttämät toimenpiteet Järjestelysopimusten mukaisesti.

HPP ASIANAJOTOIMISTO

Osapuolet toteavat, että Sulautumisessa Kuntahankintojen varat, velat ja oikeudet siirtyvät selvitysmenettelyttä Hanselille. Osapuolet toteavat selvyiden vuoksi, että mikäli jokin sopimus tai muu oikeus tai velvoite, jossa Kuntahankinnat on osapuolena, ei siirtyisi Järjestelyssä Hanselille ilman eri toimenpiteitä, Kuntahankinnat sitoutuu tekemään Yhdistymissopimuksen allekirjoituksen jälkeen kaikki välttämättömät toimenpiteet ja myötävaikuttamaan tällaisten sopimusten tai muiden oikeuksien tai velvoitteiden siirtymiseen Hanselille muuttumattomana.

Kumpikin Osapuoli huolehtii yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain (334/2007, muutoksineen) mukaisista velvoitteista tiedottaen henkilöstöään Sulautumisesta.

8 Muut ehdot

8.1 Voimassaolo

Tämä Yhdistymissopimus on voimassa allekirjoituspäivästä alkaen 31.12.2018 asti, elleivät Osapuolet toisin kirjallisesti sovi tai Yhdistymissopimus raukea tai sitä pureta tämän kohdan 8.1 mukaisesti. Yhdistymissopimus on kuitenkin voimassa enintään Järjestelyn toteuttamiseen saakka.

Osapuolet ovat yksimielisiä siitä, että tässä Yhdistymissopimuksessa sovittu ei ennen Sulautumissuunnitelman allekirjoitusta velvoita kumpaakaan Osapuolta Sulautumissuunnitelman allekirjoittamiseen.

Mikäli molempien Osapuolten kohtuullisen näkemyksen mukaisesti kohdassa 5 sovitut Sulautumissuunnitelman allekirjoittamisen edellytyksiä ei tulla täyttämään viimeistään 31.8.2018, tai kohdassa 6 sovitut Järjestelyn täytäntöönpanon edellytyksiä ei tulla täyttämään 31.12.2018 mennessä, Osapuolilla on oikeus purkaa tämä Yhdistymissopimus.

Mikäli Hanselin tai Kuntahankintojen osakkeenomistaja päättää olla hyväksymättä Sulautumista tai Osakassopimusta, tämä Yhdistymissopimus raukeaa.

Tämän Yhdistymissopimuksen päättymisestä huolimatta sen kohta 8 samoin kuin muut luonteensa puolesta voimaan jäävät sopimusehdot jäävät edelleen Osapuolia velvoittavina voimaan.

8.2 Salassapito ja julkistaminen

Osapuolet tiedostavat, että Sulautuminen ja Sulautumissuunnitelma ovat julkisia Sulautumissuunnitelman rekisteröintihetkestä alkaen.

Osapuolet sitoutuvat Järjestelyyn (mukaan lukien, selvyiden vuoksi, due diligence -tarkastusten toteutukseen) liittyen olemaan ilmaisematta mitään toista Osapuolta koskevaa luottamuksellista ja salassa pidettävää tietoa riippumatta siitä, missä muodossa tiedot annetaan, mukaan lukien toisen Osapuolen taloudellinen tieto, liikesalai-

HPP ASIANAJOTOIMISTO

suudet, ja muu Osapuolta koskeva luottamuksellinen ja salassa pidettävä tieto ("**Luottamuksellinen Tieto**"), kolmannelle osapuolelle ja käyttämättä Luottamuksellista Tietoa toiminnassaan, ellei Luottamuksellisen Tiedon ilmaisemista edellytetä laissa, asetuksessa taikka viranomais määräyksessä. Osapuolet tiedostavat, että Luottamukselliset Tiedot ovat luottamuksellisia riippumatta siitä, onko niitä erikseen luokiteltu luottamuksellisiksi vai ei.

Osapuolet sitoutuvat vastaavasti pitämään tätä Yhdistymissopimusta ja Osakassopimusta sekä niiden sisältöä Luottamuksellisena Tietona.

Luottamuksellisen Tiedon ilmaisemisena ei pidetä tietoa, joka

- (i) on yleisesti saatavilla tai muuten julkista ilman, että Osapuoli on rikkonut tässä kohdassa 8.2 sovittua salassapitovelvoitettaan,
- (ii) joka on tiedon vastaanottaneella Osapuolella hallussa ilman kyseistä tietoa koskevaa salassapitovelvollisuutta ennen sen saamista tiedon luovuttaneelta Osapuolelta,
- (iii) jonka tiedon vastaanottanut Osapuoli on saanut kolmannelta osapuolelta ilman salassapitovelvollisuuden loukkausta tiedon luovuttanutta Osapuolta kohtaan,
- (iv) jonka Osapuoli on itsenäisesti kehittänyt rikkomatta tämän Yhdistymissopimuksen ehtoja, tai
- (v) joka pakottavan lain, säädöksen, tuomioistuimen päätöksen tai viranomaisen antaman sitovan määräyksen mukaisesti on luovutettava, edellyttäen kuitenkin, että toiselle Osapuolelle on ilmoitettu luovutuksesta etukäteen ja tiedon vastaanottanut Osapuoli on ryhtynyt kaikkiin mahdollisiin keinoihin Luottamuksellisen Tiedon suojaamiseksi.

Osapuolet ymmärtävät, että tiedon yllä mainittua ei-luottamuksellista luonnetta koskeva todistustaakka on siihen vetoavalla Osapuolella.

Osapuolet ymmärtävät, että tässä kohdassa 8.2 sovittu salassapitovelvollisuus ei millään tavoin estä tai rajoita Osapuolta soveltamasta Julkisuuslakia ja antamasta tietoja Järjestelysopimuksista Julkisuuslaissa säädetyn niin Osapuolta velvoittaessa.

Tämä salassapitovelvollisuus on voimassa neljä (4) vuotta siitä, kun tämän Yhdistymissopimuksen voimassaolo on päättynyt.

8.3

Kilpaileva toiminta

Osapuolet sitoutuvat tämän Yhdistymissopimuksen voimassaoloajan olemaan, ilman toisen Osapuolen etukäteen antamaa kirjallista suostumusta, ryhtymättä harjoittamaan suoraan tai välillisesti Järjestelyn tarkoituksen ja tavoitteiden kanssa kilpailevaa

HPP ASIANAJOTOIMISTO

toimintaa (mukaan lukien mutta kuitenkin rajoittumatta yhteishankintayksikön perustaminen tai perustamisen valmistelu tai yhteishankintayksikkönä toimiminen maakunnille). Hanselin osalta kilpailevana toimintana ei kuitenkaan tarkoiteta vireillä olevan Hansel-lain muutosprosessin (HE 63/2017 vp) johdosta ja Hansel-lain muutoksen voimaan tullessa tapahtuvaa Hanselin asiakaspiiriin laajentumista (lain voimaan tullessa Hanselin asiakaspiiriin lisättäisiin maakunnat ja maakuntien hankintayksiköt, jotta ne voisivat käyttää sen palveluja) ja tästä johtuvaa tai siihen liittyvää toimintaa.

Mikäli Osapuoli rikkoo edellä sovittua kilpailukieltoa, sitoutuu kilpailukieltoa rikkonut Osapuoli maksamaan toiselle Osapuolelle [●]¹ euron sopimussakon jokaista rikkomusta kohden sekä korvaamaan toiselle Osapuolelle sopimussakon ylittävän välittömän vahingon määrän.

8.4 Rekrytointikielto

Osapuolet sitoutuvat olemaan palkkaamatta toisen Osapuolen johtajia tai työntekijöitä suoraan tai epäsuoraan omistamiinsa tai hallitsemiinsa yhtiöihin ilman toisen Osapuolen etukäteistä kirjallista hyväksyntää. Tämä rekrytointikielto on voimassa tämän Yhdistymissopimuksen voimassaolon ajan ja mikäli tämä Yhdistymissopimus päättyy muusta syystä kuin Järjestelyn toteutumisen johdosta, rekrytointikielto on voimassa kahdeksantoista (18) kuukautta Yhdistymissopimuksen päättymisen jälkeen.

Mikäli Kuntahankinnat tai Hansel rikkoo edellä sovittua rekrytointikieltoa, sitoutuu rekrytointikieltoa rikkonut Osapuoli maksamaan toiselle [●]² euron sopimussakon jokaista rikkomusta kohden sekä korvaamaan toiselle Osapuolelle sopimussakon ylittävän välittömän vahingon määrän.

8.5 Ilmoitukset ja tiedonannot

Kaikki tästä Yhdistymissopimuksesta johtuvat tiedonannot, vaatimukset ja ilmoitukset tulee ilmoittaa kirjallisesti kirjattuna kirjeenä tai sähköpostitse alla sovituille yhteys henkilöille seuraaviin osoitteisiin:

Vastaanottavalle Yhtiölle

Anssi Pihkala

Hansel Oy

Mannerheiminaukio 1a, 00100 Helsinki

Sähköposti: anssi.pihkala@hansel.fi

(kopio: Harri Hynninen, asianajaja, HPP Asianajotoimisto Oy, Bulevardi 1 A, 00100 Helsinki. harri.hynninen@hpp.fi)

¹ HPP:n kommentti luonnokseen: Pyydetään Osapuolia täydentämään.

² HPP:n kommentti luonnokseen: Pyydetään Osapuolia täydentämään.

HPP ASIANAJOTOIMISTO

Sulautuvalle Yhtiölle

Raili Hilakari

KL-Kuntahankinnat Oy

Toinen Linja 14, 00530 Helsinki

Sähköposti: raili.hilakari@kuntahankinnat.fi

(kopio: Wilhelm Eklund, asianajaja, Dittmar & Indrenius, Pohjoisesplanadi 25 A, 00100 Helsinki.

wilhelm eklund@dittmar.fi)

Osapuolet sitoutuvat ilmoittamaan yhteystietojensa muutoksista välittömästi toiselle Osapuolelle. Osapuoli on itse vastuussa yhteystietojen ilmoittamisen laiminlyönnin seurauksena mahdollisesti aiheutuneesta vahingosta.

8.6 Sopimuksen koostumus

Tämä Yhdistymissopimus ja sen liitteet käsittävät Osapuolten välisen Järjestelyä koskevan sopimuksen ja yhteisymmärryksen kokonaisuudessaan.

8.7 Tulkinta

Tämän Yhdistymissopimuksen otsikot eivät vaikuta sen sisältöön eivätkä tulkintaan.

8.8 Muutokset

Kaikki muutokset tähän Yhdistymissopimukseen on tehtävä kirjallisesti ja vahvistettava Osapuolten allekirjoituksin. Muutoin tehdyt muutokset ovat mitättömiä.

8.9 Oikeuksien käyttämättä jättäminen

Mikäli Osapuoli jättää käyttämättä jonkin tämän Yhdistymissopimuksen tarjoaman oikeuden, ei tämän oikeuden käyttämättä jättäminen millään tavalla vaikuta kyseisen Osapuolen oikeuteen käyttää tuota oikeuttaan myöhemmin niin halutessaan.

8.10 Sopimuksen osittainen pätemättömyys tai mitättömyys

Mikäli tämä Yhdistymissopimus tai Järjestely katsotaan osittain tai kokonaisuudessaan pätemättömäksi tai mitättömäksi, on tämä Yhdistymissopimus muilta osiltaan yhä voimassa, ellei Yhdistymissopimuksen osan pätemättömyys tai mitättömyys johda koko Järjestelyä ajatellen niin merkittävään muutokseen, että Yhdistymissopimuksen soveltaminen sen johdosta olisi kohtuutonta.

8.11 Sopimuksen siirtäminen

HPP ASIANAJOTOIMISTO

Tämä Yhdistymissopimus ja siinä mainitut Osapuolten oikeudet ja velvollisuudet ovat sitovia eikä niitä voida siirtää ilman toisen Osapuolen etukäteistä kirjallista suostumusta.

8.12 Kulut

Osapuolet vastaavat omista kuluistaan tämän Yhdistymissopimuksen ja Järjestelyn neuvotteluun, tekemiseen ja tämän Yhdistymissopimuksen mukaisten velvoitteidensa toteuttamiseen liittyen, riippumatta siitä, toteutuuko Järjestely vai ei.

8.13 Sovellettava laki ja riidanratkaisu

Tähän Yhdistymissopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

Tästä Yhdistymissopimuksesta aiheutuvat riidat ratkaistaan Helsingin käräjäoikeudessa.

Allekirjoitukset seuraavalla sivulla

Allekirjoitukset

Tämä Yhdistymissopimus on laadittu kahtena (2) samanasaisena kappaleena, yksi kummallekin Osapuolelle.

[ALLEKIRJOITUSKENTTÄ LISÄTÄÄN ALLEKIRJOITUSKAPPALEESEEN]

HPP ASIANAJOTOIMISTO

Liite 3.2(i) Sulautumissuunnitelma (luonnos)

HPP ASIANAJOTOIMISTO

Liite 3.2(ii) Osakassopimus koskien Hansel Oy:tä (luonnos)

HPP ASIANAJOTOIMISTO

Liite 3.2(iii) Järjestelyn suunniteltu aikataulu

Toimenpide	Kuvaus	Määräaika	Vastuutaho	Huom.
Yhdistymissopimuksen tekeminen			Osapuolet	
Due diligence -tarkastukset	Osapuolet suorittavat halutessaan toista Osapuolta koskevan due diligence -tarkastuksen kumpaakin Osapuolta tyydyttävällä tavalla ja kumpaakin Osapuolta tyydyttävien lopputuloksin		Osapuolet	
Hansel-lain muutosta koskeva hanke	Sulautumisen edellyttämä Hansel-lain muutosta koskeva hanke käynnistetään		Hanselin osakkeenomistaja	Yhteistyössä Osapuolten ja Kuntaliiton kanssa
Sulautumissuunnitelman allekirjoittamisen edellytysten täyttyminen	Yhdistymissopimuksen kohta 5		Osapuolet	
Sulautumissuunnitelman allekirjoittamisesta päättäminen	Kuntahankintojen ja Hanselin hallitukset päättävät Sulautumissuunnitelman allekirjoittamisesta		Osapuolet	Kuntaliiton hallituksen kokous 19.4. (aineisto 12.4. mennessä): Kuntaliiton hallitus tekee esityksen valtuuskunnalle
Sulautumissuunnitelman allekirjoittaminen		viimeistään 31.8.2018	Osapuolten hallitukset	
Hansel-lain muuttaminen	Sulautumisen edellyttämän Hansel-lain muutoksen päätöksenteon eteneminen Osapuolia tyydyttävällä tavalla		Hanselin osakkeenomistaja	Yhteistyössä Osapuolten ja Kuntaliiton kanssa
Sulautumisesta päättäminen	Mukaan lukien Kuntahankintojen osakkeenomistajan ehdotuksen mukaiset jäsenet Yhdistyneen Yhtiön hallitukseen sekä Hanselin yhtiöjärjestyksen muuttaminen		Osapuolten osakkeenomistajat	
Osakassopimuksen tekemisestä päättäminen	Kuntaliiton valtuuskunta ja Valtio päättävät olennaisilta osin Osakassopimuksen hyväksymisestä		Osapuolten osakkeenomistajat	Kuntaliiton valtuuskunnan kokous 23.5.: valtuuskunta päättää Sulautumisen Sulautumisesta

HPP ASIANAJOTOIMISTO

				ja Osakassopimuksen tekemisestä)
Osakassopimuksen tekeminen		viimeistään 31.12.2018	Osapuolten osakkeenomistajat	
Järjestelyn toteuttamisen edellytysten täyttyminen	Yhdistymissopimuksen kohta 6	viimeistään 31.12.2018		
Sulautumisen täytäntöönpanon rekisteröinti	Mukaan lukien Sulautumisvastikkeen antaminen	viimeistään 31.12.2018	Osapuolet	Hanselin johdolla

Liite 4.3 Yhdistyneen Yhtiön yhtiöjärjestys

HANSEL OY:N YHTIÖJÄRJESTYS

1 § Yhtiön toiminimi ja kotipaikka

Yhtiön toiminimi on Hansel Oy, ruotsiksi Hansel Ab ja englanniksi Hansel Ltd. Yhtiön kotipaikka on Helsinki.

2 § Yhtiön toimiala

Yhtiö toimii julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä tarkoitettuna yhteishankintayksikkönä Hansel-laissa säädetyille asiakkailleen.

3 § Yhtiön toiminnan tarkoitus

Yhtiön toiminnan tarkoituksena ei ole voiton tuottaminen osakkeenomistajilleen.

4 § Hallitus

Yhtiöllä on hallitus, johon kuuluu enintään viisi (5) varsinaista jäsentä.

Hallituksen toimikausi päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

5 § Yhtiön edustaminen

Yhtiötä edustavat paitsi hallitus, myös hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja kumpikin yksin ja hallituksen jäsenet kaksi yhdessä.

Hallitus voi antaa myös prokuran siten, että prokuristi voi edustaa yhtiötä ainoastaan yhdessä hallituksen jäsenen kanssa tai kaksi prokuristia yhdessä.

6 § Tilikausi

Yhtiön tilikausi on kalenterivuosi.

7 § Tilintarkastaja

Yhtiöllä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Patentti- ja rekisterihallituksen hyväksymä tilintarkastusyhteisö.

8 § Yhtiökokouksen kokouskutsu

Kutsu yhtiökokoukseen toimitetaan yhtiön osakkeenomistajille kirjallisesti postitse osakkeenomistajan osakasluetteloon ilmoitetulla osoitteella tai sähköpostitse osakkeenomistajan yhtiölle ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen.

HPP ASIANAJOTOIMISTO

Kutsu yhtiökokoukseen tulee lähettää aikaisintaan kaksi (2) kuukautta ja viimeistään kahdeksan päivää ennen kokousta.

9 §

Varsinainen yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous on pidettävä Helsingissä vuosittain hallituksen määräämänä päivänä kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Kokouksessa on esitettävä:

- 1 tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman, taseen ja toimintakertomuksen,
- 2 tilintarkastuskertomus,

päätettävä:

- 3 tilinpäätöksen vahvistamisesta,
- 4 taseen osoittaman voiton käyttämisestä,
- 5 vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle,
- 6 hallituksen varsinaisten jäsenten lukumäärästä,
- 7 hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan palkkioista,

valittava:

- 8 hallituksen jäsenet,
- 9 tilintarkastaja.

10 §

Lunastuslauseke

Osakkeenomistajalla ensisijaisesti ja yhtiöllä toissijaisesti on oikeus lunastaa muulta omistajalta kuin yhtiöltä kolmannelle taholle siirtyvä osake. Kun osake siirtyy uudelle omistajalle, siirronsaajan on ilmoitettava siirrosta viipymättä yhtiön hallitukselle ja osakkeenomistajilla on oikeus lunastaa siirtynyt osake.

Yhtiön hallituksen on viimeistään kuukauden kuluessa saamastaan ilmoituksesta annettava tieto yhtiön osakkeen siirtymisestä lähettämällä osakkeenomistajille ilmoitus kuten kutsu yhtiön yhtiökokoukseen lähetetään. Osakkeenomistajille lähetettävän ilmoituksen tulee sisältää (i) siirtäjän ja siirronsaajan nimi, (ii) päivä, jona siirrosta yhtiölle ilmoitettiin, (iii) osakkeiden kauppahinta tai muu vastike, (iv) siirtyneiden osakkeiden lukumäärä, ja (v) päivämäärä, johon mennessä lunastusvaatimus on esitettävä.

Lunastusvaatimus on esitettävä kirjallisesti yhtiölle kahden (2) kuukauden kuluessa siitä, kun siirronsaaja on ilmoittanut saannostaan yhtiön hallitukselle. Lunastushinta on lähtökohtaisesti siirronsaajan maksama kauppahinta osakkeelta, kuitenkin siten, että se on enintään yhtiön viimeisimmän vahvistetun tilinpäätöksen mukaisen taseen osoittaman yhtiön nettosubstanssiarvon perusteella määritetty osakkeiden arvo osakkeelta.

HPP ASIANAJOTOIMISTO

Lunastushinta on suoritettava lunastusvaatimusta esitettäessä yhtiölle, jonka on talletettava varat erillään yhtiön varoista. Jos lunastushinta ei määräydy suoraan kauppahinnan perusteella, se on suoritettava kahden (2) viikon kuluessa lunastushinnan vahvistamisesta.

Jos usea osakkeenomistaja tekee lunastusvaatimuksen, osakkeet on jaettava heidän kesken heidän lunastettavien osakkeiden siirtymishetkellä omistamiensa osakkeiden suhteessa ja jakojäännös arpomalla kukin osake.

Lunastusoikeutta ja lunastushinnan määräämistä koskevat erimielisyydet ratkaistaan Helsingin kärjäoikeudessa.

Tästä yhtiöjärjestysmääräyksestä on mainittava yhtiön antamassa osakekirjassa ja väliaikaistodistuksessa.

11 §

Suostumuslauseke

Yhtiön osakkeen hankkimiseen luovutustoimin vaaditaan yhtiön hallituksen etukäteinen kirjallinen suostumus. Suostumusta koskeva hakemus on todisteellisesti jätettävä yhtiön kaupparekisteriin merkittyyn osoitteeseen, hallitukselle osoitettuna.

Yhtiön hallituksen on kahden (2) kuukauden kuluessa hakemuksen todisteellisesta saapumisesta kirjallisesti ilmoitettava hakijalle osakkeen hankkimista koskevasta ratkaisustaan. Mikäli hallitus ei sanotussa määräajassa toimita vastausta, katsotaan suostumus annetuksi.

Tästä yhtiöjärjestysmääräyksestä on mainittava yhtiön antamassa osakekirjassa ja väliaikaistodistuksessa.

Yhteenveto KL-Kuntahankinnat Oy:n toimeksiannosta tehtävästä due diligence – tarkastuksesta Hansel Oy:stä

Suomen Kuntaliitto ry:n valtuuskunta
23.-24.5.2018
Liite 5, 29 §

KL-Kuntahankinnoista tehtävän DD:n yhteenveto

Juridinen due diligence

Läpikäyty materiaali

- Hansel Oy:n liiketoimintaan liittyvät yhtiöoikeudelliset asiat, puitejärjestelyt ja puitejärjestelyihin liittyvät puitesopimukset, muut asiakassopimukset, hankinta- ja toimitussopimukset, IT-sopimukset, immateriaalioikeudet, toimitilat, rahoitus- ja vakuusasiat, henkilöstöasiat sekä oikeudenkäynnit ja riita-asiat.
- Puitejärjestelyjä koskeva tarkastus on käsitellyt 46 puitejärjestelyä, joiden osalta on tarkastettu (i) yhden puitesopimuksen sisältö per puitejärjestely, (ii) pistokokein 16 puitejärjestelyn alla olevien useiden toimittajien puitesopimusten ja muutossopimusten vastaavuus, (iii) hankintapäätöksissä valittujen toimittajien ja solmittujen puitesopimusten vastaavuus, (iv) puitesopimusten tämän hetken volyymin (€) ja tarjouspyynnön arvioidun volyymin (€) vastaavuus sekä (v) puitesopimusten sopimuskohteen ja tarjouspyynnön tarjouskohteen vastaavuus.

Havainnot

- Läpikäydyn materiaalin perusteella tarkastuksessa ei ole työmme laajuuden puitteissa tullut ilmi järjestelyyn merkittävästi vaikuttavia havaintoja.
 - Hansel Oy:n hallinto on hyvin dokumentoitu ja liiketoimintaa tarkastellaan säännöllisesti
 - Puitejärjestelyt ovat yksittäisiä arvioidun ja toteutuneen volyymin (€) suurehkoja eroja lukuun ottamatta hankintalain edellyttämällä tasolla
 - Puitesopimukset on pääasiallisesti hyvin laadittu ja Hansel Oy:n veloitteet ja vastuut rajoitettu
 - Hansel Oy:n sopimuskanta on pääasiallisesti hyvin laadittu ja sopimuksellinen asema turvattu
 - Hansel Oy:n työsopimus pohja ja avainhenkilöiden työsopimukset ovat sisällöltään tavanomaisia
 - Hansel Oy:llä on vireillä yksi tapaus markkinaoikeudessa ja kaksi tapausta korkeimmassa hallinto-oikeudessa (markkinaoikeus hylännyt valittajan valituksen)
 - Vuosien 2016-2018 välisenä aikana Hansel Oy:llä on ollut 11 tapausta markkinaoikeudessa (kolmessa Hansel Oy keskeytti hankintamenettelyn ja yhdessä Hansel Oy hyväksyi uudella hankintapäätöksellä valittajan tarjouksen tarjousvertailuun) ja kaksi tapausta korkeimmassa hallinto-oikeudessa

Kesken olevat osa-alueet & vielä läpikäytävät materiaalit

- Toimitettu materiaali on tarkastettu.
- KL-Kuntahankintojen johdon kanssa käydyn keskustelun perusteella Hansel Oy:n johdolle tehtäviä varmistavia kysymyksiä auki.

KL-Kuntahankinnoista tehtävän DD:n yhteenveto

Taloudellinen due diligence

Läpikäyty materiaali

- Keskeiset tilinpäätökseen liittyvät materiaalit vuosilta 2016-2017 liitetietoineen, 28.2.2018 kuukausiraportti ja 2017 ja 2018 budjetit. Tarkastuksessa on kiinnitetty erityistä huomiota seuraaviin osa-alueisiin: taloudellisen informaation laatu, liikevaihdon ja kannattavuuden kehitys, kustannusrakenne, sähkön hinnan suojaus, taseen varat ja velat.
- Materiaalin läpikäynnin ohella olemme 28.3. haastatelleet Hansel Oy:n talousjohtajaa, pääkirjanpitäjää ja energia-alueen kategoriapäällikköä.

Havainnot

- Läpikäydyn materiaalin ja haastattelujen perusteella tarkastuksessa ei ole työmme laajuuden puitteissa tullut ilmi järjestelyyn merkittävästi vaikuttavia havaintoja.
 - Hanselin taloudellinen informaatio on kattavaa, laadukasta ja läpinäkyvää.
 - Hansel toimii "ei-voittoa" -periaatteella, mutta kasvaneen volyymin tuloksena se on ollut vuosittain voitollinen, mikä on mahdollistanut palvelumaksuprosentin laskun lähelle 1%:n tasoa.
 - Hansel on tehnyt digitalisaatioon liittyviä kehityshankkeita valtionhallinnolle. Näiden hankkeiden hyödyntämispotentiaalia kuntasektorilla on hyvä selvittää järjestelyn toteuduttua.
 - Hanselin rahoitusasema on vahva eikä sillä ole korollista velkaa.
 - Valtion sähköostojen hinnan suojaaminen on Hanselille läpikulkuerä, eikä siitä aiheudu merkittäviä riskejä.

Kesken olevat osa-alueet & vielä läpikäytävät materiaalit

- Ei ole.

KL-Kuntahankinnoista tehtävän DD:n yhteenveto

Verotuksellinen due diligence

Läpikäyty materiaali

- Keskeiset verotukseen liittyvät materiaalit vuosilta 2016-2018 kuten veroilmoitukset ja verotuspäätökset, viimeisin verotarkastuskertomus (vuodelta 2015) ja muu verottajan kanssa käyty kirjeenvaihto. Lisäksi olemme tarkastelleet keskeisiä taloudellisia materiaaleja veronäkökulmasta.
- Materiaalin läpikäynnin ohella olemme 10.4. haastatelleet Hansel Oy:n veroasioita tuntevia henkilöitä.

Havainnot

- Läpikäydyn materiaalin ja johdon haastattelun perusteella emme ole työmme laajuuden puitteissa havainneet Hansel Oy:ssä veroriskejä.
- Hansel Oy on ollut vuonna 2015 verotarkastuksen kohteena. Verotarkastus kattoi tuloverotuksen, arvonnlisäverotuksen ja ennakoperinnän.
 - Verotarkastuksessa havaitut puutteet arvonnlisäveron vähentämiskäytännöissä on johdon haastattelun perusteella korjattu verotarkastuksen jälkeen.
 - Muita havaintoja verotarkastuksessa ei ollut.
- Hansel Oy:n 2016-2018 tuloverot on maksettu ja jaksotettu kirjanpidossa asianmukaisesti.

Kesken olevat osa-alueet & vielä läpikäytävät materiaalit

- Ei ole.

HPP ASIANAJOTOIMISTO

Liite 6, 29 §

SULAUTUMISSUUNNITELMA

[•].[•].2018

HANSEL OY

Vastaanottavana Yhtiönä

ja

KL-KUNTAHANKINNAT OY

Sulautuvana Yhtiönä

SULAUTUMISSUUNNITELMA

Hansel Oy:n ja KL-Kuntahankinnat Oy:n hallitukset ovat tänään [●].[●].2018 laatineet ja allekirjoittaneet tämän Sulautumissuunnitelman ("**Sulautumissuunnitelma**").

Sulautuminen

KL-Kuntahankinnat Oy (jäljempänä "**Sulautuva Yhtiö**") sulautuu Hansel Oy:öön (jäljempänä "**Vastaanottava Yhtiö**") osakeyhtiölain (624/2006, muutoksineen) 16 luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisella absorbtiosulautumisella. Sulautumisessa kaikki Sulautuvan Yhtiön varat ja velat siirtyvät selvitysmenettelyttä Vastaanottavalle Yhtiölle ja Sulautuva Yhtiö purkautuu ("**Sulautuminen**").

1 Tiedot Sulautumiseen osallistuvista yhtiöistä

Sulautuva Yhtiö	KL-Kuntahankinnat Oy Y-tunnus: 2159215-6 Osoite: Toinen Linja 14, 00530 Helsinki Kotipaikka: Helsinki
Vastaanottava Yhtiö	Hansel Oy Y-tunnus: 0988084-1 Osoite: Mannerheiminaukio 1a, 00100 Helsinki Kotipaikka: Helsinki

2 Selvitys Sulautumisen syystä

Sulautuminen on osa järjestelyä, jonka tarkoituksena on luoda valtakunnallinen toimija yhteishankintatoimintojen ja hankintojen tukitoimintojen sekä hankintatoimeen liittyvien asiantuntija- ja kehittämispalveluiden tarjoamisessa valtion ja kuntien hankintayksiköille sekä maakuntaudistuksen toteutuessa myös maakuntien hankintayksiköille, mukaan lukien maakuntien mahdolliset tukipalveluyhtiöt ja vastaavat. Järjestelyn tavoitteena on kehittää julkisen sektorin hankintatoimea ja lisätä sen tuottavuutta.

3 Vastaanottavan Yhtiön yhtiöjärjestyksen muutos

Sulautumissuunnitelmaan ei sisällytetä ehdotusta Vastaanottavan Yhtiön yhtiöjärjestyksen muuttamiseksi.

4 Sulautumisvastike

Vastaanottava Yhtiö antaa Sulautuvan Yhtiön osakkeenomistajalle sulautumisvastikkeena [38.783]¹ kappaletta Vastaanottavan Yhtiön uusia osakkeita ("**Sulautumisvastike**").

Mikäli Vastaanottavassa yhtiössä päätetään tämän Sulautumissuunnitelman allekirjoittamisen ja Sulautumisen täytäntöönpanon välisenä aikana osakeannista, osakkeiden lukumäärän muuttamisesta, optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta, korjataan Sulautumisvastikkeen määrää vastaavasti siten, että muutokset eivät heikennä eivätkä paranna Sulautumiseen osallistuvien yhtiöiden osakkeenomistajien asemaa siitä, mikä se olisi ollut, jos kyseistä muutosta ei olisi tehty.

5 Muu sulautumisvastike

Muuta sulautumisvastiketta, kuin kohdassa 4 ehdotetut Vastaanottavan Yhtiön uudet osakkeet, ei anneta.

6 Sulautumisvastikkeen jakautuminen, vastikkeen antamisen ajankohta ja muut vastikkeen antamiseen liittyvät ehdot

Sulautumisvastike annetaan Sulautuvan Yhtiön osakkeenomistajille *pro rata* omistussuhteiden mukaisessa suhteessa Sulautumisen täytäntöönpanohetkellä. Sulautumissuunnitelman allekirjoitushetkellä Sulautuvan yhtiön koko osakekannan omistaa Suomen Kuntaliitto ry (y-tunnus 0926151-4).

7 Optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien haltijoiden oikeudet sulautumisessa

Sulautumiseen osallistuvat yhtiöt eivät ole antaneet optio-oikeuksia tai muita osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia.²

8 Vastaanottavan Yhtiön osakepääoman korotus

Vastaanottavan Yhtiön osakepääomaa ei koroteta Sulautumisen yhteydessä. Sulautumisvastikkeen antamisesta aiheutuva oman pääoman lisäys kirjataan kokonaisuudessaan Vastaanottavan Yhtiön [sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon]³.

¹ HPP:n kommentti luonnokseen: Tarkastetaan ja täydennetään ennen Sulautumissuunnitelman allekirjoitusta.

² HPP:n kommentti luonnokseen: Tarkastetaan ja täydennetään ennen Sulautumissuunnitelman allekirjoitusta..

³ HPP:n kommentti luonnokseen: Tarkastetaan ja täydennetään ennen Sulautumissuunnitelman allekirjoitusta..

9 Selvitys Sulautuvan Yhtiön varoista, veloista ja omasta pääomasta ja niiden arvostamiseen vaikuttavista seikoista, Sulautumisen suunnittelusta vaikutuksesta Vastaanottavan Yhtiön taseeseen sekä Sulautumiseen sovellettavista kirjanpidollisista menetelmistä

[Sulautuvan Yhtiön varat, velat ja oma pääoma ilmenevät liitteenä olevasta, Sulautuvan Yhtiön [hallituksen laatiman ja allekirjoittaman tilinpäätöksen [31.12.2017] mukaisesta taseesta/ tilinpäätöksestä ja siinä esitetystä taseesta] (liite 1), jossa edellä mainittujen erien arvostamisessa on noudatettu voimassa olevia kirjanpitosäännöksiä.

Vastaanottavan Yhtiön varat ja velat per [31.12.2017] ilmenevät liitteestä 2. Vastaanottavan Yhtiön oma pääoma per [31.12.2017] oli yhteensä [●] euroa.

Sulautumisessa Sulautuvan Yhtiön varat ja velat siirtyvät Vastaanottavalle Yhtiölle tasejatkuvuutta noudattaen. Siirtyvien varojen ja velkojen Vastaanottavan Yhtiön taseeseen kirjattavat arvot määräytyvät lopullisesti Sulautumisen täytäntöönpanohetken mukaan laadittavan taseen perusteella.

Sulautumisessa syntyvä sulautumiserotus kirjataan sulautumisvoitoksi tai -tappioksi Sulautuvan Yhtiön tasevarallisuuden ja hankintamenojen perusteella.⁴

10 Sulautumiseen osallistuvien yhtiöiden oikeus päättää muista kuin tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvista järjestelyistä

Sulautumiseen osallistuvalla yhtiöllä ei ole oikeutta päättää muista kuin tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvista järjestelyistä, jotka vaikuttavat kyseisen yhtiön omaan pääomaan, ilman toisen Sulautumiseen osallistuvan yhtiön hallituksen nimenomaista kirjallista lupaa.

11 Selvitys pääomalainoista, joiden velkojat voivat vastustaa Sulautumista

Sulautumiseen osallistuvilla yhtiöillä ei ole osakeyhtiölain 12 luvun mukaisia pääomalainoja, joiden velkojat voisivat vastustaa Sulautumista.⁵

12 Selvitys Sulautumiseen osallistuvien yhtiöiden omistamista osakkeista

Sulautuvalla Yhtiöllä ei ole tytäryhtiöitä eikä se omista omia osakkeitaan. Sulautuva Yhtiö ei omista Vastaanottavan Yhtiön osakkeita. Vastaanottavalla yhtiöllä ei ole emoyhtiöitä eikä se omista Sulautuvan Yhtiön osakkeita.

⁴ HPP:n kommentti luonnokseen: Kohdan 9 ja liitteiden 1–2 tarkka sisältö on keskusteltava ja sovittava lausunnon antavan tilintarkastajan kanssa etukäteen.

⁵ HPP:n kommentti luonnokseen: Tarkastetaan ja täydennetään ennen Sulautumissuunnitelman allekirjoitusta.

13 Selvitys Sulautumiseen osallistuvien yhtiöiden omaisuuteen kohdistuvista yritysikiinnityslaissa tarkoitetuista yritysikiinnityksistä

Sulautumiseen osallistuvien yhtiöiden omaisuuteen ei kohdistu yritysikiinnityslaissa (634/1984, muutoksineen) tarkoitettuja yritysikiinnityksiä.

14 Selvitys Sulautumisen yhteydessä annettavista erityisistä eduista ja oikeuksista

Sulautumiseen osallistuvien yhtiöiden hallitusten jäsenille, toimitusjohtajille, tilintarkastajille tai sulautumissuunnitelmasta lausunnon antavalle tilintarkastajalle ei anneta osakeyhtiölain 16 luvun 3 §:n 2 momentin 14 kohdassa tarkoitettuja erityisiä etuja tai oikeuksia Sulautumisen yhteydessä. Sulautumissuunnitelmasta lausunnon antavalle tilintarkastajalle maksetaan tavanomainen palkkio hyväksytyn laskun mukaisesti.

15 Ehdotus Sulautumisen täytäntöönpanon suunnitellusta rekisteröintiajankohdasta

Sulautumisen täytäntöönpano on suunniteltu rekisteröitäväksi [1.10].2018.

16 Muut Sulautumisen ehdot

16.1 Myötävaikutus

Kumpikin Sulautumiseen osallistuva yhtiö sitoutuu toimimaan tässä sulautumissuunnitelmassa kirjattujen Sulautumisen syiden, tavoitteiden ja tarkoituksen mukaisesti sekä ottamaan nämä kaikessa päätöksenteossaan asianmukaisesti huomioon.

16.2 Edellytykset Sulautumisen täytäntöönpanolle

Sulautumisen täytäntöönpanon ehtona on, että Sulautumiseen osallistuvien yhtiöiden hallitukset ovat todenneet seuraavien Sulautumisen edellytysten täyttyneen:

- (i) Kumpikaan Sulautumiseen osallistuvista yhtiöistä ei ole ryhtynyt sen tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeaviin tai merkittäviin epätavallisiin tai laajakantoisiin toimenpiteisiin ilman toisen Sulautumiseen osallistuvan yhtiön hallituksen kirjallista suostumusta ja Sulautumiseen osallistuvat yhtiöt ovat harjoittaneet liiketoimintaansa olennaisesti yhtiössä noudatetun tavanomaisen käytännön mukaisesti ja noudattaen hyvää liiketapaa.
- (ii) Hansel Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annettua lakia (1096/2008) on päätetty muutettavan siten, että muutos on tuleva voimaan viimeistään Sulautumisen täytäntöönpanon yhteydessä ja kohdassa 2 todettu Sulautumisen tarkoitus kyetään toteuttamaan.
- (iii) Kaikki Sulautumisen toteuttamiseksi mahdollisesti tarvittavat viranomaisluvut on saatu ja ne ovat voimassa.

16.3 Sulautumisen täytäntöönpanon peruuntuminen

Mikäli Sulautumiseen osallistuvien yhtiöiden hallitukset eivät ole todenneet yllä kohdassa 16.2 kirjattujen Sulautumisen täytäntöönpanon edellytysten täyttymistä viimeistään 31.12.2018 tai Sulautumiseen osallistuvien yhtiöiden erikseen sopimana muuna aikana, Sulautumisen täytäntöönpano peruuntuu.

16.4 Tilintarkastajan lausunto

Osakeyhtiölain 16 luvun 4 §:n mukaisen lausunnon Sulautumissuunnitelmasta antaa [nimi] [tilintarkastusyhteisö] ⁶ (liite 3).

Allekirjoitukset seuraavalla sivulla

⁶ HPP:n kommentti luonnokseen: Täydennetään ennen Sulautumissuunnitelman allekirjoitusta.

HPP ASIANAJOTOIMISTO

Allekirjoitukset

Tämä Sulautumissuunnitelma on laadittu kahtena (2) samasanaisena kappaleena, yksi Sulautuvalle Yhtiölle ja yksi Vastaanottavalle Yhtiölle.

[ALLEKIRJOITUSKENTÄT LISÄTÄÄN ALLEKIRJOITUSKAPPALEESEEN]

Liitteet

- Liite 1 Sulautuvan Yhtiön [varat, velat ja oma pääoma TAI] vahvistettu tilinpäätös 1.1.2017–31.12.2017
- Liite 2 Vastaanottavan Yhtiön [varat, velat ja oma pääoma TAI] vahvistettu tilinpäätös 1.1.2017–31.12.2017
- Liite 3 Tilintarkastajan lausunto Sulautumissuunnitelmasta

HPP ASIANAJOTOIMISTO

Liite 7, 29 §

OSAKASSOPIMUS

koskien Hansel Oy:tä

[•].[•].2018

HPP ASIANAJOTOIMISTO

SISÄLLYSLUETTELO

1	Tausta ja tarkoitus	1
2	Määritelmät ja tulkinta	2
3	Yhtiön omistus ja rahoitus	3
4	Yhtiön hallinto.....	5
5	Päätöksenteko	6
6	Toimintaperiaatteet Yhtiön toiminnassa.....	7
7	Osakkeiden luovutus ja siirto.....	7
8	Osingonjako	8
9	Tietyt sitoumukset	9
10	Muut ehdot	9
11	Allekirjoitukset	13

OSAKASSOPIMUS

Tämä osakassopimus koskien Hansel Oy:tä ("**Sopimus**") on tehty [●].[●].2018 seuraavien osapuolten välillä:

- (i) **Suomen valtio**, [edustajanaan valtionvarainministeriö] ("**Valtio**");
- (ii) **Suomen Kuntaliitto ry** (y-tunnus: 0926151-4), Toinen Linja 14, 00530 Helsinki ("**Kuntaliitto**") ja
- (iii) **Hansel Oy** (y-tunnus: 0988084-1), Mannerheiminaukio 1a, 00100 Helsinki ("**Hansel**" tai "**Yhtiö**")

(i)–(ii) jäljempänä yhdessä "**Osakkeenomistajat**" ja kumpikin erikseen "**Osakkeenomistaja**" sekä

(i)–(iii) jäljempänä yhdessä "**Osapuolet**" ja kumpikin erikseen "**Osapuoli**".

1 Tausta ja tarkoitus

- 1) Hansel on Valtion kokonaan omistama ja sen hallinnassa oleva osakeyhtiö, joka toimii Hansel-laissa säädetyllä tavalla ja julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä tarkoitettuna yhteishankintayksikkönä Hansel-laissa säädettylle asiakaskunnalle. Hansel tuottaa asiakkailleen Hansel-laissa säädettyjä palveluja.
- 2) Hansel ja Kuntahankinnat ovat [●].[●].2018 tehneet yhdistymissopimuksen, jossa sovitulla tavalla Hanselin ja Kuntahankintojen toiminnat on tarkoitus yhdistää yritysjärjestelyllä, jossa Kuntahankinnat sulautuu Hanseliin Osakeyhtiölain 16 luvun 2 § 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna absorbtiosulautumisena ("**Sulautuminen**"). Sulautumisessa Kuntahankintojen varat ja velat siirtyvät Hanselille ja Kuntahankinnat purkautuu selvitysmenettelyttä.
- 3) Yhtiön tarkoituksena on toimia julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä tarkoitettuna yhteishankintayksikkönä Hansel-laissa säädettylle asiakaskunnalle ja tuottaa yllä mainittuja palveluja (selvyyden vuoksi todetaan, että tässä Hansel-lailla tarkoitetaan muutettua Hansel-lakia silloin kun kuntien hankintayksiköt sekä maakuntauudistuksen toteutuessa myös maakuntien hankintayksiköt on säädetty olevan Hanselin asiakkaita).
- 4) Osapuolten tavoitteena on lisätä Yhtiön toiminnalla julkisen sektorin hankintatoimen tuottavuutta.
- 5) Tässä Sopimuksessa sovitaan Yhtiön osakkeiden omistuksesta, Yhtiön hallinnosta sekä Osakkeenomistajien oikeuksista ja velvollisuuksista toisiinsa ja Yhtiöön nähden.

Määritelmät ja tulkinta

Seuraavilla ilmaisuilla on tässä Sopimuksessa alla sovittu sisältö, jollei nimenomaisesti ole toisin ilmaistu:

Asiantuntija	on määritelty kohdassa 7.3
Hansel tai Yhtiö	on määritelty tämän Sopimuksen johdannossa.
Hansel-laki	tarkoittaa kulloinkin voimassa olevaa lakia Hansel Oy -nimisestä osakeyhtiöstä (tämän Sopimuksen allekirjoituspäivänä 1096/2008, muutoksineen).
Julkisuuslaki	tarkoittaa kulloinkin voimassa olevaa viranomaisen toiminnan julkisuudesta annettua lakia (tämän Sopimuksen allekirjoituspäivänä 621/1999, muutoksineen).
Kuntahankinnat	tarkoittaa KL-Kuntahankinnat Oy:tä (y-tunnus 2159215-6).
Kuntaliitto	on määritelty tämän Sopimuksen johdannossa.
Lisärahoitus	on määritelty kohdassa 3.3.
Lunastusarvo	on määritelty kohdassa 7.3
Luottamuksellinen Tieto	on määritelty kohdassa 10.2.
Luovutus	on määritelty kohdassa 7.1.
Omistajaohjauslaki	tarkoittaa kulloinkin voimassa olevaa valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta annettua lakia (tämän Sopimuksen allekirjoituspäivänä 1368/2007, muutoksineen).
Osake	tarkoittaa Yhtiön osakkeita ja yhtiön osakkeisiin oikeuttavia optioita taikka muita erityisiä oikeuksia sekä muita mahdollisia instrumentteja, joiden nojalla instrumentin haltijalla on oikeus saada Yhtiön osakkeita.
Osakeyhtiölaki	tarkoittaa kulloinkin voimassa olevaa osakeyhtiölakia (tämän Sopimuksen allekirjoituspäivänä 624/2006, muutoksineen).
Osapuoli	on määritelty tämän Sopimuksen johdannossa.
Sopimus	tarkoittaa tätä Sopimusta.

HPP ASIANAJOTOIMISTO

Sulautuminen	on määritelty kohdassa 1 2).
Valtio	on määritelty tämän Sopimuksen johdannossa.
Täytäntöönpanohetki	tarkoittaa sitä hetkeä, kun Sulautumisen täytäntöönpano rekisteröidään kaupparekisteriin.
Yhtiöjärjestys	tarkoittaa Yhtiön kulloinkin voimassa olevaa yhtiöjärjestystä.
Yhtiökokous	tarkoittaa Yhtiön varsinaista tai ylimääräistä yhtiökokousta (mukaan lukien Osakeyhtiölain 5 luvun 1 § 2 momentissa säädetyn mukaiset yhtiökokousta pitämättä tehtävät yksimieliset päätökset).

Mikäli Yhtiöjärjestys tai Osakeyhtiölaki on ristiriidassa tämän Sopimuksen kanssa, noudatetaan ensisijaisesti tätä Sopimusta, Osakeyhtiölain pakottavat säädökset huomioiden.

Selvyyden vuoksi todetaan, että Yhtiön hallinnossa on noudatettava Yhtiötä velvoittavaa sääntelyä, mukaan lukien (kuitenkaan rajoittumatta) Omistajaohjauslakia. Mikäli tämä Sopimus on ristiriidassa Yhtiötä velvoittavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan kaikilta osin tällaisessa ristiriitatilanteessa tilanteen edellyttämää Yhtiötä velvoittavaa sääntelyä.

3 Yhtiön omistus ja rahoitus

3.1 Osakeomistus¹

Yhtiön osakeomistus jakautuu Täytäntöönpanohetkellä seuraavasti:

Osakkeenomistaja	Osakkeita ja ääniä (kappaletta)	Osuus kaikista Osakkeista ja äänistä (prosenttia)
Valtio	[72.025]	[65]
Kuntaliitto	[38.783]	[35]
Yhteensä	[110.808]	100

Osapuolet sitoutuvat huolehtimaan siitä, että Valtion osuus kaikista Osakkeista ja äänistä Yhtiössä (selvyyden vuoksi, laskettuna täysin dilutoituineen omistuksen perusteella) säilyy kaikissa tilanteissa yli 50 prosentin. Vastaavasti Kuntaliiton osuus kaikista Osakkeista ja äänistä Yhtiössä tulee kaikissa tilanteissa, kohdassa 7.2 sovitun mukaista lunastustilannetta ja tämän jälkeistä aikaa lukuun ottamatta, säilyä yli 33 1/3 prosentin.

¹ HPP:n kommentti luonnokseen: Tarkastetaan ja täydennetään tarvittaessa ennen Sopimuksen allekirjoitusta.

HPP ASIANAJOTOIMISTO

Yhtiö ei ole antanut eikä anna osakekirjoja. Osakkeenomistajat sitoutuvat olemaan vaatimatta osakekirjoja tai väliaikaistodistuksia. Osakeomistukset todentuvat Yhtiön osakasluettelon perusteella.

Yhtiön uusia Osakkeita ei saa laskea liikkeeseen taholle, joka ei ole tämän Sopimuksen Osapuoli, ellei tällainen taho ole sitoutunut kirjallisesti noudattamaan tätä Sopimusta.

3.2 Yhtiön rahoitus

Yhtiön toteuttaessa järjestelyn, joka johtaa oman pääoman ehtoiseen rahoitukseen, se toteutetaan niin, että Osakkeenomistajilla on mahdollisuus osallistua tällaiseen järjestelyyn *pro rata* osakeomistustensa mukaisessa suhteessa. Osakkeenomistajilla ei kuitenkaan ole tämän Sopimuksen perusteella tai muutoinkaan velvollisuutta osallistua mahdollisiin Yhtiön oman pääoman korotuksiin. Osakkeenomistajalla ei ole velvollisuutta antaa Yhtiölle lainaa tai antaa Yhtiön velvoitteiden puolesta takauksia tai vakuuksia.

Mikäli Yhtiö tarvitsee rahoitusta, pyritään se järjestämään tulevaisuudessa oman pääoman ehdoin tai rahoituslaitoksista normaalein ehdoin ilman vakuutta tai Yhtiön omin vakuuksin.

3.3 Lisärahoitus

Osapuolet ovat tietoisia siitä, että mikäli muuta rahoitusta ei Yhtiölle ole saatavilla, saattaa olla välttämätöntä hankkia Yhtiölle Osakkeenomistajilta oman pääoman ehdoista lisärahoitusta, jotta Yhtiölle turvataan riittävä käyttöpääoma ja voidaan estää Yhtiön joutuminen maksukyvyttömäksi ("**Lisärahoitus**").

Tilanteessa jossa Lisärahoitusta tarvitaan, Yhtiön hallituksen tulee määrittää vaadittavan Lisärahoituksen määrä ja tehdä Osakkeenomistajille ehdotus siihen liittyvistä ehdoista.

Mikäli Osapuolet eivät sovi Lisärahoituksen ehdoista, Lisärahoitus järjestetään merkintäetuokeusantina, jossa on mahdollisuus toissijaiseen merkintään merkitsemättä jääneiden Osakkeiden osalta.

Osakkeenomistajat sitoutuvat myötävaikuttamaan Lisärahoituksen toteuttamiseen ilman aiheetonta viivytystä.

4 Yhtiön hallinto

4.1 Hallitus

Yhtiöllä on hallitus, johon kuuluu enintään viisi (5) jäsentä.

Valtiolla on oikeus nimetä hallitukseen kolme (3) jäsentä ja Kuntaliitolla on oikeus nimetä hallitukseen kaksi (2) jäsentä.

Hallituksen puheenjohtaja valitaan Valtion nimeämistä hallituksen jäsenistä ja hallituksen varapuheenjohtajana toimii Kuntaliiton nimeämä hallituksen jäsen.

Osapuolella, jolla on oikeus nimetä Yhtiön hallituksen jäseniä, on oikeus itsenäisesti ilman perusteluja vaatia nimeämänsä hallituksen jäsenen erottamista ja nimetä hänelle seuraaja.

Mikäli hallituksen jäsen lakkaa olemasta hallituksen jäsen kesken toimikauden, Osapuolet sitoutuvat kyseisen jäsenen nimenneen tahon vaatimuksesta viivytyksettä tekemään tarvittavat yhtiöoikeudelliset päätökset sekä allekirjoittamaan kaikki tarvittavat asiakirjat kyseisen tahon nimeämän uuden hallituksen jäsenen valitsemiseksi.

Kutsu Yhtiön hallituksen kokoukseen (mukaan lukien kokouksessa käsiteltävistä asioista mahdollisesti laadittava ennakkomateriaali) toimitetaan mahdollisuuksien mukaan kirjallisesti viimeistään viisi (5) päivää ennen kutsun tarkoittamaa hallituksen kokousta.

Osapuolet sopivat, että Yhtiön henkilöstölle annetaan mahdollisuus valita yksi (1) henkilö edustamaan Yhtiön henkilöstöä hallituksen kokouksissa. Henkilöstön edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa, jollei hallituksen puheenjohtaja päättä toisin.

4.2 Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja

Yhtiön Hallitus valitsee toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan (31.12.2020 jälkeen mahdollisen varatoimitusjohtajan) ja vapauttaa heidät tehtävästään.

Varatoimitusjohtajan tehtäväalueena on Hanselin ja Kuntahankintojen sulautumisprosessin integraation johtaminen. Elleivät Osapuolet toisin sovi, Yhtiössä valitaan varatoimitusjohtaja ainakin Täytäntöönpanohetken ja 31.12.2020 väliselle ajalle.

Varatoimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä hallituksen kokouksessa ja käyttää siellä puhevaltaa vastaavalla tavoin kuin Osakeyhtiölaissa säädetään toimitusjohtajan oikeudesta olla läsnä hallituksen kokouksessa ja käyttää siellä puhevaltaa.

Päätöksenteko

Elleivät Osapuolet muutoin kirjallisesti sovi, Yhtiötä koskeva päätöksenteko, riippumatta siitä tapahtuuko se Yhtiökokouksessa, yhtiön hallituksessa tai muussa yhteydessä, tehdään Osakeyhtiölain ja Yhtiöjärjestyksen mukaisessa järjestyksessä.

Selvyyden vuoksi todetaan, että Yhtiön hallituksen päätöksenteon on eräissä asioissa tapahduttava Omistajaohjauslain säännöksiä noudattaen.

Alla mainituissa asioissa Yhtiökokouksessa, asiaa valmisteltaessa Yhtiön hallituksessa taikka Yhtiön hallituksen päättäessä asiasta Yhtiökokouksen antaman valtuutuksen nojalla (sikäli kuin se on mahdollista) päätöstä ei voi tehdä ilman molempien Osakkeenomistajien suostumusta:

- (a) yhtiöjärjestyksen muuttaminen
- (b) Osakkeisiin liittyvien oikeuksien muuttaminen
- (c) Osakkeiden antaminen, luovuttaminen, hankkiminen, lunastaminen tai vähentäminen tai sopimus edellä mainituista taikka päätös hallitukselle annettavasta valtuutuksesta edellä mainittujen osalta siten, että Osakkeenomistajalla ei ole mahdollisuutta säilyttää suhteellista osakeomistustaan
- (d) Yhtiön sulautuminen tai jakautuminen
- (e) Yhtiön liiketoiminnan myynti tai muu luovutus kokonaisuudessaan tai olennaisilta osin tai Yhtiön toiminnalle olennaisten varallisuuserien myynti tai muu luovutus
- (f) Yhtiön asettaminen selvitystilaan, selvitystilan lopettaminen, yhtiön purkautuminen Osakeyhtiölain 20 luvun menettelyä noudattaen tai yhtiön asettaminen yrityssaneeraukseen
- (g) Yhtiön varojen jakaminen.

Tehtäessä päätöksiä Yhtiökokouksessa edellä kohdissa (a)–(g) mainituista asioista, Osakkeenomistajan suostumukseksi katsotaan se, että Osakkeenomistajan edustaja on äänestänyt päätöksen puolesta Yhtiökokouksessa, ellei kyseinen Osakkeenomistajan edustaja ennen päätöksen tekemistä toisin ilmoita.

Tehtäessä päätöksiä Yhtiön hallituksessa edellä kohdissa (a)–(g) mainituista asioista, molempien Osakkeenomistajien suostumukseksi katsotaan myös se, että vähintään kolme (3) hallituksen jäsentä, joista vähintään kaksi (2) ovat kohdan 4.1mukaisesti Valtion nimeämiä hallituksen jäseniä ja vähintään yksi (1) on kohdan 4.1mukaisesti Kuntaliiton nimeämä hallituksen jäsen, hyväksyy päätöksen, jonka hyväksynnän antamista ei tule kohtuuttomasti viivyttää tai sitä kohtuuttomasti evätä.

6 Toimintaperiaatteet Yhtiön toiminnassa

Yhtiö harjoittaa liiketoimintaansa voimassaolevan lainsäädännön ja Yhtiön tarkoituksen mukaisesti.

7 Osakkeiden luovutus ja siirto

7.1 Luovutuskielto ja Osakkeenomistajien väliset luovutukset

[mahdollinen selventävä viittaus Hansel-lakiin, riippuen ko. lain muutoksista]²

Osakkeenomistaja sitoutuu olemaan, kokonaan tai osittain, myymättä, muutoin luovuttamatta tai siirtämättä Osakkeita sekä panttaamatta tai asettamatta muutoin Osakkeita vakuudeksi, kokonaan tai osittain ("**Luovutus**"), ilman toisen Osakkeenomistajan etukäteistä kirjallista suostumusta muutoin kuin tässä Sopimuksessa soveltua menettelyä noudattaen.

Osakkeenomistaja voi Luovuttaa Osakkeensa ainoastaan tämän kohdan 7 mukaista menettelyä noudattaen. Osakkeenomistajat voivat Luovuttaa omistamiaan Osakkeita ainoastaan sillä edellytyksellä, että (i) muut Osakkeenomistajat antavat Luovutukselle etukäteisen kirjallisen suostumuksen ja (ii) luovutuksensaajat sitoutuvat tämän Osakassopimuksen mukaisiin ehtoihin ja pystyvät niitä noudattamaan. Osakkeet Luovuttava Osakkeenomistaja on velvollinen huolehtimaan siitä, että Osakkeiden luovutuksensaaja sitoutuu Osakassopimukseen.

Osakkeenomistajat voivat Luovuttaa keskenään Osakkeita toisilleen, jolloin Yhtiöjärjestyksen lunastus- ja/tai suostumuslauseketta ei sovelleta. Mikäli tällaisessa Luovutuksessa ei luovutushintaa ole määritetty, lunastushinta on kohdan 7.3 mukaisesti määritetty Lunastusarvo. Kuntaliiton oikeudesta vaatia omistamiensa Osakkeiden lunastamista on lisäksi sovittu kohdassa 7.2.

Tämän kohdan mukaisista myynneistä on kuitenkin ilmoitettava kirjallisesti hallituksen puheenjohtajalle viimeistään seitsemän (7) päivän kuluessa luovutuksen tapahtumisesta. Ilmoituksen tulee sisältää selvitys saannosta, eli kopio sopimuksesta, jolla Luovutus on tehty, sekä selvitys varainsiirtoveron suorittamisesta.

Osapuolet sitoutuvat huolehtimaan siitä, että Yhtiön hallitus antaa Yhtiöjärjestyksen mukaisen suostumuksen silloin, kun Osakkeiden Luovutus tapahtuu tämän Sopimuksen mukaisesti.

7.2 Kuntaliiton myyntioikeus

Mikäli Yhtiö ei lainsäädäntömuutoksen tai muun olennaisen olosuhteiden muutoksen johdosta pysty Kuntaliiton perustellun harkinnan mukaan toteuttamaan Yhtiölle asetettua tarkoitusta, eivätkä kohdassa 9.2 sovitun mukaiset Osapuolten neuvottelut

² HPP:n kommentti luonnokseen: Täydennetään tarvittaessa ennen Sopimuksen allekirjoitusta.

johda Osapuolia tyydyttävään lopputulokseen kuudenkymmenen (60) päivän sisällä neuvottelujen aloittamisesta, Kuntaliitolla on oikeus myydä ja Valtiolla on enemmistöosakkaana velvollisuus ostaa kaikki Kuntaliiton omistamat Osakkeet Kuntaliiton esittämän lunastusvaatimuksen perusteella. Valtiolla on oikeus osoittaa Yhtiö lunastamaan osan tai kaikki Kuntaliiton omistamista Osakkeista Yhtiön jakokelpoisten varojen puitteissa.

Lunastusvaatimus on esitettävä kirjallisesti ja ostovaatimuksen mukainen kauppa on toteutettava ja lunastushinta maksettava, elleivät Valtio ja Kuntaliitto muuta sovi, kuudenkymmenen (60) päivän kuluessa lunastusvaatimuksen esittämisestä.

Kuntaliiton käyttäessä tämän kohdan 7.2 mukaista myyntioikeuttaan Kuntaliiton omistamien Osakkeiden lunastushinta on kohdan 7.3 mukaisesti määritetty Lunastusarvo.

Omistusoikeus Osakkeisiin siirtyy, kun lunastushinta on maksettu kokonaisuudessaan Kuntaliiton osoittamalle tilille.

7.3

Lunastusarvo

Kohdassa 7.2 sovitun mukaisessa Luovutuksessa Luovutettavien Osakkeiden lunastusarvo on Osakkeiden käypä arvo, joka määritetään Yhtiön viimeisimmän vahvistetun tilinpäätöksen (tai, Osakkeenomistajan niin edellyttäessä, Yhtiön viimeisimmän vahvistetun tilinpäätöksen jälkeen Osakkeenomistajan pyynnöstä Yhtiön kustannuksella laaditun tilintarkastetun välitilinpäätöksen) tasearvojen mukaiseen nettosubstanssiarvoon perustuen ("**Lunastusarvo**"). Luovutuksen kohteena olevien Osakkeiden Lunastusarvo on suhteellinen osuus Yhtiön kaikista Osakkeista.

Jos Luovutukseen osallistuvat Osapuolet eivät pääse sopimukseen Lunastusarvosta kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa ilmoituksen tai kohdan 7.2 mukaisen lunastusvaatimuksen esittämisestä, Kuntaliitto nimeää kaksi (2) asiantuntijaa seuraavista tilintarkastusyhteisöistä: Deloitte, PricewaterhouseCoopers, KPMG ja Ernst & Young. Kuntaliiton valitsemista tilintarkastusyhteisöistä ei kuitenkaan yksikään voi olla Osakkeenomistajan tilintarkastaja. Valtion tulee valita Kuntaliiton esittämistä tilintarkastusyhteisöistä kymmenen (10) päivän kuluessa yksi (1) ("**Asiantuntija**") määrittämään Luovutettavien Osakkeiden arvo.

Asiantuntijan tulee määrittää Luovutettavien Osakkeiden arvo kolmenkymmenen (30) päivän sisällä siitä, kun Asiantuntija on valittu tehtävänsä.

Luovutukseen osallistuvat Osapuolet vastaavat kumpikin 50 % Asiantuntijan palkkiosta ja kustannuksista.

8

Osingonjako

Osapuolet toteavat, että Yhtiön tarkoituksena ei ole voiton tuottaminen, ja että Yhtiö ei jaa osakkeenomistajilleen osinkoa.

HPP ASIANAJOTOIMISTO

Osakkeenomistajat luopuvat Osakeyhtiölain mukaisesta oikeudestaan vaatia vähemmistöosingon jakamista.

9 Tietyt sitoumukset

9.1 Yleisvelvoite

Osapuolet sitoutuvat itse, asiamiestensä ja edustajiensa välityksellä äänestämään ja toimimaan yhtiökokouksessa, hallituksessa ja kaikissa muissa yhteyksissä tavalla, jota tämän Sopimuksen ja sen tarkoituksen noudattaminen edellyttää.

9.2 Neuvotteluvelvoite

Mikäli Yhtiö ei lainsäädäntömuutoksen tai muun olennaisen olosuhteiden muutoksen johdosta pysty Osakkeenomistajien perustellun harkinnan mukaan toteuttamaan Yhtiölle asetettua tarkoitusta, Osakkeenomistajat sitoutuvat neuvottelemaan kaikkia Osapuolia tyydyttävästä järjestelystä tilanteen ratkaisemiseksi. Osapuolet ovat yksimielisiä siitä, että edellä mainittu tavoitteen saavuttaminen voidaan aikaisintaan arvioida kahden (2) vuoden kuluttua Täytäntöönpanohetkestä. Osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan vilpittömin mielin sekä tekemään kaikki muut kohtuudella vaadittavat toimenpiteet, jotka ovat välttämättömiä yhteisymmärryksen saavuttamiseksi edellä mainitun ratkaisun toteuttamisessa, mukaan lukien kohdassa 7.2 sovitun Kuntaliiton myyntioikeuden toteuttaminen.

10 Muut ehdot

10.1 Voimassaolo

Tämä Sopimus tulee voimaan Täytäntöönpanohetkellä. Jos Sulautuminen raukeaa, tämä Sopimus on mitätön ilman erillistä ilmoitusta.

Tämä Sopimus on voimassa kunkin Osapuolen osalta niin kauan kuin Yhtiöllä on vähintään kaksi (2) osakkeenomistajaa. Muiden Osapuolten kuin Yhtiön osalta Sopimuksen voimassaolo päättyy myös, jos kyseinen Osapuoli lakkaa olemasta Yhtiön osakkeenomistaja Sopimuksen ehtojen mukaisesti.

Tämän Sopimuksen ehtojen vastainen Osakkeiden luovutus ei vapauta luovuttajaa Sopimuksen mukaisista velvoitteista.

Tämän Sopimuksen päättymisestä tai siitä, että Osapuoli on lakannut olemasta Sopimuksen osapuoli huolimatta kohdat 10.2 (Salassapito), 10.3 (Ilmoitukset ja tiedonannot), ja 10.10 (Sovellettava laki ja riidanratkaisu) samoin kuin muut luonteensa puolesta voimaan jäävät sopimusehdot jäävät edelleen Osapuolia velvoittavina voimaan.

10.2

Salassapito

Osakkeenomistajat sitoutuvat olemaan ilmaisematta mitään Yhtiötä koskevaa luottamuksellista ja salassa pidettävää tietoa riippumatta siitä, missä muodossa tiedot annetaan, mukaan lukien Yhtiön taloudellinen tieto, liikesalaisuudet, ja muu Yhtiötä koskeva luottamuksellinen ja salassa pidettävä tieto ("**Luottamuksellinen Tieto**"), kolmannelle osapuolelle ja käyttämättä Luottamuksellista Tietoa toiminnassaan, ellei Luottamuksellisen Tiedon ilmaisemista edellytetä laissa, asetuksessa taikka viranomais määräyksessä. Osakkeenomistajat tiedostavat, että Luottamukselliset Tiedot ovat luottamuksellisia riippumatta siitä, onko niitä erikseen luokiteltu luottamukselliseksi vai ei.

Osapuolet sitoutuvat vastaavasti pitämään tätä Sopimusta ja sen sisältöä Luottamuksellisena Tietona.

Luottamuksellisen Tiedon ilmaisemisena ei pidetä tietoa, joka

- (i) on yleisesti saatavilla tai muuten julkista ilman, että Osapuoli on rikkonut tässä kohdassa 10.2 sovittua salassapitovelvoitettaan,
- (ii) joka on tiedon vastaanottaneella Osapuolella hallussa ilman kyseistä tietoa koskevaa salassapitovelvollisuutta ennen sen saamista tiedon luovuttaneelta Osapuolelta,
- (iii) jonka tiedon vastaanottanut Osapuoli on saanut kolmannelta osapuolelta ilman salassapitovelvollisuuden loukkausta tiedon luovuttanutta Osapuolta kohtaan,
- (iv) jonka Osapuoli on itsenäisesti kehittänyt rikkomatta tämän Sopimuksen ehtoja, tai
- (v) joka pakottavan lain, säädöksen, tuomioistuimen päätöksen tai viranomaisen antaman sitovan määräyksen mukaisesti on luovutettava, edellyttäen kuitenkin, että toiselle Osapuolelle on ilmoitettu luovutuksesta etukäteen ja tiedon vastaanottanut Osapuoli on ryhtynyt kaikkiin mahdollisiin keinoihin Luottamuksellisen Tiedon suojaamiseksi.

Osapuolet ymmärtävät, että tiedon yllä mainittua ei-luottamuksellista luonnetta koskeva todistustaakka on siihen vetoavalla Osapuolella.

Osapuolet ymmärtävät, että tässä kohdassa 10.2 sovittu salassapitovelvollisuus ei millään tavoin estä tai rajoita Osapuolta soveltamasta Julkisuuslakia ja antamasta tietoja Järjestelysopimuksista Julkisuuslaissa säädetyn niin Osapuolta velvoittaessa.

Tämä salassapitovelvollisuus on voimassa kunkin Osapuolen osalta neljä (4) vuotta siitä, kun tämän Sopimuksen voimassaolo on päättynyt kyseisen Osapuolen osalta ja mikäli Osapuolilla on Yhtiön osakeomistukseen, toimintaan tai tähän Sopimuk-

HPP ASIANAJOTOIMISTO

seen liittyviä riitaisuuksia, kolme (3) vuotta siitä, kun tällaiset riitaisuudet on lainvoimaisesti ratkaistu.

10.3 Ilmoitukset ja tiedonannot³

Kaikki tästä Sopimuksesta johtuvat tiedonannot, vaatimukset ja ilmoitukset tulee ilmoittaa kirjallisesti kirjattuna kirjeenä tai sähköpostitse alla sovituille yhteyshenkilöille seuraaviin osoitteisiin:

Valtiolle

[asema]

[tarkennus]

[osoite]

Sähköposti: [●]

Kuntaliitolle

[nimi]

[tarkennus]

[osoite]

Sähköposti: [●]

Yhtiölle

[nimi]

Hansel Oy

Mannerheiminaukio 1a, 00100 Helsinki

Sähköposti: [●]

Osapuolet sitoutuvat kukin ilmoittamaan yhteystietojensa muutoksista välittömästi muille Osapuolille. Osapuoli on itse vastuussa yhteystietojen ilmoittamisen laiminlyönnin seurauksena mahdollisesti aiheutuneesta vahingosta.

10.4 Tulkinta

Tämän Sopimuksen otsikot eivät vaikuta sen sisältöön eivätkä tulkintaan.

10.5 Muutokset

Kaikki muutokset tähän Sopimukseen on tehtävä kirjallisesti ja vahvistettava Osapuolten allekirjoituksin. Muutoin tehdyt muutokset ovat mitättömiä.

³ HPP:n kommentti luonnokseen: Osapuolten yhteystiedot täydennetään ennen Sopimuksen allekirjoitusta.

10.6 Oikeuksien käyttämättä jättäminen

Mikäli Osapuoli jättää käyttämättä jonkin tämän Sopimuksen tarjoaman oikeuden, ei tämän oikeuden käyttämättä jättäminen millään tavalla vaikuta kyseisen Osapuolen oikeuteen käyttää tuota oikeuttaan myöhemmin niin halutessaan.

10.7 Sopimuksen koostumus

Tämä Sopimus muodostaa Osapuolten koko sopimuksen koskien Yhtiön osakkeiden omistusta, Yhtiön hallintoa sekä Osakkeenomistajien oikeuksia ja velvollisuuksia toisiinsa ja Yhtiöön nähden. Sopimus korvaa mahdolliset aikaisemmat asiakirjat ja välipuheet.

10.8 Sopimuksen osittainen pätemättömyys tai mitättömyys

Mikäli tämä Sopimus katsotaan osittain tai Sopimuksen kohta katsotaan osittain tai kokonaisuudessaan pätemättömäksi tai mitättömäksi, on tämä Sopimus muilta osiltaan yhä voimassa ja Sopimusta on tällöin tulkittava siten, että se vastaisi mahdollisimman tarkoin sitä tarkoitusta, joka sillä olisi ollut ilman tällaisen ehdon pätemättömyyttä.

10.9 Sopimuksen siirtäminen

Osakkeenomistajalla ei ole oikeutta siirtää tämän Sopimuksen Osakkeenomistajalle antamaa oikeutta kolmannelle ilman toisen Osakkeenomistajan etukäteistä kirjallista suostumusta.

10.10 Sovellettava laki ja riidanratkaisu

Tähän Sopimukseen sovelletaan Suomen lakia lukuun ottamatta sen lainvalintaa koskevia sääntöjä ja periaatteita.

Tästä Sopimuksesta aiheutuvat riidat ratkaistaan Helsingin käräjäoikeudessa.

Allekirjoitukset seuraavalla sivulla

11

Allekirjoitukset

Tämä Sopimus on laadittu kolmena (3) samasanaisena kappaleena, yksi kullekin Osapuolelle.

[ALLEKIRJOITUSKENTTÄ LISÄTÄÄN ALLEKIRJOITUSKAPPALEESEEN]

Liite 8,29 §

Luonnos

HANSEL-LAKI / ASIAKKAAT

3 §

Asiakkaat

Yhtiön asiakkaita ovat valtionhallinnon virastot ja laitokset, valtion liikelaitokset sekä valtion talousarvion ulkopuoliset rahastot. Yhtiön asiakkaita ovat myös eduskunta sekä sen alaisuudessa, valvonnassa ja yhteydessä toimivat yksiköt. *Yhtiön asiakkaita ovat lisäksi maakunnat ja maakuntien hankintayksiköt sekä kunnat ja kuntien hankintayksiköt.*

Yhtiön asiakas voi lisäksi olla:

1) julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 5 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu julkisoikeudellinen laitos, jos tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettu hankintayksikkö:

a) rahoittaa sitä pääasiallisesti;

b) nimeää sen johdon; taikka

c) nimeää yli puolet sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä;

2) vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 5 §:ssä tarkoitettu hankintayksikkö, joka on Suomen valtion kokonaan omistama; taikka

3) Suomessa toimiva Euroopan unionin erillisvirasto.

Alustava aikataulu 2018

Liite 9, 29 §

Maalis- kuu		Huhtikuu					Toukokuu					Kesäkuu					Heinäkuu					Elokuu					Syyskuu					Lokakuu					Marras- kuu	Joulu- kuu
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45-48	49-52				

KL-Kuntahankinnat sopimusten juridisena osapuolena

Hansel sopimusten juridisena osapuolena

Sulautumisprosessi

Eduskunnan lomakausi

**DD-
prosessi**

Uuden yhtiön strategian määrittäminen

Organisaatorakenne ja johtamisjärjestelmä

V2019 budjetointi ja kehityshankkeet

Yhdistynyt
Hansel
sopimusten
juridisena
osa-
puolena

19.4. Kuntaliiton hallitus

- 1) Yleisesitys ja juridiset asiakirjat
- 2) Eurooppalaiset verrokki (päivitetyt tiedot)
- 3) Hanselista tehdyt DD:n havainnot
- 4) Päätös hallituksen esityksestä Kuntaliiton valtuuskunnalle

19.4.-10.5.

KL-Kuntahankintojen ja Hanselin hallitukset hyväksyvät ja allekirjoittavat yhdistymis-sopimuksen ja sulautumissuunnitelman

Kuntaliiton valtuuskunta 23.-24.5.

- 1) **Informaatio-osuus:** esitysteksti, yleisesitys, lopulliset dokumentit ml. DD-raportit
- 2) **Päätöksenteko:** sulautumissuunnitelman mukainen sulautumisen ja osakassopimuksen hyväksyminen

Hansel-lain muuttaminen eduskunnassa (eduskunnan kesälomien jälkeen & erillään muusta Sote-paketista)

Sulautumissuunnitelman täytäntöönpano 1.10.

Kuntaliitto & KL-Kuntahankinnat

Kuntaliiton työvaliokunta

- V. 2017: 22.11., 14.12.
- V. 2018: 1.2., 1.3., 5.4.

Kuntahankintojen hallitus

- 20.4., 3.5., 18.5., 29.5., 15.6., 24.8., 21.9., 26.10., 23.11., 14.12.

Kuntaliiton hallitus

- 15.3., 19.4.

Kuntaliiton valtuuskunta

- 23.-24.5.

Hansel

Hanselin hallitus

- 15.3., 19.4., 7.5., 23.5., 19.6., 11.9., 25.10

Muut tärkeät päivämäärät

- Johtoryhmien työpaja 9.5, toiminnallinen integraatio ja työryhmät